
1

“BADO nasisitiza kuwa tusithubutu wala kujaribu kufanya lolote kabla ya kuhakikisha kuwa Joram Kiango yu marehemu,” sauti moja nzito ilidai.

“Naam, lazima afe,” sauti nyingine iliunga mkono. “Afe kabla hatujainua mikono kufanya lolote tulilokusudia. Hakuna asiyefahamu jinsi alivyo mtu hatari anusaye shari na kuingilia kati kuharibu harakati zote. Haijasahaulika alivyowakorofisha wale mashujaa waliotaka kuuangusha utawala wa nchi ya Ngoko katika tukio lile ‘Dimbwi la Damu.’ Kadhalika, hatujasahau alivyosababisha vifo na kuharibu harakati za majasusi yaliyotaka kuiharibu nchi hii katika mkasa ambao mtu kauandikia kitabu na kuuita *Najisikia Kuua Tena*. Kwa kila hali, Joram Kiango ni mtu hatari zaidi ya hatari zote ziwezazo kutokea. Hana budi afe.”

Kicheko kikavu kikasikika kidogo, kikafuatiwa na sauti iliyokwaruza ikisema, “Atakufa. Lazima afe. Na atakufa kifo cha kisayansi kabisa. Mipango hii tumeiandaa kwa uangalifu mkubwa, Na watekelezaji wake pia ni watu ambao wamehitimu vizuri katika nyanja zote zinazohusika na kazi hii. Shaka tuondoe kabisa. Tutafanikiwa.”

“Kwa hiyo ndugu Mwemyekiti,” sauti ya kwanza ilidakia. “Niwie radhi kwa kukukata kauli. Ninachokuomba ni kuuahirisha mkutano huu na tusithubutu kukutana tena hadi Joram Kiango atakapokuwa kaburini. Pengine mtaniona mwoga kupindukia,

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

lakini sipedi kabisa kufanya kitu chochote kijana yule akiwa hai. Mnajua alivyo na miujiza. Anaweza kuwa hapa akitusikiliza, kesho tukajikuta mahakamani bila kutegemea.”

Sauti mbili tatu zilinong’ona, kuunga mkono. Jina la Joram liliamsha hofu katika mioyo yao. Wakatazamana. Wangependa pia kuutazama uso wa Mwenyekiti. Kwa bahati mbaya, hawakuweza kumwona uso isipokuwa kiwiliwili tu, ambacho kilifunikwa na mavazi ya thamani kama ilivyokuwa kwao wote. Nuru kali ya taa ya umeme ilikuwa imewekwa kwa namna iliyowachoma macho kila walipotamani kumtazama Mwenyekiti wao usoni. Ni yeye tu aliyekuwa na nafasi nzuri ya kuwatazama wote kikamilifu na kuwasoma nyuso zao. Wakati wao wa kumfahamu Mwenyekiti ulikuwa haujawadia.

Mkutano huu ulikuwa ukifanyika katika chumba cha siri, chini ya ardhi, katika mojawapo ya majumba ya kifahari.

Kila aina ya uangalifu ulikuwa umechukuliwa katika maandalizi ya mkutano huu wa awali, mkutano ambao uliitishwa ghafla; kwa njia za kutatanisha, hata wajumbe hao wakajikuta mkutano bila ya kufahamu waliwasili vipi hapo na lipi walilolijia.

Mwenyekiti alifungua mkutano huu kwa maneno machache akisema, “Tunataka kuitetemesha Afrika na kuishangaza dunia. Tunataka kupiga pigo ambalo halitafutika katika historia ya Ulimwengu.”

Ndipo walipoelewa kinachotendeka. Na ndipo mjume yule alipotoa rai ya kukatiza maongezi hadi hapo Joram Kiang’o atakapokuwa marehemu.

Hadhari kubwa ilichukuliwa kuuandaa mkutano huu. Wajumbe waliingia kwa siri kubwa kupitia milango mbalimbali, na vilitegwa vifaa vya kisasa ambavyo vingewaashiria endapo mtu yeyote angewajia chumbani humo ama endapo kulikuwa na chombo chochote kilichokuwa kikinasa au kusikiliza maongezi yao. Zaidi, chumba hicho kingeweza kutoweka kitaalamu, kisionekekane mlango wowote zaidi ya kuta za kawaida. Juu ya yote hayo, silaha za kisayansi, hewa za sumu, buduki zisizotoa mlio, madawa ya kulevya na kadhalika zilikuwa tayari kutumika endapo lolote lingetokea. Kwa bahati mbaya, ni Mwenyekiti tu aliyefahamu yote hayo kikamilifu.

Ilikuipo kila sababu ya kuchukua uangalifu huo. Watu hao

waliokusanyika hawakuwa watu wenye njaa ya pesa wala kiu ya utajiri. Ni watu mashuhuri walioshiba na kudhamiria kuilinda shibe yao. Wote walikuwa na hadhi mitaani, nyadhifa serikalini, na heshima katika chama. Wote walikuwa na matarajio ya kuvuna matunda matamu, matunda ambayo mkutano huu ulikusudia kuyazaa. Hakuna aliyependa kukosa utamu wa matunda hayo. Hivyo, wote walikuwa na dhamira moja.

“Inaonyesha Joram ni tishio kwa kila mtu hapa,” Sauti ya Mwenyekiti ilijibu. “Hilo linanifanya nizidi kuwa na imani juu ya dhamira yetu. Joram anaogopwa kuliko Polisi na jeshi zima la nchi hii. Kwa nini? Kwa kuwa yeye si polisi, wala mwanajeshi. Polisi mko hapa. Wanajeshi mko hapa. Chama kiko hapa. Serikali iko hapa. Ambaye hayupo ni mtu huyo anayejiita Joram, mtu mtundu sana, ambaye utundu wake ni madhara kwa watu wenye dhamira maalum. Atakufa kifo cha kupendeza sana. Hakuna atakayeshuku kuwa kauawa. Daktari atampima na kuona kuwa kafa kwa kansa ya moyo. Atauawa kitaalamu na kufa kistaarabu. Msiwe na shaka.”

Kimya kifupi kikafuata, kimya ambacho kilimezwa na sauti ya Mwenyekiti alipoongeza, “Kwa hiyo, napenda kukiahirisha kikao hiki kama alivyoshauri mjumbe mmoja. Tutakutana tena hapa baada ya wiki mbili, siku na saa kama za leo, kwa njia zetu zile zile; bila kusahau kuwa Joram hatakuwa Joram tena ila hayati Joram Kiango. Na ifahamike kuwa kuitoa nje siri hii ni kusaini kifo chako mwenyewe.”

“Ni kweli,” sauti mbili, tatu, zenye hofu, ziliitikia.

2

KATIKA vitongoji vya jiji la Dar es Salaam kuna zile nyumba mbovu mbovu zilizojengwa bila utaratibu maalumu. Baadhi ya nyumba hizi hukaliwa na wale kina mama watokao sehemu mbalimbali nchini na kupanga katika majumba haya kwa minajili ya makazi ya biashara, biashara isiyosemeka na wala kutamkika. Biashara ambayo ni aibu kubwa kuitaja hadharani, japokuwa inafanyika hadharani bila kificho. Biashara ya kuuza miili kwa pesa chache za matumizi.

Tuko Mburahati, mbele ya moja kati ya majumba ya aina hii. Kaketi mwanamke ambaye umri wake haujaruhusu kumwita mwanamke. Yu msichana mwenye sura nzuri, mwendo mzuri na kila kitu kizuri, Hata mavazi yake si duni kama wenzake walioketi hatua kadhaa kando, mbele ya milango yao, kwa jina aitwa Waridi.

Ni majuzi tu Waridi alipotokea hapa Mburahati na kujipatia chumba. Sifa za uzuri wake zilizagaa harakaharaka na kuwafikia hata wale ambao si wateja wa biashara hii. Hakuna aliyetaka kujua katoka wapi. Hakuna aliyejiuliza kwanini binti mzuri kama huyu aamue kutouthamini uzuri wake ambao ungemwezesha kuishi vema, akila za walionazo. Hakuna aliyejali.

Leo hii Waridi alikuwa katika hali yake ya kawaida, hali ya ukimya na majonzi ingawa alijilazimisha kuwachekea mara kwa mara wateja wake. Hakuna aliyejua jeraha kubwa lililokuwa

moyoni mwake, jeraha ambalo lilikuwa siri yake kubwa mithili ya kubeba mzigo mzito usiotoka kichwani, mzigo alioubeba kwa dhiki sana. lakini alistahamili kwani maisha yake yalitegemea utunzaji wa siri hii.

Mara akatokea mteja ambaye sura yake, mwendo wake na mavazi yake vilimtenga na wateja wa kawaida. Yeye alimtaka Waridi afunge biashara yake siku hiyo ili wafuatane wote nyumbani.

“Haiwezekani. Ninaye bwana wangu ambaye huja kulala hapa,” Waridi alimweleza yule mteja.

“Twende kwangu, halafu nitakurudisha.”

“Haiwezekani vilevile.”

“Ziko shilingi laki moja kwa ajili yako.”

Ghaffa hasira zikampanda Waridi. Alishangaa kwa nini kamchukia mtu huyu. “Toka kama hutaki,” alifoka akiinuka na kumwacha mtu huyo kakalia kitanda.

Mteja huyo alitabasamu. Kwa Waridi lilikuwa tabasamu la kebehi ambalo lilimshitua kuliko alivyotegemea. Swali fupi likautilizwa kwa sauti ndogo, “Huendi na mimi? Hata nikisema kuwa marehemu Bomba ni ndugu yangu na nafahamu alikozikwa?”

Hilo lilimshitua Waridi. Mshituko ulipotoweka yalifuata machozi mengi ambayo yaliyomtoka katika macho yake yaliyoduwaa kwa hofu yakimtaazama mteja huyo. Mwili ulilegea kiasi cha kumfanya ashindwe kusimama kikamilifu.

Waridi hakuwa na uwezo wa kufanya lolote. Ndipo huyo mteja akamsukuma chali kitandani, na kumpambua mavazi yote na kumtenda kikatili yote aliyojisikia kumtendea.

Baada ya hapo, mteja alimwamru Waridi kufuatana naye. “Tutatoka mara moja. Ukiendelea kukataa nami nitashindwa kuendelea kukutunzia siri yako. Twende zetu. Tutakupa kazi ndogo tu, utusaidie. Kuna mtu anahitaji kufa. Utamsaidia. Haitakuwa kazi kubwa kuua mtu wa pili, mama. Au vipi? Tofauti pekee ni kwamba yule alitwa Bomba na huyu anaitwa Joram.”

Waridi alimfuata kikondoo.

* * *

Mteja huyu hakuwa mwingine zaidi ya Jodor

Proper, kama alivyojiita katika ule mkutano wa siri uliofanyika usiku wa juzi, yeye akiwa Mwenyekiti. Jina hilo lilikuwa moja miongoni mwa majina yake kadha wa kadha ambayo huyatumia wakati tofauti na kwa dhamira tofauti. Kadhalika alikuwa mtu mwenye sura mbalimbali na miondoko ainaaina. Kila jamii ilimfahamu Proper yuleyule katika jina na sura tofauti. Vivyo hivyo, tabia zake zilibadilika mara kwa mara kama kinyonga anavyobadilika rangi. Katika kundi la wahuni alikuwa mhuni mkubwa, katika jamii ya waungwana alikuwa muungwana halisi; katika familia ya umasikini, alikuwa mmojawao, na miongoni mwa matajiri; yeye ni kama wao.

Huyo ndiye Proper. Mswahili aliyezaliwa mahali fulani katika Pwani ya Bahari ya Hindi. Akiwa na miaka kumi na miwili tu, alitoweka nyumbani kwa kudandia meli moja iliyotia nanga katika Bandari ya Tanga. Meli hiyo iliyokuwa na baharia wakatili kupita kiasi. Walimlaki kwa ukatili usiosemeke. walimtendea mengi maovumaovu, akitukanwa na kusimangwa. Aliishi kwa taabu mno, akiyastahamili yote hayo. Alisuguliwa akasugulika, eti naye akageuka kuwa baharia binadamu mwenye moyo wa mnyama. Akamchukia kila mtu na hata kuichukia nafsi yake mwenyewe. Wakati wote alitawaliwa na fikra mbovu. Alitamani kutenda tendo fulani ambalo lingeweza kuiumiza jamii. Kwa bahati mbaya, hakuwa mwana sayansi mwenye vipaji vya ugunduzi, ugunduzi ambao ungemwezesha kuiteketeza jamii. Angekuwa na uwezo wa kujitengenezea mabomu ya kinyuklia, angeifanya dunia itoweke katika uso wa ulimwengu.

Kwa kuwa, hayo yalikuwa mbali na uwezo wake, alifanya ukatili mdogo tu. Hakusita kumtupa baharini mtu yeyote aliyegundulika kadandia meli kama alivyofanyiwa yeye utotoni. Wala, kwake haikuwa dhambi kufanya mapenzi na mwanamke na kuondoka alfajiri baada ya kulikata koo la mwanamke huyo.

Ingawa ukatili mwingi aliutenda sirini, lakini sifa zake ziliyafikia masikio mbalimbali. Mmoja kati ya waliosikia hayo alivutiwa mno. Siku chache baadaye alikutana na Proper kwa siri katika meli hiyo. Na kwa siri vilevile, wakaiacha meli hiyo pamoja. Safari yao iliishia katika chuo kilichofichika ambacho kilikuwa na watu wachache waliokuwa na mioyo kama Proper. Kilikuwa chuo cha ujasusi kilichokuwa chini ya nchi kadhaa kubwa na

tajiri. Kilifundisha mbinu kadha wa kadha za kuhujumu siasa, uchumi na msimamo wa nchi kongwe kwa changa ambazo hazikuwa tayari kufuata mikondo ya nchi tajiri.

Proper alipohitimu tayari alikuwa hodari wa yote, kuandaa mauaji, kusababisha mapinduzi; kuzorotesha uchumi. Alikuwa mtu anayeipenda kazi yake, na alifanya mengi yaliyowafurahisha na hata kuwatisha, viongozi wake. Aliweza kusafiri hadi Afrika Kusini ambako alijitapa kuwa mpigania uhuru na aliaminika na kushirikishwa katika harakati za ukombozi. Lakini mara alitoweka na siri zote muhimu huku tayari ameuua na kuacha wakiuana wao kwa wao. Hayo ameyafanya kwingi duniani. Ingawa waliohujumiwa walimshuku baadaye, lakini, kwa jinsi alivyokuwa akiwaendea katika sura tofauti, na majina mbalimbali, hakuna aliyemwaka katika kumbukumbu kamili.

Mfano ni leo hii alipokuwa akitoka na msichana huyu aliyechanganyikiwa. Wajumbe wote wa mkutano ule, ambao walibahatisha kuuona uso wake wasingeweza kumfikiria kuwa ndiye mtu yuleyule waliyekuwa naye mkutanoni kwa jinsi alivyobadilika. Hata mwendo wake ulikuwa tofauti. Leo alikwenda huku akichechemea kidogo.

Gari dogo la aina ya Toyota lilikuwa likiwasubiri mara tu walipoifikia barabara. “Ingia ndani ya gari,” Proper alaimuru.

“Tu... tunakwenda wapi?” Waridi alifaulu kuupata ulimi wake ambao aliuhisi mzito.

Proper alimkunja uso kidogo, huku akisema, “Sitaki maswali.” Akapita upande wa dereva na kumfungulia Waridi mlango. Alipoingia na kuketi, gari lilitiwa moto na kuteleza juu ya barabara hiyo likijitahidi kuepuka mashimo. Walipofika barabara ya Morogoro, lilielekezwa mjini. Wakaiacha Magomeni, wakaingia Upanga, wakipita hapa na pale hata Waridi asijue kama walikuwa wapi.

Gari lilisimama mbele ya jumba moja kubwa sehemu ambayo hisia zilimwambia Waridi kuwa ni katikati ya Jiji. Proper aliteremka na kumwashiria Waridi amfuate. Walipoukaribia mlango mmoja kati ya milango kadhaa ya jumba hilo, Proper alimnong’oneza Waridi, “Unasikia? Sitaki vurugu ya aina yoyote hapa ndani. Uwe mvumilivu kama ulivyo sasa. Utajikuta ukifaidika na kutoka salama. Vinginevyo...” akaiacha sentesi

hiyo ikielea na kuanza kushughulikia funguo.

Walipoanza kuingia, mlango wa pili ulifunguka na uso wa mzee wa Kihindi ulijitokeza ukichungulia. “Aha... ni bwana Chain, siyo? Karibu sana...”

“Shukrani,” Proper alimjibu.

“Naona leo kaja na mama, au siyo? Mhindi huyo aliendelea akitabasamu. “Shauri kazi ya vitabu iko chosha bongo. Lazima satarehe na dada kidogo.”

Proper naye akajitia kucheka, “Eh, ndiyo. Lakini huyu ni sekretari wa kampuni yetu. Yeye anakuja chukua maandishi fulani kwa ajili ya kupigwa mashine wakati nitakapokuwa safarini.”

“Ah!” Mhindi alijibu huku akimtazama Waridi kwa tamaa ya wazi.

Hili lilikuwa ni moja kati ya majumba kadhaa ambapo Proper alipanga vyumba ambavyo alivitumia kwa shughuli zake. Hapa, mbali na kufahamika kwa jina la Chain Kimara, walimtambua pia kama msomi ambaye alikuwa akiutumia muda wake mwingi kwa utafiti wa mambo kadha wa kadha ambayo alikuwa akiandikia kitabu. Hivyo, muda wote ambao Proper alijificha chumbani akifanya shughuli zake za siri, wao waliamini kuwa alikuwa akishughulikia kitabu chake. Akiwa hapa, hata sura yake ilikuwa ya Profesa asiyependa kuuchezea muda wake, kama ilivyokuwa tabia yake ya kisomi na kistaarabu.

Huko ndani pia picha ilikuwa hiyo hiyo. Waridi alilakiwa na chumba kikubwa kilichojaa vitabu ainaaina vilivyopangwa kiutaratibu katika dawati maalumu. Katikati ya chumba ilikuwepo meza kubwa yenye dalili zote za mshughuliko. Chumba cha pili kilikuwa na kitanda kipana, friji, redio na mahitaji yote ya chumba cha malazi. Ni katika chumba hicho alikokaribishwa.

“Keti!”

Akajibweteka juu ya kochi lililomwelekea Proper, ambaye aliketi juu ya kitanda. “Nataka kukutuma kuua mtu,” Proper alieleza. “Dakika ishirini zijazo nataka mtu huyo awe safarini akielekea kuzimu. Sasa hivi yuko katika baa moja hapa mjini akinywa pombe. Hiyo ni pombe yake ya mwisho,” alisita akimtazama Waridi. “Utanisaidia kuifanya kazi hiyo bi mdogo,” akaongeza ghafla.

“Siwezi kuua...” Waridi aligugumia.

Proper akamkunja uso, akasema, “Sina haja ya kukukumbusha mara kwa mara kuwa najua yote yaliyompata marehemu Bomba. Naweza kuitoa siri hiyo wakati wowote, nawe ukajikuta ukining’inia juu ya kitanzi. Nitakufanyia hisani ya kuificha habari hiyo iwapo tu nawe utanisaidia kumtoa ulimwenguni mtu huyu. Tumeelewana?”

Waridi hakujua ajibu nini. Kwa kila hali, aliona mzee huyu kampata na kamweka mahali panapomstahili. Hofu yake kubwa haikuwa kitanzi tu, bali pia iliumiza kutajwa mara kwa mara jina la Bomba. Iliumiza sana kukumbuka kifo chake kilivyotokea na jinsi alivyotoa macho ya kusikitisha alipokuwa akikata roho. Iliumiza zaidi kukumbuka kuwa dhambi hiyo ya kuua aliifanya bure kabisa.

* * *

Ni miezi kadhaa tu iliyopita. Wakati huo Waridi alikuwa Waridi hasa, ua maridhawa ambalo kila nyuki alilitamani, kila kipepeo kililimezea mate. Lakini si wote waliolifikia. Na wachache ambao walifaulu kuligusa, hawakuwa vipepeo wala nyuki wa kawaida. Walikuwa zaidi.

Uzuri wa msichana huyu ulijitokeza tangu alipokuwa kindi. Alipopata umri wa miaka mwili tu, kila mtu alijua kuwa hii ilikuwa hazina ya uzuri. Alipofika miaka sita watu walianza kunong’ona. Alipopata miaka kumi, wanaume wasio na staha, walijikuta wakianza kumnyatia. Miaka kumi na miwili tayari akawa kama malkia wa nyuki au kama nilivyosema awali kwa vipepeo.

Pengine uzuri huo ulitokana na ule mchanganyiko maalumu katika umbo lake, mchanganyiko wa damu za watu Weusi, Wahindi, Waarabu na Wazungu ambao walishiriki kumtengeneza, kwani hata mama yake alikuwa mtu wa nipe nikupe; aliyeifanya biashara yake katika vitongoji vya Mwanza, katika kimojawapo cha vibanda vibovu, akimkaribisha yeyote mwenye ‘chochote.’ Mama huyu hakumfahamu kabisa mtu maalumu aliyeshirikiana naye kumpata Waridi, binti yake pekee. Alichofahamu ni kuwa, kampata binti mzuri ambaye watu walianza kumwita Waridi, hata jina lake la awali likasahaulika.

Kwanza Waridi hakujua kuwa alikuwa mzuri. Ilimshangaza kuona watu wazima kwa vijana wakimfuata na kumtaka kitu ambacho hakukifahamu maana ama umuhimu wake, kitu kile ambacho alimwona mama yake akikifanya mara kwa mara juu ya kitanda.

Kisha akafahamu. Ilikuwa baada ya kukamatwa kwa nguvu na mzee mmoja ambaye alimtupa sakafuni, akamvua nguo na kumwingia miguuni kwa namna ambayo ilimtia Waridi maumivu yaliyochanganyika na faraja.

Waridi akayafahamu hayo, akaifahamu thamani ya uzuri wake na akaingwiwa na kiburi. Akajidekeza na kuyatupilia mbali masomo. Huyu, akamtoroka mama yake na kuingia mjini Tabora, ambako aliishi kwa faraja kubwa. Daima wanaume walikuwa tayari kumhudumia kwa maneno matamu, malazi, mavazi na huku akipewa fedha za kutosha.

Lakini Waridi hakutosheka. Daima alidai hiki na kile kwa wanaume ambao walitoa walichokuwanacho. Lakini mara baada ya kupata walichotaka wakamwepuka. Hivyo, akauona mji wa Tabora haufai. Akasogea hadi Dodoma ambako pia hakukaa sana; akapanda hadi Arusha. Mji huo ulipomchoka, alipaa na kutua Jijini Dar es Salaam.

Ni hapo alipokutana na Bomba Kimara.

Kijana huyu mwenye asili ya Kiarabu alikuwa mtu ambaye Waridi alimhitaji. Siku zote alionekana “kajaa.” Fedha kwake haikuwa tatizo. Wala hakuona uchungu kuitumia. Kadhalika, fedha yake haikukaa mfukoni kama wanaume wengine. Yake ilikuwa ikitokea katika soksi. Kitita cha elfu kumi kumi kikiwa kimefungwa kwa mpira kingekaaje mfukoni? Walizitumia na Waridi katika mabaa, madansa, sinema, mahoteli na kila aina ya starehe.

Waliishi Magomeni Mikumi katika nyumba za msajili wa majumba ambayo Bomba alikuwa ameikodi. Ni mara chache sana nyumba hii ilipowaona wapangaji wake, kwani mara nyingi kama hawakuwa Kunduchi Beach, basi wakuwa Kilimanjaro Hoteli au Mbowe Hoteli na kwingineko, wakitumia.

Halafu ikafika ile siku ambayo Bomba alirudi nyumbani mapema kutoka kule alikokuwa akienda mara kwa mara na kurudi na pesa. Safari hii alirudi na mfuko wa ngozi ambao

aliutua juu ya kitanda. Alionekana mtu mwenye wasiwasi mwingi, kinyume na tabia yake.

Hakujua kuwa Waridi alikuwa chumbani, akimtaazama. “Vipi mwenzangu?” Sauti ya Waridi ilimzindua.

Akamgeukia akijaribu kutabasamu lakini tabasamu lilikataa. “Waridi, kwenu wapi?” Alihoji ghafla.

Swali hilo lilimshangaza sana Waridi. Muda huo wote walikaa pamoja, hawakuwahi kuulizana maswali ya aina hiyo.

“Kwa nini?”

Akajibu, “Nataka urudi kwenu. Mimi naona maisha hayaniendei vyema. Ni hadithi ndefu. Haifai kulifikia sikio lisilohusika. Ninachokuomba ni wewe kwenda zako kesho. Kama hutaki kwenda nyumbani, rudi kwenye baa nilikokukuta. Nina hakika hazitapita dakika tano kabla ya kutokea mtu wa kukuokota.”

‘Kuokotwa!’ Maua aliwaza kwa hasira. Ghafla akajikuta kamchukulia Bomba kama shetani. Hata sura yake sasa aliiona mbaya kama dhambi. Machozi yakamtoka na kuteleza juu ya mashavu yake. Akainuka na kutoka nje, kimya.

Alirudi ndani baada ya kumsikia Bomba akioga bafuni. Alifanya haraka kuuendea ule mfuko ambao aliufunua. Macho yake yalikutana na furushi kubwa la noti ambalo maishani mwake alikuwa hajapatai kuliona. Kwa kukadilia zilikuwa kama milioni arobaini. Kando ya pesa hizo, ililala bastola kubwa na tiketi moja ya ndege. Ilikuwa na jina la Bomba, ikionyesha anaelekea Nairobi.

Waridi likamjia wazo. Bomba alikusudia kumtupa baada ya kupata pesa nyingi kama hizo ili aende zake Nairobi akatumie peke yake! Waridi akajishauri kuchota kidogo azifiche. Kisha akasita. Alizihitaji zote. Akaamua kuzipata. Akazirudisha kama zilivyokuwa na kurudi zake nje.

Usiku huo, alikuwa wa kwanza kulala. Alijitia kulia pole pole kwa namna iliyokusudiwa kumfanya Bomba aamini kuwa Waridi alimpenda kwa dhati. Ukweli ni kwamba maishani mwake hakuwahi kumpenda mtu. Alipenda pesa. Mwanaume alimhitaji kwa ajili ya faraja ya mwili tu.

Bomba ambaye alikuwa amelala kando yake, alipoanza kukoroma, Waridi aliamka polepole na kunyata hadi uani ambako

aliibeba kwa taabu lile jiwe kubwa aliloliandaa mchana. Akaingia nalo hadi chumbani ambako alimkuta Bomba akiendelea kukoroma. Akakilenga barabara kichwa chake na kuliachia.

Bomba alikurupuka kwa kupaa angani na kutua tena kitandani. Alitoa mlio wa maumivu kwa sauti ndogo nyembamba ambayo ilimwingia Waridi rohoni na kumtia ganzi. Kichwa cha Bomba kilikuwa kimefumuka. Ubongo uliochanganyika na damu ulimiminika kitandani na kuchafua shuka. Lakini bado aliendelea kutapatapa huku na huku, akisema hili na lile; maneno ambayo Waridi hakuweza kuyaelewa. Ni macho yake ambayo yalimtisha Waridi zaidi. Yalikuwa yakimtaazama kwa namna ya huruma na kutoamini.

Waridi hakuweza kustahamili. Akapiga kelele kwa hofu akakimbia nje ambako aliketi chini akitetemeka. Baada ya muda, alirudi ndani ambako alimkuta Bomba akiwa maiti, domo wazi, ulimi ukiwa umesahaulikwa nje, upande mmoja. Ilikuwa picha ya kusikitisha na inayotisha mno. Waridi akaona shida kuistahamili. Alijikaza kiume kwa kumfungafunga marehemu blanketi kubwa, kisha, akajaribu kumwinua na kumtoa nje. Hakufaulu. Akamvuta hadi uwani. Huku alijitahidi hadi akayafikisha maiti chooni ambako kulikuwa na tundu kubwa lililofunikwa na bati. Akalifunua bati hilo, na kumtumbukiza marehemu. Kisha akalifunika kama lilivyokuwa awali.

Wazo lake sasa lilikuwa moja tu, kuzihesabu pesa zake kikamilifu, Lakini mwujiza ulikuwa ukimsubiri. Mfuko ulikuwa umetoweka. Haukuwepo juu ya kabati, ambapo aliuona kwa mara ya mwisho kabla ya kuuvuta nje mzoga wa aliyekuwa Bomba. 'Uko wapi?' alijiuliza akitafuta huku na huko bila mafanikio. Akaduwa.

Mapambazuko yalimkuta bado kaduwaa katikati ya chumba, macho yakitazama kabati kwa mshangao kama kwamba limeumeza kimiujiza mfuko ule. wenye pesa. Hakujua afanye lipi, aache lipi.

Mara akajikuta nje ya nyumba hiyo. Alitembea kwa miguu, hajui aendako. Baada ya kutwa nzima ya mzunguko usio na dhamira maalumu, alielekea Mburahati ambako hakukawia kupata rafiki aliyemkarimu kwa kuchangia chumba. Baadae alipata chumba chake. Siku zote aliteswa na huzuni kwa

kukumbuka damu ya mtu isiyo na hatia aliyoimwaga, na hofu; kwa kudhani wakati wowote polisi wangeweza kutokea kumchukua na zaidi, maumivu makali moyoni kwa kuhisi ile sauti ya Bomba alipolia kwa uchungu na picha ya macho yake yanayosihi.

Hakuwa na la kufanya. Maisha yaliendelea vyema katika mazingira yake haya mapya, wateja wakimiminika kwa wingi hadi leo alipotokea mtu huyu wa ajabuajabu ambaye alidai anafahamu yote juu ya kifo cha Bomba.

“Siwezi. Siwezi kuua tena,” Waridi alisema akibubujikwa na machozi.

“Utaua.”

“Utaua?” Proper alifoka kwa nguvu akiachia kofi kali ambalo lilimwingia Waridi kama aliyepigwa na kipande cha ubao. Akiwa mtu ambaye hakuzoea kupokea vipigo kutoka kwa wanaume, kofi hili lilimshangaza zaidi ya lilivyomwumiza. Lakini mshangao wake ulikoma pale Proper alipoongeza vipigo vikali zaidi, ambavyo vilimfanya Waridi ajikute akigalagala chini damu zikimvuja hovy kutoka usoni, puani na mdomoni.

Kisha Proper aliangua kicheko, “*Well*,” alisema, nilikuwa sikupigi ila tu ilikuwa kukuandaa katika hali ambayo itakufanya umpate Joram Kiango kwa urahisi. Yeye ni mtu anayevutiwa sana na mambo ya damu. Hivyo, atakapokuona atajileta mwenyewe kwako. Utakachofanya wewe ni kuhakikisha umempata bila yeye kufahamu kuwa dawa ambayo nitakupa, Baada ya muda mfupi atakuwa marehemu. Itaonekana kafa kwa magonjwa ya kawaida tu. Hakuna atakayefikiri kama wewe na mimi tunahusika na kifo chake.”

Proper alisita kutazama kama maelezo yake yanamwingia Waridi. Alipoona anamwelewa aliongeza, “Unaona ilivyo rahisi! Ni kazi ndogo tu. Inatofauti sana na ile kubwa uliyofanya ulipomwua Bomba.”

Rohoni Proper aliwaza Waridi angejisikiaje kufahamu kuwa yeye muda wote ule alikuwa nje ya nyumba akisubiri fursa ya kumwua Bomba! Kwani Bomba ambaye, alikuwa mmoja kati ya magaidi wake, alishindwa kutimiza kazi fulani aliyopewa. Badala yake alipanga kutoroka na fedha aliyopewa kwa ajili ya shughuli maalum. Ndipo ikabidi auawe usiku huo. Ni yeye pia aliyepeny

ndani na kuzichukua pesa zile baada ya kuona kazi aliyokusudia kuifanya imefanywa na Waridi.

Proper aliitazama tena saa yake. “Bado dakika tano Waridi,” alimwambia. “Nyanyuka ujiandae.”

Waridi alikuwa hoi na alishindwa kuinuka. Proper akamsaidia na kumwongoza nje ambako walipanda gari. Humo garini, Proper alitoa amri nyingine ambayo Waridi hakuitegemea.

“Vua nguo zako zote.”

Waridi aliduwa na akasaidiwa kuzivua. Proper hakusita kuzitatua.

“Nataka kazi nzuri tafadhali. Shika hii... Kamata na hii... Ni kazi ndogo sana... Kesho Joram atakuwa marehemu.”

3

BAA hii ilikuwa imejaa watu ainaaina waliokuwa wakinywa na kustarehe kwa namna mbalimbali, miongoni mwao akiwemo Joram Kiango. Joram alitulia kaunta, juu ya stuli ndefu, pombe ikiwa wazi mbele yake, sigara ikiteketea mdomoni mwake. Kama ni furaha yake ilikuwa tofauti na walevi au wanywaji wengine. Hakusinzia hovyoyala kucheka pasi na sababu.

Ukimya wake ulimfanya hata msichana wake, Neema, ambaye alikuwa kando akinywa pepsi, amgeukie na kusema polepole, “Tatizo lako ndio hilo, Joram. Uwapo huru unashindwa kuutumia uhuru wako. Tazama usivyo na raha. Mtu yeyote atakayetokea hapa atadhani upo kizimbani ukisubiri hukumu ya kifo, badala ya kustarehe. Kwa nini?”

Joram aligeuka kumtazama huku akimtengenezea tabasamu jepesi. Kama kawaida, macho yake yaliona kile ambacho yamezoea kukiona katika umbo la msichana huyo; Umbo lenye urefu wa kadri, unene wa kadri na sura ambayo ilioana vizuri na umbo hilo. Sura hiyo iliusisimua moyo wa kila mwanaume aliyepata kumtupia macho. Kadhalika na mavazi ya Neema yalikuwa ya kupendeza na yaliliafiki umbo lake. Lilikuwa gauni la kitambaa chepesi ambacho ni dhahiri kilitokea nje ya Afrika Mashariki. Si hayo tu ambayo yalimfanya Joram ampende na kumthamini binti huyo. Macho yake mwanadada huyu yalikuwa

na uzuri wa kipekee, uzuri wa kubembelezabembeleza; uzuri wa kishujaa. Yalikuwa na nuru, si nuru wa mapenzi bali nuru ya ujasiri.

Ujasiri huo ndio aliouhusudu Joram. Na ni kwa ajili ya kuuthamini ndipo mara kwa mara akawa akimshinda nguvu shetani wake ambaye alikuwa akitamani kumtia mweleka kwa kumnong'oneza akisema, "Sikia Joram, Neema ni binti mzuri sana... na anakupenda... Kwa nini usisahau walao kwa usiku mmoja kuwa ni mwenzi wako kikazi ukastarehe naye kitandani?... Joram aliyapuuza hayo na kuendelea kumwona Neema kama mpenzi wake wa dhati.

Mawazo hayo yalimjia tena Joram. Wakati huu, badala ya kumjibu Neema swali lake, alitabasamu tena. Kisha akavuta sigara kwa utulivu. Tayari kusahau yote.

"Tazama!" Neema alilalamika. "Bado hata unashindwa kunijibu! Wamekuloga nini kakaangu? Kwa kweli, siku yoyote sijaiona uko katika starehe isipokuwa hapo tu unapokuwa vitani ukipambana na mikasa ya kutatanisha na maisha yako yakiwa hatarini. Sijasahau nilivyosoma katika gazeti la *Kiongozi* jinsi ulivyokuwa ukicheka mbele ya bastola ya mwuaji yule hatari katika tukio lililoitwa Lazima Ufe... kule Arusha."

Tabasamu la Joram likageuka kicheko, "Mimi nilidhani kwamba wewe unanielewa vizuri zaidi mpenzi", alisema. "Tatizo langu ni watu kutokunielewa. Hapa nilipo, kimya kama nilivyo, nina furaha na nimestarehe kabisa. Lakini watu watadhani sina raha. Niwapo mbele ya bastola huwa sicheki bali nimechukia sana. Tabasamu langu huwa ni moja ya silaha zangu za kumlegeza adui. Kwa kweli, silaha hiyo naipenda zaidi ya bastola kwani humfanya adui ashindwe kuitumia bastola yake.

"Huwa huna hofu?"

"Sijui hofu ni kitu cha aina gani, kwa kweli. Labda itabidi nimpate daktari anipime na kuona kama ninazo chembechembe za kitu hicho kinachoitwa hofu katika moyo wangu. Nadhani lazima..."

Neema akaangua kicheko. "U kiumbe wa ajabu sana Joram. Unaona unavyochangamka baada ya kuanza mazungumzo ya vifo na mauaji? Nadhani kifo chako kitakuwa cha kusikitisha sana." Neema alimwambia Joram huku akitabasamu.

“Ni afadhali, kuliko kufia juu ya kitanda, Muhimbili, baada ya kuugua miezi kadha wa kadha.”

Wakati maongezi hayo yalipokuwa yakiendelea, macho ya Joram yaliuacha uso wa Neema na kumtazama mtu aliyeingia ghafla katika baa hiyo. Ingawa aliingia kama watu wengine, akiwa katika mavazi ya kawaida, suti nyeusi, macho yake yalimvutia Joram. Macho yake yakaonyesha dalili ya wasiwasi na tahayari. Joram hakuona kama wasiwasi huo ulikuwa wa kuwahi pombe. Hilo lilidhihirishwa na jinsi macho hayo yalivyotembea huku na huko kwenye baa. Yalipokutana na yale ya Joram, yalizidi kupatwa na hofu kubwa. Kisha, mtu huyo akageuka na kutoka nje. Mara kilio kikali kikasikika kutoka nje. Ilikuwa sauti ya kike, ikilia kwa uchungu.

“Nini tena jamani?” Neema alihoji akimtazama Joram.

“Mwanamke malaya, anapokula pesa za watu wahuni hutokea akapelekwa gizani ambako hufanyiwa unyama,” lilikuwa jibu la Joram.

“Umejuaje?” Neema alihoji. Wakati huo watu wote walikuwa wakitoka kwenda nje kutazama. “Aweza kuwa mke wa mtu aliyekamatwa kutoka kwake akaletwa huku kutendewa unyama, twende tukaone.”

“Hatuna muda...”

“Twende Joram.” Wakati huo Neema alikuwa wima akimvuta Joram. “Twende...”

Joram ikamlazimu kukubali. Umati ulikuwa ukielekea nyuma ya baa, sehemu ambayo ilikuwa na kivuli chenye giza kilichotokana na msitu wa maua yaliyoizunguka baa hiyo. NI hapo alipokuwapo msichana aliyekuwa akilia. Alikuwa kalala chali, nusu uchi, vazi lake pekee ilikuwa kipande kidogo cha kanga kilichozifunika sehemu za kati hovyohovyoy na kuruhusu sehemu kubwa isiyostahili kuonekana hovyoy, itazamwe na watazamaji.

“Nakufa jamani, nakufa...” binti huyo aliendelea kulia akitupa miguu huku na huko.

Mtu mmoja alikuwa na tochi. Akaimulika. Nuru yake ilinaswa na kitu cha kutisha zaidi. Damu. Damu nzito ilikuwa imetapakaa kando na juu ya mwili wa msichana huyo. Mara kitu cha kutisha zaidi kikaonekana. Kisu! Kisu kirefu chenye damu. Kilikuwa

kando ya mwili wa msichana huyo.

“Kisu jamani” mtu mmoja alilalamika.

“Nakufa nisaidieni...” msichana huyo aliendelea kulalamika.

Kiasi Joram alianza kuvutiwa. Hata hivyo, kama alivyo, yeye hakuvutiwa na kisu wala damu tu. Alikuwa akiutazama uso wa msichana huyo. Alimwona macho yake. Alikuwa msichana mzuri sana isipokuwa macho yake. Yalikuwa macho yaleyale aliyoyategemea kitambo, macho ya msichana mlevi na malaya ambaye amekula vya watu na sasa vyamtokea puani. Hivyo, aliushika mkono wa Neema na kumwambia. “Inatosha, twende zetu.”

“Joram! Tumwache katika hali hii kweli?” Neema alilalamika.

“Ni kazi ya polisi. Haonyeshi kama atakufa.”

“Nakufa,” binti aliendelea kulia. “Upo hapo Joram? Tafadhali nisaidie. Inama unishike walao mkono wangu. Naogopa wataniua. Tafadhali Joram.”

Kutajwa kwa jina hilo la Joram kulifanya watu wamsahau msichana huyo mahututi kwa muda na kumgeukia kijana huyo, mzuri wa sura, mrefu, nadhifu kwa mwili na mavazi, ambaye alionekana mpole kuliko anavyofikiriwa. ‘Kumbe huyu ndiye Joram Kiango!’ watazamaji waliwaza. Mara nyingi wamesoma habari zake magazetini na kutegemea kuwa yu pandikizi la mtu linaloyatisha majambazi. Kumbe!

“Nisaidie Joram...” msichana aliendelea kulalamika.

Joram ni mtu anayechukia kutazamwatazamwa na kushangiliwa, basi aliondoka polepole huku akifuatwa na Neema. Alipofika ndani ya baa alikiendea kibanda cha simu na kuzungusha 999. Sauti ilipomjibu alisema, “Hapa ni *Forest of Flowers Bar...*” ndiyo Kinondoni. Njoooni, kuna mtu wenu anayevuja damu...”

Polisi waliotumwa kuja kumchukuwa ‘majeruhi’ huyo walikuwa vijana wawili wenye imani moja dhidi ya wanawake malaya, kwamba malaya ni mwizi wa mchana. Hivyo, inapomtukia kupigwa na hata kuuawa ni haki yake kabisa. Wakiwa na imani hiyo, walimzoa Waridi bila huruma wala kujali malalamiko yake. Kama kuna jambo liliwasikitisha ni kule kuona kuwa kipigo alichopata hakikumstahili kabisa. Majeraha machache yaliyokuwa usoni mwake na damu ndogo iliyokuwa

ikivuja hawakuona kama ni adhabu inayomtosha Malaya mzuri kama huyu. Kama kuna jambo liliwashangaza, ni kule kuona kuwa kisu hicho kikali kilicholala kando yake hakikutimiza wajibu wake. Yaelekea washambuliaji walikuwa waoga, au hawakudhamiria jingine zaidi ya kumtisha tu.

Gari lilipoanza kwenda, walimtupia maswali kadha wa kadha, maswali ambayo hawakujali kusikiliza majibu yake. Na kwa nini wasikilize uongo ulioandaliwa kitambo? Mmojawao alijikuta kavutiwa zaidi na uzuri wa Waridi. Kwa kisingizio cha kumfuta damu, akanyoosha mkono wake na kumgusa titi abalo lililokuwa wazi likiwatazama kama linalowadhihaki. Mkono huo ukanogewa na kuteremshwa juu ya paja lake jekundu lililonona. Ukaanza ziara ya kupanda juu. Ulipoelekea kuvuka mipaka, Waridi hakustahamili zaidi. Akainua mkono wake kuunasa mkono wa askari huyo na kuutoa juu ya paja lake. Baada ya kitendo hicho, ndipo alipotanabahi kuwa kamgusa kwa mkono. Alijua kitakachomtokea askari huyo. Mara akaangua kilio kwa sauti kubw, kilio ambacho kiliwashagaza askari hao.

Walimfikisha hospitali ya Mwananyamala ambako alipokelewa na manesi wa zamu. Askari hao wakaaga kwa ahadi ya kurudi kesho yake ili kuendelea na upelelezi.

Waridi alidai kupelekwa bafuni. Huko alitupa dawa zote ziile alizozihifadhi mkononi, na kunawa vizuri kwa kutumia dawa nyingine kama alivyoelekezwa na Proper. Ndipo aliporudi kwa manesi ambao hawakuonyesha nia ya kumhudumia kwa jinsi walivyomwona hajambo. Wakamwonyesha kitanda cha kulala, katikati ya wagonjwa wawili, mmoja aliyelala fofofu kama maiti, wa pili aliyekuwa akitapatapa kitandani anayetaka kukata roho.

Waridi alilala kitandani hapo kwa dakika tano tu. Alikuwa akiwaza kwa makini. Hakuona anachofanya hapo hospitali. Hakuona anachofanya hapo hospitali. Wala hakuona haja ya kuendelea kusubiri hadi atokee yule mtu ambaye aliamini angemwua kwa kushindwa kutimiza jukumu alilopewa. Wazo hilo likamfanya Waridi aamue kutoroka mara moja. Bila kufikiri kwa mara ya pili aliinuka na kutoka kama anaelekea msalaani huku akipitia kanga moja ya yule mgonjwa aliyelala fofofu, kufunika magwanda ya hospitali aliyopewa na wauguzi kujisitiri. Alipotoka nje, alijitanda kanga hiyo na kufuata njia ya kutokea.

Alijiingiza miongoni mwa watu wengine waliokuwa wakitoka hospitalini humo. Hakuna aliyemshuku lolote. Dhamira yake ilikuwa kwenda Mburahati, akachukue chochote alichonacho, na senti kadhaa alizoficha chini ya godoro; kisha atoweke Dar na kwenda kokote, mbali iwezekanavyo ambako mkono wa Proper usingemfikia kwa urahisi.

Lakini hakwenda zaidi ya hatua nne nje ya geti kabla ya kuisikia sauti ya mtu ikimwita kutoka nyuma. Akageuka kwa mshituko na kukutana ana kwa ana na Proper, ambaye alimjia akimchekelea huku akisema kwa sauti ya dhihaka, “Msichana mzuri... Umefanya vizuri... Nilitaka nje nikutoe, kumbe umewahi! Haya twende zetu, gari ile pale...”

* * *

Kesho yake ilikuwa asubuhi yenye mawingumawingu kiasi cha kuvunja nguvu ya jua kali ambalo lilikuwa likitishia kutawala. Mmoja kati ya wale askari waliomchukua Waridi pale baa alikuwa tayari kawasili kazini kwake. Mkuu wake alitaka taarifa kamili ya “Kushambuliwa kwa yule malaya.” Akamtaka pia kujitahidi wahuni hao wapatikane mapema kwani “mchezo” wao si mzuri, na hasa ni wa hatari.

Askari huyo alimsubiri mwenzake kwamuda mrefu, hakutokea. Ikamshangaza. Kwa kuwa makazi yake hayakuwa mbali na kituo hicho cha Magomeni, akamua kumfuata nyumbani. Alimkuta! Lakini alimkuta katika hali ambayo haikuwa ya kawaida, kwani sio jambo la kawaida mtu aanze kuvaa suruali kabla hajafunika matako, aache kazi hiyo na kuinamia sakafu hadi kichwa kigonge chini kama anayesali. Na zaidi ya hayo mgeni aingie baada ya kupiga hodi mara kadhaa bila kuitikiwa, akukute ukiendelea kuinama kimya kimya. Dakika mbili, tatu, tano!

“Bob,” aliita kwa mshangao, moyoni akijiuliza huu ni mzaha au mchezo wa aina gani, na umeanza lini! “Bob!” aliita tena akimtaazama kwa makini zaidi. Ndipo alipoona povu lenye damudamu lililokuwa likimtoka mwenzake mdomoni na puani. Akaruka nyuma. Kisha, alikusanya nguvu na kumsogelea kumchunguza vizuri zaidi. Akayaona macho yake yalivyoduwaa, akauona ulimi ulivyotoka na kusahauliwa nje, akaona... Hofu ikamkumba ghafla. Alikuwa akiyatazama maiti ya askari

mwenzake. Hima akarudi kituoni kutoa taarifa.

Marehemu alipopelekwa hosptali, daktari hakuchelewa kutoa taarifa yake. kuhusu. "Ugonjwa wa moyo," alidai kwamba ulimshika ghafla wakati akivaa nguo zake.

Hakuna aliyeshuku kuwa ni sumu ile, ya aina yake, ambayo aliigusa kutoka kwa Waridi, na kuifikisha sehemu isiyokusudiwa kufika, mwilini mwake, bila ya yeye kujua; Sumu ambayo iliandaliwa kwa ajili ya Joram Kiango peke yake.

* * *

Wakati huo huo Joram Kiango alikuwa akipokea simu ambayo ilipigwa ofisini mwake.

"Sauti yako i tamu mno masikioni *sister*, yaelekea nawe u kiumbe mzuri sana. Siwezi kuukataa kamwe mwaliko wa mtu mwenye sauti kama hiyo. Baada ya saa moja nitafika... Haya... Ahsante... Umesema wapi vile... Heh... *Light Lodge?*... Hapo sio?. Nitafika baada ya saa moja..." akaitua simu chini na kuukunja uso wake akimtazama Neema Idd, katibu wake, ambaye pia alikuwa akimtazama.

"Nani?" Neema alihoji.

"Anajiita Waridi."

"Waridi? Anataka nini?" Joram alipochelewa kujibu Neema aliongeza, "Sikujua kama nawe u mroho wa wanawake kiasi hicho. Sauti tu unaahidi kumfuata? Angalia Joram. Utaingia katika mtego. Una maadui wengi nchi hii."

"Najua," Joram alisema. "Siendi kwa ajili ya sura wala sauti yake kama nilivyosema. Kilichonivutia ni maelezo yake. Anasema yeye ni yule msichana ambaye alipigwa pale baa ya *Forest of Flowers*. Anadai kuwa nia yake ni kunishukuru pamoja na kunipa habari fulani ambazo zitanisisimua."

"Malaya kama yule! Hana habari yoyote. Anachotaka ni wewe tu."

"Hapana," Joram alimkatiza. Sauti yake ndiyo iliyonifanya nivutiwe na hata kumwahidi. Inaonyesha kuna kitu zaidi ya anachosema. Nataka kujua ni nini. Zaidi ya sauti, nadhani utakumbuka kuwa jana binti huyo ameliita sana jina langu. Sijui alilijuaje."

"Ni mimi niliyekutaja kwanza."

“Ni kweli, lakini hiyo sio sababu ya kumwezesha aliite mara nyigi na kwa ufasaha kiasi kile. Ni kama mtu aliyekuwa analifahamu kitambo.”

“Wewe si mtu unayefahamika, Joram?”

“Pamoja na hayo,” Joram aliongeza. “Ni wapi alikoipata namba yangu ya simu? Tuseme ndani ya kitabu cha simu. Kwa nini ahangaika kiasi hicho? Na kwa nini mapema hivyo? Neema, huoni huu ni mwujiza? Jana tu alikuwa hoi. Leo anazungumza kwa uchangamfu kabisa na yuko loji badala ya hospitali! Huoni kama kuna jambo hapo? Yaonyesha kuwa ananitafuta. Yawezekana hata jana alikuwa akinihitaji mimi tu, hakuwa majeruhi wala mgonjwa!” Akasita kidogo kabla hajaongeza kwa sauti ndogo akisema, “Na atanipata. Kwa muda mrefu nimekuwa sina kazi ya kufanya.”

Wakati huo Joram alikuwa wima akivuta droo hii na ile, akiweka hiki mfukoni na hiki kiunoni. Mara akaanza hatua za haraka kuelekea mlangoni.

“Yaani unakwenda, mara hii!” Neema alishangaa.

“Naam.”

“Mapema namna hiyo? Si umemwambia baada ya saa moja?”

“Niliamua kumdanganya. Sifahamu kama yeye ananiambia ukweli mtupu. Hivyo, nami sioni vibaya kumwambia uongo kidogo. Nataka kufika mapema kidogo nione anachofanya.”

“Jihadhari,” ilimfuata akivuka kizingiti.

“Usijali,” ikatamkwa bila kugeuka nyuma.

* * *

“Atakuja! Na atakufa!” Proper alimwambia Waridi. “Ondoa hiyo mikunjo ya hofu usoni uvae sura yako nzuri kama ilivyo. Akija mpe tabasamu, mpe mapenzi, kisha mkaribishe pombe. Usisahau chupa hiyo hapo ni yake, akionja tu yamekwisha, asipoinywa mpake hii kwa hila.”

Walikuwa katika chumba fulani, ghorofa fulani, katika jumba hili la *light lodge* ambalo liko katika mtaa wa Lumumba, jijini Dar es Salaam. Proper alikikodi chumba hiki kwa ajili ya kazi hii tangu jana alipomtoa Waridi kule hospitali. Usiku mzima aliutumia kwa kumtishia Waridi alipojaribu kufanya ubishi. Kisha, alimlazimisha kufanya naye mapenzi kwa njia zake za

kinyama. Alfajiri ndipo alipoanza mipango yake ya mauaji.

Waridi alikuwa kavishwa vazi jeupe la hariri, ambalo lilifichua yale yote yaliyofaa kufichwa katika mwili wake. Kila jicho liliweza kuona mwili mzuri wa msichana huyo, ulikuwa ukimeremeta kwa wekundu ndani ya nguo hizo. Uso wake pia ulikuwa “kioo” kwa uzuri wa asili na vipodozi murua vilivyotumiwa kistaarabu. Nywele zake zilitengenezwa kwa ile mitindo ya kisasa. Kwa kila hali, msichana huyu alionekana tofauti kabisa na yule binti ambaye usiku wa jana tu alilala chini pale baa, nusu uchi, akilia. Huyu alikuwa katika hali iliyokusudiwa na ilitosha kuushinda ukaidi wa Joram Kiango dhidi ya wasichana wazuri.

“Uwe msichana hodari. Ni kazi ndogo tu. Baada ya hapo utakuwa huru. Nitakupa fedha ya kutosha ukanisubiri Nairobi. Toka hapo tutakwenda zetu *London* au *New York*, tukatumie. Unasemaje?”

Waridi hakujibu lolote.

“Mbona husemi neno?” Proper alimwuliza. “Hofu ya nini? Hii ni kazi ndogo mno kuliko ile uliyoifanya dhidi ya Bomba. Na bado itakupatia pesa nyingi zaidi ya ule uchafu uliochukua. Jitie furaha na ucheke kidogo.”

Kicheko kilikuwa mbali na Waridi. Aliendelea kuduwa kama mzoga akisubiri lolote aliloelekezwa. Hilo likamchukiza sana Proper.

Akasema. “Sikia wewe, endapo utavuruga tena mpango huu, sitasita kukuuu papa hapa. Hivi sasa bado dakika ishirini, Joram ataingia hapa. Nitakuwa chumba cha pili nikiangalia kila kitu. Ukishindwa au kuvuruga mpango huu nitakuu wewe na huyo Joram papa hapa. Nitakuu wewe kwanza na kisha Joram kwa hii hapa,” akatoa bastola ndogo kutoka mfuko wa koti lake.

“Sipendi kukuuu,” Proper aliongeza. “Lakini ukinilazimisha nitakuu.” Akaitazama tena saa yake. “Joram aweza kuwa anakuja sasa. Natoka. Kumbuka niko karibu na tayari kukuuu endapo utavuruga. Sawa?”

Alitoka alitoka na kumwacha Waridi ameduwa kama alivyokuwa.

Baada ya muda mlango uligogwa, kisha ukafunguka. Joram Kiango alichungulia na kuingia polepole, macho yake yakiwa yamepumbazwa na uzuri wa Waridi. Hakutegemea.

“*Sister...* mimi mgeni wako nadhani. Naitwa Joram Kiango,” alieleza akiandaa tabasamu ambalo alijua linamfaa binti mzuri kama huyu.

Ndipo Waridi alipogeuka kumtazama.

4

KAMA kuna wanawake ambao huisumbua mioyo ya wanaume mara tu watokeapo mbele yao hata wanaume hao wakajisahau na kusahau shughuli zao, basi ni dhahiri pia wapo wanaume ambao huisumbua mioyo ya wanawake kwa kiwango kile kile. Na kama kweli wapo, miongoni mwao yumo Joram Kiango. Hayo yalijidhibitika Waridi alipomtia machoni mara alipoingia.

Moyo wake ulipoteza mapigo kadhaa. Roho ilihisi yapaa nje ya mwili wake. Kadhalika, damu ilimsisimka kiasi cha kumfanya ajihisi ganzi mwili mzima. Hivyo, hakuweza kuyaondoa macho yake juu ya umbo la Joram ambaye alimsogelea polepole. Nusura wazimu umpande alipouona uso huu wa Joram ukiliachia tabasamu pevu ambalo lilitosha kuwa tiba kwa maradhi yake, maradhi aliyofikiria hayangeweza kutibika.

Kwa bahati mbaya, Waridi hakuwahi kupenda katika maisha yake. Hivyo, hakujua mapenzi ni nini. Hakuwahi kuyaonja. Kama angejua, angefahamu nini kinamtokea. Kama angejua, angefahamu nini kinamtokea. Lakini kitu kimoja tu alikifahamu, Joram hakuwa mtu wa kufa. asingeweza kumwua, Asingeweza... Tazama alivyosimama mbele yake kwa upendo na utulivu kama malaika asiye na hatia. Tazama anavyochekelea kwa furaha kama nuru, Mtazame. La, huyu si mtu wa kufa. Waridi akawa ameamua.

“Nadhani mimi ni mgeni wako, mpenzi,” Joram alisema tena, akiunyoosha mkono wake na kumgusa Waridi bega.

Alishangazwa na uzuri wa msicha huyu. Vipi wengine waumbwe kwa upendeleo kiasi hiki hali wengine wasitofautiane sana na vinyago? Mavazi ya msichana pia yalimshangaza; mapya ya thamani, kisha ya kihuni kama yaliyoandaliwa kumtongoza! Ambacho hakikumshangaza ni uso mzuri wa msichana huyo kuwa katika dimbwi la majonzi, mashaka, hofu na msiba. Hilo halikumshangaza hata kidogo.

“Ndio...ka... karibu kaka,” Waridi alisema.

Joram alimvuta mkono na kumwongoza hadi kitandani, ambako alimketisha. Naye akaketi kando yake huku akiendelea kuushika mkono wa Waridi. “Nilikuambia kuwa sauti yako tamu kamailivyo surayako? Nadhani sikukosea. Kwa kweli, umeumbika bibie. Ulimhonga nini muumba hata akakupendelea?”

Sautiya Joram, tabasamu lake likisindikiza kila neno, lilimfanya Waridi aanze kuchangamka. Akasahau yote yaliyokuwa mbele yake na kujikuta kazama katika maongezi na Joram. Katika kipindi hicho kifupi, Waridi alijikuta amekwishaufunua moyo wake wote kwa Joram, akimsimulia matatizo yake yote. Bila ya kujifahamu alipotanabahi alikuwa akisema, “Najisikia kutoweka nje ya nchi hii.”

“Kwanini?”

Swahili hilo ndilo lililomzindu. Hakujua yapi alikuwa tayari kuyatamka ambayo hayakustahili kuiacha milki ya kinywa chake. Hofu ikamrejea. Akakumbuka jukumu lililokuwa mbele yake, kumfanya kijana huyu marehemu, ama ni yeye atakayefanywa marehemu.

Hofu hiyo, ilizidi pale Joram alipoinuka na kuisogelea meza iliyokuwa na chupa mbili za pombe akisema, “Bia hii? Unaonaje nikiimimina tumboni mwangu kupoza joto la jiji hili kabla hujanieleza sababu za kuniita kwako? Sijaamini kama kweli kunishukuru tu kungekufanya unitafute.”

“Usinywe!” Waridi alifoka.

“Kwa nini? Nilidhani umeniandalia,” jibu la Joram lilifuatwa na tabasamu.

Waridi alikuwa akitetemeka. Asingeweza kuyasahau maneno ya yule mkatili alipomwambia, “Nitakuwa chumba cha pili...

Ukishindwa tena nitakuua papa hapa...”

Hakupenda kufa. Kadhalika, hakuwa tayari kuacha kijana huyu mzuri asiye na hatia, afe. Afanye nini? Kwa kutojua la kufanya alijikuta akianza kulia. Mikono ya Joram ikatua mabegani mwake na kumfariji kwa kumkumbatia huku akisema:

“Kama hunipi bia ni wazi kuwa umeniandalia tamu zaidi ya bia. Kwa bahati mbaya nina mazoea ya kunywa kabla ya yote. Kwa hiyo, niruhusu tafadhali.”

“Usi...” Waridi alijaribu kufoka tena.

Joram alimzuia kwa kumziba mdomo kwa kiganja chake mk huku akiweka kinywa chake karibu na sikio la msichana huyo na kumnong’oneza. “Najua kinachotokea. Sinywi pombe hiyo. Acha nijifanye nakunywa ili nimpumbaze huyu anayetaka kuniua. Nitakuomba uwe msiri wangu. Mwache aamini kuwa ameniua. Mwache kila mtu adhani kuwa nimekufa. Nataka kufahamu wanakusudia kutenda jambo gani.”

Waridi aliduwaa. “Ume... umewezaje kujua?” alisema kwa kunong’ona.

“Niliwahi mapema na kumsikia alipokuwa akikuamuru. Nawe lazima ujue kuwa uko hatarini. Huyu ni mtu hatari. Mara tu utokapo hapa, toroka uende kokote asikoweza kukufikia. Sasa acha nijifanye nainywa pombe yake.” akaongeza sauti kusema. “Glasi? Acha ninywe kihuni.”

Alifungua chupa moja na kuingia chumba cha msalani ambako aliimimina nusu yake katika tundu la choo. Akarudi na kuitua mezani huku akiendelea kumtupia Waridi maneno ya mapenzi kwa sauti. Mara kwa mara alimshika na kumtomasa hapa na pale ili kumtoa hofu.

“Sasa mpenzi sikia,” aliongeza. “Ninaye mgeni ambaye atanitembelea ofisini baada ya nusu saa kuanzia sasa. Baada ya mgeni huyo, kutwa nzima ya leo nitakuwa huru. Waonaje niende mara moja na kurudi sasa hivi? Nadhani tutashinda wote kwa furaha sana. Itakuwa siku njema kwangu.”

“Sawa,” Waridi alijikongoja kujibu.

“Tafadhali nikukute ukiwa kama ulivyojaliwa. Ikiwezekana, kitandani. Sawa?”

“Bila shaka.”

Mara tu Joram alipotoweka machoni mwake, Waridi alijikuta

akirejewa na hofu. Ile hakika na ushujaa ambao aliuhihi kwa kusikia sauti ya Joram na kuyaona macho yake yang'aayo, sasa ilikuwa kama ndoto tu, ndoto ya kale. Hakujua afanye lipi. Akaendelea kuduwa kimya, akitazama huku na huko kama aliyetegemea kumwona Gibril akimjia na kutwa roho yake.

Kama ukuta usingekuwa umemtenga na dunia ya nje, Waridi angeweza kutimua mbio, pale Proper alipoingia ghafla huku akimtazama kwa macho ya kutisha. Alichofanya ni kurudi nyuma hatua kadhaa hadi alipoegemea ukuta, macho yenye hofu kayatoa kama kondoo aliyeko juu ya madhabahu, akisubiri kutolewa kafara.

“Mwanaharamu... malaya mkubwa, mwana wa malaya mkubwa...” alifoka. “Umekosa walao ushujaa wa kunidanganya kuwa hawara yako ameinywa pombe niliyomwandalia? Mara hii umesahau kuwa mmekubaliana naye udai kuwa ameinywa ili ajisingizie kufa? Nakusikitikia Bi. mdogo. Namsikitikia pia huyo hawara yako. Hajui afanyalo. Anadhani kuwa anacheza na watoto wadogo kama alivyozea. Nimemfanyia hisani kubwa ili afe kistaarabu, hakutaka. Kajitia ujanja. Sasa atakufa kifo cha kusikitisha zaidi.”

Jodor Proper aligeuka kama aliyetaka kutoka. Mara, kama aliyekumbuka jambo alimgeukia tena Waridi na kusema, “Nawe malaya mwovu hufai kuishi zaidi. Huna faida duniani wala haki ya kuishi. Utamfuata mpenzi wako akhera. Mpe salamu zangu. Mwambie hongera zake kwa hila zisizo na ila.” Akageuka na kutoka.

Machozi yalikuwa yamenyauka machoni mwa Waridi. Sasa aliona dunia kama kitu ambacho kilikuwa kando yake. Naam, maisha yake yalikuwa ukingoni. Asingeweza kuitilia mashaka sauti ile ya Proper, yenye uhakika; sauti ambayo masikioni mwake ilikuwa kama ya mauti yenyewe.

Kwa nini aendeleo kusubiri? alijiuliza. Kwa nini asubiri kifo cha mateso na kashfa? Akajiuliza kwa nini asitangulie? Sasa macho yake yalikuwa yakitambaa kila mahali kutafuta silaha yoyote ambayo ingefaa kumtoa duniani. Mara juu ya pombe ile yenye sumu ambayo aliandaliwa Joram. Bila ya kufikiria mara ya pili, aliendea pombe na kuimiminia tumboni mwake.

Mara akaona furaha kubwa, furaha iliyomfanya asahau hofu

na kudharau vitisho vyote vilivyokuwa mbele yake. Alijiona yu njiani, hatua chache tu kufika milki mpya, milki ambayo itampa uhuru kamili.

Furaha hiyo ikimwongoza, alitoka nje ya chumba hicho na kuiendea lifti. Akateremka hadi chini. Aliiacha hoteli na kuanza safari kuelekea kituo cha basi. Mavazi yake yakiwa kama yalivyokuwa, umbo lake likiwa kama lilivyo, na sura yake nzuri ikiwa imepambwa na tabasamu, viliyafanya macho ya wanaume wote kumtazama kwa mshangao wenye tamaa. Baadhi waliguna, wawili walimkonyeza na mmoja alidiriki hata kumfuata. Wote walipata tuzo kwa tamaa yao, tuzo ambayo ilikuwa tabasamu pana zaidi, ambalo liliwafanya wabaki wameduwaa nyuma yake hoi bin taabani.

Aliendelea na safari yake, mwendo wake ukiwa nyongeza nyingine ya mateso kwa watazamaji. Akiwa kajaza nyuma, kakatika kati na kunyooka kama anafanya maonyesho ya miondoko, mwenyewe akiwa hana habari hizo aliendelea na safari hadi alipokifikia kituo na kujiunga na umati uliokuwa ukisubiri usafiri.

“Gari hii hapa dada,” mtu mmoja alimwambia. Ilikuwa teksii. Waridi hakufanya hiana, akajitoma ndani huku akisema. “Mburahati.”

“Vizuri, lakini waonaje tukipitia hapa *Embassy Hotel* tukapate walau mbilimbili baridi?” dereva huyo alitupa ndoano yake.

“Samahani, leo nina haraka.”

“Tuseme kesho.”

“Sawa...” alilaghai. Rohoni alijua kuwa kesho hatakuwa hapa Dar es Salaam. Hatakuwepo hapa nchini, wala popote Afrika. Atakuwa nje, nje ya dunia. Aliendelea kuwaza kwa furaha huku akimwitikia dereva huyo, “ndiyo” kwa kila alilolisema hali hamsikii. Walipofika mbele yavijumba vyao, alimtaka dereva kusimama. “Ni hapa. Ahsante kaka.”

Dereva hakuyaamini masikio yake. “Yaani hapa? Nyumba hizi? Na wewe unaishi hapa dada?” aliuliza.

“Hapa ndio kwangu.” Waridi alijibu akiteremka.

“Hapa!” dereva aliduwaa. Hakutia neno jingine. Badala yake aliligeuza gari lake na kurudi alikotoka kwa mwendo mkali.

Waridi alilakiwa na wenzake waliojawa na mshangao. “Iwe,”

mmoja wao alitamka. “Ulikuwa wapi.”

“Na ilikuaje ukaondoka bila ya kuaga?” mwingine aliongeza.

Maswali yalikuwa mengi mno. Waridi hakuwa na muda wa kuyajibu yote. Wala hakukumbuka yapi aliyajibu. Alichokumbuka ni jinsi alivyoingia chumbani mwake na kujilaza kitandani, akisubiri kifo. Usingizi ukamchukua.

Alipoamka ilikuwa usiku wa saa tatu. Chumba cha pili kitanda cha mwenzake kilikuwa kikilalamika kwa uzito wa viumbe waliokuwa wakikitumia. Naye alikuwa akigongewa mlango. Mteja! Akainuka na kumwendea. Alikuwa mtu mwenye mwili wa mtoto na uso wa mzee. Alikuwa na pesa zake mkononi tayari. “Leo sifanyi kazi.” Alimwambia Akifunga mlango. Hakujali malalamiko ya mteja huyo. Alikuwa mwingine. Na mwingine tena. Waridi aliwakatalia wote. Wote waliondoka shingo upande.

Halafu akaja huyu ambaye hakukubali kuondoka. Alikuwa kavaa kofia kubwa iliyofunika uso wake na koti kubwa lililofunika hadi miguuni. Aliingia kwa kujlazimisha na kufunga mlango nyuma yake huku akisema, “Lazima.”

“Leo sitaki.”

“Hata kwa elfu hamsini?”

“Hata laki.”

Mtu huyo alicheka kidogo. “Mimi wanitaka. Umekuwa ukinisubiri muda wote huu.” Alitupa koti lake chini na kubaki katika suruali na shati. Akaivua kofia yake na kuitupa juu ya koti hilo. Ni hapo Waridi alipomtambua. Macho yenye hofu kubwa yakamtoka.

“Naona umenikumbuka,” alisema polepole. “Unadhani nilikusudia ufe kistaarabu kwa ile sumu? Ile ilikuwa ya mwenye dhambi nyingi.. Unastahili kufa kishenzi.”

Kabla Waridi hajafahamu kama ilimpasa kufanya nini alijikuta tayari kadakwa ghafla kwa mkono wenye nguvu ambao ulibana mikono yake yote miwili. Kamba zikapitishwa mikononi mwake harakaharaka. Alipotanabahi kupiga kelele, alijikuta katupiwa dude fulani kinywani ambalo lilimziba kinywa. Mara akatupwa chini na kudungwa sindano iliyomlegeza hata asiweze kutapata.

Kisha kisu kikali kilichomolewa kutoka ubavuni na kuanza kupita juu ya mwili wake. Maumivu yalikuwa makali, lakini

hakuwa na uwezo wa kulalamika. Alichoweza kufanya ni kuendelea kukodoa macho yenye dalili zote za hofu na maumivu. Macho hayo yaliishuhudia mikono yake ikikatwa mmoja baada ya mwingine na kuwekwa juu ya kitanda. Kisha tumbo lilifumuliwa na utumbo kumiminiwa katika sinia lililokuwa mezani. Pale kichwa chake kilipokatwa na kuwekwa juu ya debe, alikuwa amekwishakata roho, kando ya kitanda.

Akiwa karidhika na kazi yake, Proper alizivua nguo zake zilizokuwa na damu na kuzifutika katika mifuko ya koti lake ambalo alilivaa na kisha kutoka zake nje polepole kama wateja wengine. Hapo nje aliwakuta wateja kadhaa ambao walisimama kwa namna ya mstari wakisubiri zamu zao. Akafanya haraka kuiendea sehemu aliyolificha gari lake.

Mteja aliyeingia baada ya Proper aliduwaa kwa kutomwona Waridi. Kisha, alishangaa kuiona mikono ya mwanadamu iliyolala peke yake juu ya kitanda. Halafu akakiona kichwa kilicholowa damu, kimelala chini. Hakuyaamini macho yake. Na ilipomtukia kuyaamini alihisi akili yake ikipaa. Akapiga kelele kwa nguvu na kuanza mbio kuelekea barabarani. Alianguka, akainuka na safari yake.

Mteja wa pili alichungulia na kugeuka, akianza safari ya kurudi zake alikotoka kimyakimya.

Ni mteja wa tatu aliyewaambia majirani kilichotokea. Kisha yeye pia alitoweka. Majirani walichanganyikiwa kwa muda mrefu. Mmoja wao alitapika. Wawili walilia kwa nguvu. Umati mkubwa ulifika. Polisi pia hawakuchelewa.

* * *

“Wasema u nani wewe?”

“Joram Kiango.”

Inspekta Mkwaju Kombora hakupenda kuyaamini masikio yake. Jina la Joram lilikuwa maarufu kichwani mwake kama mbwa anayeifahamu harufu ya chui. Alimfahamu vyema Joram. Yule kijana machachari aliyefanya mengi dhidi ya wahujumu majasusi hatari ambao jeshi la polisi lilielekea kukata tama sana. Yule kijana nadhifu sana, mpole sana, mwenye nguvu na akili. Si huyu mzee aliyesimama mbele yake katika vazi la Kiarabu, kanzu nyeupe, kapiga kilemba, mwenye ndevu ndefu,

uso uliofunikwa na miwani na mkononi kashika fimbo ambayo ilimsaidia katika mwendo wake wenye dalili zote za udhaifu wa kizee.

“Joram?” akauliza tena.

“Naona hujanifahamu Inspekta,” sauti ambayo Kombora alielekea kuifahamu kwa mbali ilisema.

“Pengine niondoe miwani na haya madevu ya bandia ili uweze kunitambua.” Madevu yakatolewa na miwani ikavuliwa. Uso uliosimama mbele yake ukitabasamu ulikuwa wa Joram Kiangoo ambaye Kombora alimfahamu vyema.

“Unafanya nini sasa Joram?” Kombora alishangaa. “Mchezo huu una lengo gani?”

“Sio mchezo, Inspekta. Niko kazini. Unionavyo hapa mimi ni marehemu. Wako watu wameniuu. Nataka niendeleo kuwa marehemu ili...”

Kombora akamkatiza kwa kumwekea mkono begani huku akisema, “Sikia Joram. Kama ni mzaha ngoja nitakapokuwa huru ndipo utakapoufanya tena mchezo wako, tucheke pamoja. Kwa sasa niko katika mkasa mzito ambao unaweza kuhatarisha usalama wa jiji endapo mtu huyu mwenye roho ya kinyama hatapatikana.”

Habari hiyo ikamvutia Joram. “Mtu gani?” alihoji mara moja.

“Hujasikia tu? Nilidhani wewe hupitwi na neno!”

“Kusikia?”

“Juu ya msichana huyu ambaye ameuawa kikatili kuliko ilivyowahi kutokea huko nyuma. Tumefanya kuokota viungo vyake pamoja kimojakimoja, ndipo tukapa maiti nzima. Yeyote aliyemwua ni mnyama kuliko wanyama wa kawaida. Mtu awezaye kumchinja msichana aliyekuwa mzuri kama yule.”

“Sijakuelewa Inspekta, yaani...” kisha Joram akapunguza kasi na kuuliza habari hizo kwa tuo. Akaelezwa tukio zima lililotukia usiku huo huko Mburahati.

“Haikuwepo haja ya kumpeleka hospitali,” Kombora aliongeza. “Viungo vyote viko hapa chumba cha maabara. Kama unapenda kutazama vitu vya kutisha waweza kwenda.”

“Ningeomba kumwona tafadhali.”

Kombora akaiacha ofisi yake na kumwongoza Joram hadi maabara ambako walifungua friji na kutoa kichwa kizuri cha

aliyekuwa msichana mzuri, Waridi. Joram alikitazama kwa muda. Kwa mara ya kwanza maishani mwake, alihisi machozi yakimlengalenga. Aliyafukuza machozi hayo kwa kutabasamu huku akinong'ona kama anayesali... "Waridi! Mungu akurehemu. Najua ni mapenzi yako kwangu ambayo yamekufanya ustahili adhabu hiyo ya kinyama. Nakuahidi nitalipiza kisasi."

Sala hiyo ilimfikia Kombora. Akamgeukia Joram kwa mshangao na kusema, "Yaani unayafahamu haya? Tafadhali turejee ofisini ukanisimulie mkasa mzima."

"Sijawa na cha kusimulia," alijitetea. Hata hivyo, alimsimulia Kombora yote aliyoyajua. Tangu alipomwona Waridi kwa mara ya kwanza pale baa akiwa kategwa kwa sumu iliyokusudiwa kumwua yeye. Akaeleza pia yaliyotukia chumba ambacho Waridi aliandaliwa kwa sumu ileile ili amnyweshe kwa hila. Ambacho hakueleza ni jinsi alivyofika hapo kabla ya wakati na kubahatisha, ingawa kwa taabu na kumwona mwuaji yule akimpa Waridi maelekezo. Hilo aliliacha ili apambane nalo binafsi. Hakupenda kuwaachia polisi ambao aliamini wangeweza kuharibu uwezekano wa kumtia mikononi.

"Unataka kusema binti huyu marehemu ndiye yule aliyetoroka hospitali baada ya kuokotwa pale baa?"

Joram alitikisa kichwa.

"Ndiye? Basi anastahili kifo cha aina hii. Kwa nini hakutoa taarifa polisi, tungeweza kumsaidia. Alikuwa nao katika njama?"

"Yawezekana au haiwezekani," lilikuwa jibu la Joram. "Aweza kuwa alilazimika au kulazimishwa. La muhimu sasa ni kumpata huyo mwuaji."

"Ndiyo... apatikane haraka. Wewe humjui, Joram?"

Joram alikanusha.

"Angalia bwana mdogo. Ninavyokufahamu mimi, bila shaka wajua mengi zaidi ya haya uliyonieleza. Nawe kama uonavyo hawa ni watu hatari kuliko unavyofikiri. Usiwachukulie mzaha, ucheze nao kama ilivyo kawaida yako."

"Sina mzaha na mwuaji Inspekta," Joram alijibu. "Tena nadhani nitawatia mikononi mwako mapema zaidi. Ninayo nafasi nzuri sana. Sasa hivi wao wanadhani nilikunywa ile dawa na sasa niko mahututi au tayari marehemu. Imani hiyo itawafanya waendele na mipango yao. Nataka kujua wanakusudia

kufanya nini, na ni akina nani, kisha nitawatia mikononi mwako. “Hilo ndilo lililonifanya nijibadili kuwa katika hali hii, Inspekta. Nimeona nitoweke machoni mwao. Haja yangu hapa kwako ni kukuomba utangaze kuwa nimefariki ghafla. Nadhani watafurahi na kuendeleza mbinu zao. Ndipo nitakapofufuka na kuwatia mikononi.

Walijadiliana kwa muda. Kombora aliufiki mpango huo, japo kwa taabu sana na Joram. Nia yake ilikuwa Joram awaachie polisi kuifanya kazi yao. Lakini maelezo ya Joram yalimtua hata akakubali ingawa shingo upande. “Kumbuka ninavunja sheria zote kushiriki katika uongo mkubwa kama huu. Hivyo, nakutegemea hutaniangusha kwa kushindwa kutimiza ahadi yako ya kuwatia watu hawa mikononi mwa sheria,” baadaye Kombora alisema.

“Wanifahamu, Inspekta. Siwezi kushindwa kamwe,” Joram alimjibu akiweka vyema ndevu zake za bandia na kuvaa miwani yake. Akautwaa mkongojo wake na kuiacha ofisi ya Inspekta Kombora kwa mwendo ambao ulimfanya Inspekta huyo ambaye hucheka kwa nadra sana, aangue kicheko kirefu.

Usiku huo taarifa ya habari ya RTD ilikuwa na habari ambazo ziliwashitua wasikilizaji kote nchini.

“...Joram Kiango yule mpelelezi wa kujitegemea amefariki ghafla nyumbani kwake kwa maradhi ambayo bado hayajatatambulikana. Madaktari watatoa taarifa yao hivi karibuni...”

Haikuwa habari njema hata kidogo. Wala hakuna aliyeitarajia. Kila aliyemfahamu Joram alitegemea kuwa angekufa kwa risasi au madhara mengine kutoka kwa adui zake. Kufa kwa maradhi! haiwezekani!

Taarifa za habari za Sauti ya Kenya na Ujerumani ziliidaka habari hiyo na kuitagaza kwa mapana zaidi... “Yule kijana machachari...” Wakenya walisema, *“The Iron boy...”* Wajerumani walimwita hivyo. “Ame fariki ghafla. Yawezekana ni njama za wahujumu ambao walimwogopa kama moto.”

Ndipo watu walipolazimika kuamini. Wengi walisikitika. Wengi walitoa machozi. Wachache walishangilia.

— 5 —

NYUMBA hii iliyobomolewa kwa bomu ilikuwa katika mtaa wa Manda, Magomeni Mikumi. Ilikuwa nyumba ambayo kwa muda mrefu haikutumiwa kwa kutokamilika kwake. Joram aliichagua nyumba hii kujificha baada ya kuitazama mara kwa mara kila alipopita katika mtaa huu na kuona ilivyokaa vizuri kwa siri. Ilikuwa imezungukwa na kichaka cha miti ambayo awali ilikusudiwa kuwa bustani. Kwa jinsi nyumba zilivyokuwa zimetengana haikuwa rahisi nyumba jirani kufahamu yaliyokuwa yakitokea katika nyumba hii. Zaidi, ilikuwa na njia ya uwani ambayo ilipitia katika uchochoro hadi mitaa ya nje kabisa.

Kuhamia hapa ilikuwa siri yake binafsi ingawa Inspekta Kombara alimsihi sana amfahamishe angejificha wapi. Alihamia hapa usiku wa manane baada ya kujipitishapitisha ili kuhakikisha kuwa hafuatwi, mzigo wake pekee ulikuwa *Suitcase* yake iliyochukua vifaa vyake muhimu; ikiwa pamoja na silaha.

Usiku huo wa kwanza alilala vyema. Alfajiri aliamka na kujiandaa kwa kuvua ujana na kuvaa uzee. Baada ya kukamilisha alilificha vizuri begi lake na kutoka hadi polisi ambako alikamilisha mipango yake na kurejea mafichoni, akisubiri muda alioupanga ili aanze harakati zake.

Joram alikuwa na hakika kuwa kazi hii isingemchukua muda kuimaliza. Jambo lililomtia matumaini ni kule kujua kuwa

maadui walikuwa wakisubiri kifo chake ili waanze shughuli zao. Kadhalika, mmoja kati ya adui hawa hakuwa mgeni kwake. Alimchungulia alipokuwa akimpa amri marehemu Waridi na kuipata picha yake. Isingemchukua muda kumfahamu kikamilifu.

* * *

Kitu kimoja Joram hakujua. Hakujua kama makazi haya ya siri aliyohamia hayakuwa yake binafsi. Yalikuwa malazi ya Ruta Bagambe, mmoja kati ya mamia ya vijana wazururao katika Jiji la Dar es Salaam.

Ruta aliingia Jijini miaka zaidi ya miaka kumi iliyopita, akitokea kijijini kwao, katika moja wapo ya Wilaya za mkoa wa Kagera. Alikuwa kwa nia njema ya kujipatia kazi baada ya elimu yake ya msingi. Jiji likamlaki kijeuri kama linavyowalaki wote. Kazi haikupatikana kwani hakuwa na mtu wa kumfanyia “mpango.” Akaambulia kuangukia katika vibarua vya kutwa. Pesa alizopata zikawa ndogo mno kulingana na mahitaji ya Jiji. Kila siku akawa mtu wa “kuchacha.” Hilo likamtuma kuutumia muda wake wa ziada kwa kuwachomolea wasafiri wa UDA na Daladala. Tabia hiyo haikuchelewa kumfikisha Keko akiwa na majeraha mengi usoni. Alipotoka huko hakuwa Ruta mwenye nia njema tena, bali mtu ambaye alikuwa tayari kufanya lolote, mradi apate chochote.

Msimamo huo mpya ulimfanya apoteze chumba na kukosa marafiki wa haja. Marafiki zake pekee walikuwa wahuni wenzake na walikutania “kazini.” Baada ya “kazi” kila mmoja alijua lake.

Siku alizopata, alistarehe kwa kulewa, kujipatia wasichana wazuri na kulala vizuri katika majumbaya kupanga au majumbani mwa wasichana hao. Alipokosa alijutia na kujisahaulisha kwa kuvuta bangi na kujilalia zake katika kijumba hicho kibovu.

Hivyo, alfajiri hiyo aliona kama mwujiza kuona ‘mzee’ huyu mwenye dalili ya pesa na sura ya Kialhaji akitokea katika kimoja cha vyumba hivi na kwenda zake, akiitumia ile njia yake ya siri! Wazo likamjia mara moja kwamba mzee huyu alikuja katika ghofu hili kwa sababu maalumu; sababu ambayo hakuona kuwa yaweza kuwa nyingine zaidi ya kuficha pesa au vitu vya thamani. Wazo hilo likamtuma kuanza upekuzi akitafuta

chochote ambacho mzee huyo alikificha. Hakupata kitu. Hata hivyo, alikuwa bado akiendelea na upekuzi wake pale ‘mzee’ aliporejea. Hima akajipenyeza katika chumba cha pili ambako alijificha vizuri. Joram hakumwona. Darubini ya adui yake Joram kutoka nyumba ya pili pia haikuweza kumwona. Alitulia akimchungulia Joram ambaye aliketi akishughulika na yake.

Kisha Bagambe alimwona mtu mwigine akiinyatia nyumba hiihii mkononi kashika vitu ambavyo alivificha kwa hadhari chini ya mlango. Baada ya mtu huyo kushikashika hapa na pale aliondoka na kurejea alikotoka kwa hadhari na ukimya uleule.

Kitu gani kinatokea? Bagambe alijiuliza. Hakika moja alikuwa nayo, kuwa hii ilikuwa nafasi yake pekee ya ‘kuukata.’ Kwamba leo lazima ungekuwa mwisho wa maisha yake ya kubahatisha na mwanzo wa maisha mapya. Ingekuwaje vingine na eti bahati zinamfuata hadi huku badala ya yeye kuzifuata katika vituo vya basi? Hakuona haja ya kuendelea kusubiri. Kwa hadhari mfano wa paka anayemnyemelea panya, aliendea sehemu hiyo aliyoona kitu kikifichwa. alipofika alipekuapekua polepole. Kisha aligusa waya fulani ambao hakutaraji kuuona hapo. Aliutazama kwa mshangao, mshangao uliokatizwa na mlipuko mkali uliomfanya apae juu na kutua chini hali tayari katawanyika vipandevipande mfano wa nyama ya kopo inayoandaliwa kusindikwa.

* * *

Mlipuko huo ulimkuta Joram akiwa wima, fimbo mkononi. Aliduwaa alipoona ghafla mtu akizuka mbele yake na kupaa angani ambako alitawanyika vipandevipande. Lakini hakupata muda wa kuendelea kuduwaa, kwani wakati huo huo kila kitu kilikuwa kikipaa na kutua huku na huko kwa kishindo cha kutisha.

Kila kitu, pamoja na yeye mwenyewe. Alijikuta angani, kisha akajibwaga chini; akifuatiwa na lundo kubwa la vitu vizito ambavyo vilimfunika.

“Kifo cha kusikitisha!” Karibu kila mtu kati ya umati mkubwa uliosimama kando kuizingira nyumba hiyo aliwaza hivyo. Macho yenye hofu na huzuni yalikuwa yakiwatazama askari waliokuwa wakiokota viungo vya marehemu, kimoja baada ya kingine na kuvitia katika sanduku. Ni watu wachache sana waliolitazama

tukio hili kwa muda mrefu. Wengi walilitupia jicho kwa sekunde chache na kisha kugeuza nyuso zao upande mwingine wakiguna au kufuta machozi. Mama mmoja alisikika akilia kwa sauti.

Kwa wengi wao, ilikuwa mara ya kwanza kushuhudia mtu aliyepoteza maisha kwa njia hii.

Kati ya watazamaji, alikuwepo Jodor Proper. Alikuwa mmoja kati ya waliofika awali. Alimkuta mtu wake aliyetega bomu hili akijikung'uta vumbi baada ya ule mweleka alioupata kutokana na tofali lililompiga kichwa. Yeye alikuwa mmoja kati ya 'wapita njia' wanne waliojeruhiwa katika ajali hii. Proper alimsaidia kama mtu asiyemfahamu. Walipopata mwanya alimnong'oneza, "Kazi nzuri, nenda zako."

Mtu huyo alipoondoka. Proper aliendelea kutazama 'ajali' huku akijitia kunung'unika. Lakini rohoni alikuwa akisheherekea na kushangilia sana. 'Kifo kinachomstahili kabisa!' Aliwaza kwa furaha. "Mnofu mmoja mmoja! Na ajiunge basi tuone ulipo huo ushujaa wake."

Wazo la kwamba huenda huyu akawa si adui yake, Joram Kiango, halikumjia akilini. Ingawa haikuwepo njia rahisi ya kuthibitisha mabaki hayo ya marehemu, lakini katika uchunguzi wake, alikwishaiona ile fimbo ya Joram na madevu yake ya bandia ambayo yaliokotwa na askari mmoja na kumwonyesha Inspekta wao ambaye aligutuka kama mtu aliyeguswa na samba, jambo ambalo lilimfanya Proper ajisikie kucheka huku akijiuliza, 'Wangetangaza nini tena wakati walikwisha tangaza zamani kuwa Joram amefariki?'

Proper alipoondoka hapo alikuwa na wazo moja tu la kuendelea na mipango yao bila hofu yoyote. Kikwazo pekee kilikuwa kilikuwa kuzimu, kikiwasalimu babu zake.

Polisi walipendekeza kuondoa kila kitu ili kutazama kama walikuwemo mareruhi wengine waliokandamizwa. Lakini jirani waliwahakikishia kuwa nyumba hii haikuwa na watu. Wakaafiki harakaharaka kwa kuona wameiepuka kazi nzito ambayo ingewatoa jasho. Wakaondoka zao na maiti yao, nyuma wakiuacha umati wa watu ambao uliendelea kumiminika kutazama eneo hilo.

Usiku ulipoingia, uliwafukuza watu na kuliacha kimya eneo hilo.

* * *

Unono, mwanamke wa makamo, mfupi kiasi, mnene tosha, mweusi kupindukia, ni mmoja kati ya watu wengi walioishuhudia ajali hii. Alikuwa miongoni mwa umati na, kama wengine, alisema hili na kusikiliza lile, macho yakifanya kazi ya kutazama kwa hofu tukio hilo pamoja na polisi, ambao walikuwa katika pilikapilika za kukusanya mabaki ya marehemu.

Kichwani Unono alikuwa na mawazo tofauti, nje kabisa ya msiba huo uliotokea. Alikuwa na mawazo yenye mchanganyiko baina ya matatizo ya kiuchumi na kimapenzi. Alihisi kuwa sehemu hiyo ingeweza kumfanya apate ufumbuzi wa tatizo moja au yote mawili.

“Usiku...” aliwaza.

Kimaumbile, Unono hakuwa na umbo la kuridhisha. Wala hakuwahikujidanganya kuwa ana sura nzuri. Ukweli huo aliubaini tangu enzi za usichana wake alipojiona akikua miongoni mwa vijana wa kiume ambao walimwepuka kama jini na kumtazama kama jinamizi. Wakati huo huo, aliambulia kuwaona wenzake wakifuatwa na vijana kama malaika, wakipewa lugha tamu na vitendo ya mapenzi. Ndipo alipoanza kujichunguza katika kioo. Akagundua kuwa, pamoja na kuwa mbaya, alitisha na kuchukiza kwa jinsi alivyojengeka kama kilema ingawa hakuwa na kasoro yoyote kimaumbile. Hivyo, maisha yake yaliyofuata aliishi akifahamu kabisa kuwa tunu ya kuzaliwa mwanamke yeye isingemsaidia kama wengine. Alihitajika kutoa jasho ili kuishi.

Jasho lake alilitoa vilabuni akiwauzia walevi makongoro ya ng’ombe ambayo aliyannunua machinjioni na kuyachemsha kwa maji na chumvi. Sura yake haikumtendea wema katika biashara yake. Mwanamke huyu, aliyekuwa na tamaa zote za kike, alipata mume wa kumfariji kwa bahati. Na alipompata, ilikuwa muhali mwanaume huyo kurudi. Naye Unono hilo halikumshangaza kamwe kwani lilikuwa la kawaida katika maisha yake. Hayo yalitokea kwa nadra. Hivyo, siku nyingi Unono alikuwa mhitaji. Ndipo alipobuni mbinu za kutembea sehemu fulanifulani usiku ambazo alikuwa na matumaini ya kumkuta mwanamume ambaye nafasi na hali isingemruhusu kuchunguza. Walevi wachelewao kurudi majumbani, wazururaji wasio na malazi maalumu, na walinzi wakeshao nje, ni miongoni mwa wateja

ambao Unono aliwahi kuwapata. Baadhi waliwahi hata kumpa pesa.

Kwa hivyo, akakusudia kujaribu bahati yake kwenye eneo hili lililolipuliwa na bomu. Hangekosa kufua dafu pale. Askari mmoja au wawili wasingekosa kuwekwa hapa kulinda mazingira haya. Mmojawao asingekosa kumtupia maneno iwapo angeicheza vyema karata yake. Na hata wawe wote wawili angebabaishwa na nini angestahimili. Eti kakosa mapenzi ya mume kwa muda mrefu.

Ni mawazo hayo yaliyomfanya Unono afunge biashara yake mapema na kurejea nyumbani. Alioga, akajipaka mafuta yake yenye harufu nzuri, ambayo aliyanunua kwa shingo upande. Alivaa baibui lake jeusi bila ya vazi lingine lolote mwilini.

Alijikuta akiingiwa na wasiwasi. Alikuwa peke yake, katikati ya kiza katika eneo ambalo mchana huo lilikuwa la maafa. Akawaza kurudi, lakini alijikongoja hadi alipofika kando ya vifusi vya jumba hilo. Alitupa macho kila upande, hakuonana dalili yoyote ya mlinzi. Baada ya mizunguko kadhaa, aliamini kuwa sehemu hiyo haikuwa ikilindwa. Akasononeka moyoni.

Mara likamjia wazo jingine. Yawezekana katika jumba hili mlikuwa na kitu cha thamani ambacho angeweza kukiuzua! Wazo hilo likamtuma kuanza kuchungulia hapa, akishika kile na kujipenyeza pale. Alipata mwanya ambao ulimwingiza ndani ya kifusi hicho. Mikono yake iliendelea kupeleleza kwa makini, macho yakifanya juhudi kutazama.

Ghafla akagusa kitu ambacho kilimshitua, kitu chenye dalili za uhai. 'Nyoka?' Alijiuliza baada ya kuutoa mkono wake haraka. Baada ya kutazama kwa makini, aligundua kuwa alichogusa ni mwili wa binadamu. Ugunduzi huo ulimshitua zaidi. 'Maiti nyingine!' aliwaza, akiinuka na kuanza kuondoka.

Kisha ushujaa ulimwingia na kumfanya aihairishe safari yake na kuuinamia mwili huo kwa uchunguzi zaidi.

— 6 —

INSPEKTA Kombora alijisikia mgonjwa mahututi ingawa asingekuwa tayari kumweleza daktari wala kujieleza mwenyewe ni maradhi gani yanamsumbua. Alijiona tu yu hoi bin taaban, hali ambayo ilimtokea ghafla tangu alipoviona vile vipande vya mwili wa binadamu vilivyotawanywa na bomu na kuokotwa zile ndevu za bandia alizokuwa kazivaa Joram.

‘Joram kufa!’ Ni wazo lililomtesa zaidi ya ukweli wenyewe. Joram, ambaye jina lake lilikuwa tishio kwa waovu wote wenye nia mbaya dhidi ya nchi na wananchi! Joram ambaye ameiweka roho yake hatarini mara kwa mara kwa kuwakabili maadui wenye nguvu na uwezo wa kutisha! Joram, kijana mwenye moyo wa jiwe na mwili wa chuma! Joram amekufa...!

Ni miaka mingi mno iliyopita, kiasi kwamba Kombora hakumbuki ni lini alipowahi kutokwa na machozi. Leo hii, akiwa peke yake ofisini, kainamia meza yake, alilihisi chozi likipenya vipingamizi vyote na kuteleza juu ya shavu lake, jambo ambalo lilimshangaza sana. Mshangao ambao ulimezwa na hasira kali za ghafla. Akaupiga mkono wake mezani kwa nguvu nyingi na kudondosha vifaa kadhaa sakafuni. Hakujishughulisha kuokota chochote.

“Joram kufa!... aliendelea kuwaza kwa uchungu. Mara swali la kutisha likamjia akilini. Ataitangazia nini dunia baada ya ule uongo wa kifo cha Joram kwa sumu? Dunia ingemwelewa?

Halafu akajikuta akitetemeka ghafla lilipomjia swali la kutisha zaidi. Hawa wauaji ni nani na wanakusudia kufanya nini? Kwamba, hawa si adui wa mzahamzaha, hakuwa na shaka nalo. Yeyote aliyefaulu kumwua Joram na hasa kumwua kikatili kiasi kile, hakuwa mtu wa mzaha hata chembe. Wala hakuwa mtu anayecheza isipokuwa aliyedhamiria kutenda jambo baya mno ambalo hakutaka Joram aliingilie kama alivyofanya majuzi kwa kuwavunja uti wa mgongo wale waroho waliokuwa katika hatua za mwisho za kupindua nchi na kuiuza kwa mabwana zao, mabepari. Hawa ambao wamelazimika kumwua Joram kwa bei yoyote ile, wanakusudia kufanya nini?

Ilimwumiza zaidi kujiona yeye, kama mkuu wa usalama jijini, anakaa kimya hali anajua kuwa kuna uovu uliojificha kando kinyemelea, wakati huohuo akiwa hajui ni uovu gani na utatokea upande gani.

Alikuwa amekwisha fanya mengi. Tangu jana, baada ya kuyatazama mabaki ya marehemu yakikusanywa, alikwishachukua hatua zote za kipelelezi dhidi ya mauaji hayo. Kikosi cha askari kilikwisha teuliwa kitambo, kikifuatilia kila kichochoro ambacho kingeweza kuwafikisha mbele ya adui. Maswali mengi pia yalikuwa yakiulizwa. Lakini yawezekana kabisa kuwa maswali hayo yangeweza kuulizwa kwa miaka bila ya jibu lolote kupatikana. Mtu pekee ambaye ama alikuwa na jibu tayari, au angeweza kulipata mapema zaidi, sasa alikuwa marehemu.

Hata hivyo, afanye nini? Aendelee kusubiri mtu au watu hawa wafanye yote waliyokusudia wakati yeye akiendelea kustarehe juu ya kiti hiki? alijiuliza. Afanye nini kuongeza nguvu ya mkono kuwatafuta maadui hao? Nani anaweza kuwa na walao fununu ya kinachotokea?

Ni katika kujiuliza maswali hayo alipomkumbuka Katibu Mahsusi wa Joram Kiango, yule msichana mzuri; Neema Idd. Akajilaumu kwa uamuzi wake wa kumpinga msaidizi wake mmoja ambaye alipendekeza Neema aletwe ili amthibitishe marehemu.

“Ataonyeshwa nini? Huoni kama tunaweza tukampa msichana wa watu ndoto za kutisha katika maisha yake yote, au hata wazimu kwa kumwonyesha haya mabaki ya mtu aliyekuwa

mwenzi na mpenzi wake?” Kombora alimjibu hivyo askari huyo. “Hapana,” aliongeza. “Mwacheneni.”

Sasa aliuona umuhimu mkubwa wa kumuona Neema. Hivyo bila ya kuaga anakwenda wapi, alipanda gari kuelelekeza iliko ofisi ya Joram. Ofisi ya Joram aliikuta imefungwa. Akaiielekeza Temeke, ambako alifahamu jina la mtaa na namba ya nyumba yake Neema.

* * *

Ilikuwa siku ndefu kwa Neema Iddi. Ingawa kila siku ni kama siku nyingine lakini hii aliiona hivyo kutokana na ile harara kubwa iliyomkalia rohoni ikimtia shauku ya kumwona Joram na kutaka kufahamu hicho alichokuwa akikishughulikia safari hii, hata akajibadili kuwa mkongwe kiasi kile; na kutangazwa uongo kuwa amekufa. Neema alihisi kuwa mkasa huu, bila shaka ni wa kutisha na wa hatari kuliko mikasa yote iliyotangulia, au sivyo, Joram asingechukua hadhari kiasi kile, wala polisi wasingefiki kutangaza uongo. Ilimsikitisha Neema alipokumbuka Joram alivyomnyima siri hiyo kwa madai ya kwamba, ni “hatari” kumhusisha.

Jana nzima Neema alishinda katika hali hiyo, akihesabu dakika na saa, akisubiri wakati ambao ingetangazwa upya redioni, “Joram yu hai... Na amesababisha kukamatwa kwa wahujumu ambao...” Ni hapo alipokuwa akiishia Neema. Ni swali hilo ambalo lilikuwa likimweka roho juu, hamu ya kujua safari hii adui ni nani na wanakusudia kufanya nini.

Neema alitabasamu, akakumbuka sifa ambayo Joram ameipata kwa kusuluhisha mambo magumumagumu. ‘Mara hii,’ aliwaza. Atailitea nchi yake sifa gani? Wazo kuwa angetokea mtu, amshinde Joram, hasa baada ya kutangazwa kuwa amekufa, kama walivyotaka wao, halikuwa na nafasi katika fikra za Neema. Akiwa mtu ambaye amesikia sifa nyingi za wapelelezi hodari duniani, pamoja na kusoma hata hadithi za kubuni juu ya upelelezi; bado Neema alikuwa hakumbuki kama alikwisha tokea mtu yeyote ambaye alikuwa na mtindo wa Joram; mtu asiyeogopa wala kutishika; mtu asiyekata tamaa; mtu anayejua anachokifanya! Neema alihisi furaha na faraja kubwa kuona kuwa yeye ni msichana pekee aliyepata fursa ya kushirikiana na

shujaa huyu. Hadhi iliyoje!

Ni mawazo hayo yaliyomfanya atabasamu. Lakini alihijitahidi kulificha tabasamu hilo kwa huzuni ya uongo kila alipotokea mtu na kumpa pole kwa kifo cha mwajiri wake. Ulikuwa wajibu wake kujifanya yumo katika msiba.

“Amekufa kijana yule mzuri? Siamini!” angesema jirani mmoja. Bila ya kumtazama usoni Neema angemjibu kwa masikitiko, “Amekufa... ndiyo dunia.”

“Kifo cha ghafla! Wamempa sumu?”

“Haijajulikana.”

“Kweli ndege mjanja hunasa kwenye tundu bovu.”

Angeondoka huyo, aje mwingine. Kila mmoja alisema hili au lile. Neema aliwasikiliza wote na kuwafanya waondoke wakiwa wakiamini kile ambacho hawakutaka kukiamini.

Neema akiwa bado katika hali hiyo, tabasamu rohoni, huzuni moyoni, alisikia gari likisimama mlangoni pao na baadaye mlango wa chumba chake kugongwa. Aliingia Inspekta Mkwaju Kombora.

Macho ya Kombora yalimfanya Neema ahisi mara moja kuwa hakuwa na habari njema. Akiwa si mgeni kwa Inspekta huyu, baada ya kuzungumza naye mara kwa mara juu ya harakati za Joram, Neema alimjua tosha na kujua wakati gani yuko katika hali mbaya kimawazo na wakati gani anapojisingizia hali mbaya. Leo ilikuwa dhahiri kuwa kitu kikubwa kimemkaa rohoni.

“Vipi Inspekta?” alihoji baada ya kumkaribisha kiti.

“Joram amekufa!” Kombora alimwambia.

“Najua,” Neema alijibu akitabasamu.

“Hujanielewa, nadhani. A-me-ku-fa,” alisisitiza,

Kidogo Neema akashangaa. “Ndivyo mzee! Nadhani hata wewe unajua. Imebidi ajifanye hivyo kwa ajili ya watu hawa ambao wanamtafuta. Muda si mrefu atafufuka na jambo ambalo naamini litakusisimua, Inspekta.”

Kombora alimkatiza na kumweleza tukio zima la bomu na kutawanyika kwa viungo vya marehemu. “Nimeona nitakutia katika msiba kukuonyesha mabaki hayo ya Joram. Kwa kweli, kilikuwa kifo cha kusikitisha sana, dada yangu. Sikuona kama ungestahili kumwona mtu uliyempenda akiwa katika hali kama ile.”

Ndipo Neema alipoupata ukweli ulivyo. Kwa muda aliduwa, macho kayatoa kumtazama Kombora hali hamwoni. Alihisi damu yake imesimama kabisa na fikra kukwama. Joram kufa! Fahamu zilipomreja, alinong'ona neno fulani ambalo Kombora hakulisikia. Kisha aliondoka mbio hadi chumba chake cha kulala. Alifunua mto na kuitoa bastola yake ndogo ambayo alizawadiwa na Joram katika moja ya sherehe za kuzaliwa kwake. Akaishika imara na kuitingisha huku akipiga kelele, "Nitamwua yeyote aliyekuua Joram..." alifoka, lakini sauti ilitoka kwa mnong'ono hata isiyafikie masikio yake mwenyewe. Alipojikumbusha kuwa alikuwa hamjui mwuaji huyo, aliirejesha silaha hiyo katika maficho yake ya siri na kuduwa katikati ya chumba. Kisha alirejea ukumbini na kuketi chini. "Samahani Inspekta," alitamka polepole, "Kwa muda mrefu sijapata habari mbaya kama hii."

"Sio habari ya kupendeza hata kidogo. Mimi pia imenitia homa. Pole sana."

Baada ya hayo, Kombora akayarejesha maongezi yake kikazi. Alimsihi Neema kueleza chochote alichokuwa anakifahamu ambacho kingeweza kupatikana kwa mwuaji au wauaji hao mapema iwezekanavyo. Alivunjika moyo baada ya kugundua kuwa Neema alikuwa hajui lolote la haja. Hivyo, akaondoka kurejea ofisini baada ya kumkumbusha kuwa kifo cha Joram kiendelee kuaminika kuwa alifariki ghafla kwa maradhi ambayo hayajafahamika.

Neema alibaki katika hali ile ile ya butwaa, moyo ukiwa kama uliokufa ganzi na ubongo kudumaa. Alihisi kama aliyefika ukingoni katika safari yake ya maisha. Kwake Joram alikuwa kila kitu. Alikuwa furaha na faraja yake, heri na neema yake. Hakuona vipi angeyahimili maisha bila tabasamu la Joram, tena mbele yake. Hakujuu vipi ataweza kususimukwa bila ya harakati za Joram dhidi ya adui zake.

Mapenzi yake kwa Joram hayakuwa yale ya kimwili baina ya msichana na mvulana. Lakini Neema aliyaona kuwa makubwa zaidi ya uhusiano wa aina hiyo, makubwa na yaliyojengeka katika misingi mikubwa zaidi. Ni kweli kuwa zipo nyakati ambazo alijikuta akimhitaji Joram kimwili kwa tamaa kali kuliko alivyowahi kukihitaji kitu chochote. Siku kama hizo

alikesha kitandani akisali Joram atokee, amkumbatie. Ni kweli pia, kuwa kuna siku ambazo aliwahi kuona tamaa hiyo ikiwaka katika macho ya Joram kwa nguvu kiasi kwamba ilitukia kama mwujiza alipofaulu kutotamka kile ambacho alitamani kutamka, kitu ambacho jibu la Neema lisingekuwa zaidi ya “Sawa tu.”

Wote walifanikiwa kuitawala miili yao. Kama alivyowahi kusema Joram, “Akili isipoutawala mwili ni sawa na gari kuacha barabara, matokeo yake hakuna asiyeefahamu.” Joram! ambaye sasa ni marehemu!

Bado haikukubalika kichwani mwa Neema kuwa amekufa. Siku ile ambayo alimwona Joram kwa mara ya kwanza ilimrudia akilini.

Wakati huo Neema akiwa mwandishi wa habari katika gazeti moja hapa nchini. Siku hiyo alipata barua kutoka kwa mtu asiyejulikana, akimdokeza kuwa mtu mmoja mkubwa serikalini alihusika katika vifo vya watu watatu ambao maiti zao ziliokotwa juzi huko Manzese. Habari hizi ziliishtua sana nchi. Neema, akiwa mtu anayependa habari kubwa kama hizo, alijikuta kaamua kwenda kwa furaha kubwa na matumaini ya kuandika kitu kitakacholigusa kila jicho.

Ilibidi ajifanye Malaya ili aingie katika jumba la mkubwa huyo. Humo ndani alifanya kila mbinu hadi alipofanikiwa kumzubaisha mtumishi wa mkubwa huyo ambaye, bila kufahamu, alieleza habari za siri. Neema alipotosheka, alipenya milango ya uwani ili arudi ofisini kuwahi nafasi katika gazeti la kesho. Lakini hakufika mbali kabla hajajikuta yuko kati ya watu wanne wenye bastola ambao walimnasa na kumpiga kichwani hadi alipopoteza fahamu. Fahamu zilipomrudia alijikuta yuko baharini katika jahazi, mmoja wa majambazi hao limemshika kichwani, jingine miguuni yakijiandaa kumtumbukiza majini. Alilia kwa nguvu zake zote lakini majambazi hayakuonyesha dalili yoyote ya kumwonea huruma. Jambazi moja lilisema kwa kebehi, “Kamlilie mama yako aliyekuzaa na huyo aliyekutuma kupeleleza mambo yasiyokuhusu!”

“Sikieni, mimi sio mpelelezi...” alijaribu kusema.

Hakuna aliyemsikia. Walimwinua juu na kumchezesha bembea ili wamtupe kwa urahisi. Neema alikoma kulia. Badala yake alifumba macho akisubiri kifo. Ni hapo lilipotokea jambo

ambalo hakuna aliyelitegemea. Mtu aliibuka ghafla kutoka mahali fulani katika jahazi hilo na kuwashambulia watu hao kwa mitindo ya upiganaji ambayo Neema aliwahi kuiona katika michezo ya sinema tu. Dakika chache baadaye maadui wote walikuwa wamelala chini, wakigalagala kwa maumivu. Mtu huyo alimwunua Neema na kumkumbatia huku akimtaazama kwa tabasamu. “Pole sana mpenzi,” alitamka baadaye alipoona mshangao hauyaachi macho ya Neema.

“Umeyaokoa maisha yangu... Ahsante,” Neema alimjibu polepole. “U nani wewe?”

“Naitwa Joram Kiango.”

“Joram!” Neema alisema kwa sauti kubwa ya mshangao. Alipata kulisikia jina hilo likihusishwa sana katika kuyakomoa majambazi na wahaini. Mara nyingi alisoma magazetini. Lakini hakupata kumtia machoni. Ndio kwanza akaona hawakukosea sana wale walioandika kuwa yu kijana mzuri. Walichosahau ni kutoweka neno ‘sana’ katika sifa zake. Kwa kweli, Neema hakutegemea kama mtu mwenye tabia zile za kupambana na maadui wengi ana kwa ana bila hofu, angeweza kuwa hivi; mzuri sana, mtaratibu sana, macho yenye upole, sauti... “Joram!” aliita tena. “Umeniokoa sijui namna ya kukushukuru.”

“Huna haja,” Joram alimjibu. “Ni mimi mwenye haki ya kukushukuru. Siku zote nilimshuku mkubwa yule katika yale mauaji lakini sikuwa na ushahidi. Wewe umefanya kazi nzuri Neema. Umeniwezesha kupata ushahidi mzuri. Hawa wauaji wake watazungumza ukweli mara wafikapo mahakamani...”

“Ni wewe uliyeandika ile barua?” Neema aliropoka ghafla.

“Ndiyo,” Joram alijibu baada ya kutabasamu. “Nadhani utaniwia radhi kwa kukufanya chambo. Nilikufahamu siku nyingi na kujua kuwa u msichana shujaa. Nilijua ungefanya vizuri, na umefanya vizuri... vitu vyote viwili ambavyo nilivihitaji unavyo... ushujaa na uzuri...”

Neema alijikuta akimkumbatia Joram. Walitulia kwa muda na tena kwa faraja. walipotengana Joram aliiwasha mashine na kuliendesha jahazi hilo hadi pwani ambako aliyakabidhi majambazi hayo kwa polisi. Siku chache baadaye mahakama ilimhukumu ‘mkubwa’ kitanzi na majambazi kufungwa maisha. Neema alipotoka mahakamani alimtafuta Joram bila

ya mafanikio. Ilikuwa baada ya wiki kadhaa walipokutana bila kutegemea. Hawakutengana tena.

‘Na sasa Joram amekufa,’ Neema aliwaza. “Yeyote aliyemwua nitahakikisha anamfuata,” Alifoka kimya kimya. “Naapa.”

* * *

Usiku ulimkuta Neema bado kaduwaa palepale alipokuwa. Alikuwa hajatia chochote mdomoni ingawa majirani zake walimjia mara kwa mara na kumshawishi kula. Aliinuka na kuwasha taa ya umeme. Wakati wa kulala ulipowadia, alijilaza kitandani kama kawaida na kuyafumba macho yake, lakini usingizi haukumjia. Hadi alfajiri alikuwa hajatongoa walao lepe.

Kisha mlango uligongwa na kufunguka polepole. Neema alikuwa amesahau kuufunga. Aliyeingia ni mtu ambaye Neema hakupata kumwona maishani, mtu aliyeyarejesha mawazo ya Neema katika ulimwengu wa kawaida; dunia ya mtu kushituka; kushangaa; kucheka na kukasirika. Mtu huyu angemfanya yeyote amtazamaye afanye lolote kati ya hayo. Neema alishangaa.

Hiyo ilitokana na umbo la mtu huyo. Neema alifahamu kuwa yu mwanamke kwa ajili ya mavazi na matiti yake manene, ambayo badala ya kukaa kama ilivyo kawaida ya matiti katika kifua cha mwanamke, haya yalikuwa kama matuta yaliyolimwa pasi ya mpangilio maalumu katika shamba. Sura yake haikuwa na chochote kinachofaa kuitwa ‘uzuri.’ Macho yake hayakupendeza kutazamwa! Pua yake! Midomo!... Neema akajikuta akitokwa na mshangao na kuingiwa na mshituko. “Mwenzetu huyu kweli aliumbika!” aliwaza.

“Naitwa Unono,” mgeni alijieleza akisimama kando ya kitanda. Hakujishughulisha kujaribu kutabasamu. Wala Neema hakuona kitu kinachoitwa tabasamu kiliwahi kuupitia uso huo. Wala hakuona tabasamu lingewezekana kwa hali ipi. “Wewe ndiye Neema Iddi?” Aliuliza.

“Ndiyo,” Neema alimjibu.

“Unamjua Joram Kiango?”

Neema akabadilika na kuonekana mnyonge zaidi.

“Wewe ni nani?” Aliuliza.

Unono hakujishughulisha kujibu. Badala yake alisukuma swali lingine; “Unajua kuwa amekufa?”

“Na... Najua. Wewe ni nani? Neema alihoji.

“Huna haja ya kunifahamu. Naona dhahiri kuwa u mpenzi wake. Au siyo?” Neema alipochelewa kujibu aliendelea,

“Unampenda kweli?”

Mbali na ubaya wa sauti ya mwanamke huyu, na ubaya wa macho yake, Neema aliona kitu kingine pia. Naam, aliona wivu. Naam, mkabala wa mwanamke huyu ulionyesha hisia fulani, wivu. Mwanamke huyu wa ajabu anamwonea wivu kwa Joram Kiango.

“Ni mpenzi wangu,” Neema akajikuta akifoka. “Ndiyo, nampenda. Hata kwa kifo chake nitaendelea kumpenda. Wewe u nani na unahusika vipi baina yangu na mwandani wangu?”

Unono hakujibu upesi. Aliutia mkono kifuani mwake na kuutoa ukiwa umeshika picha ndogo. “Kama kweli unampenda. Kama kweli utaendelea kumpenda, jitahidi umjue huyu ni nani, na anaishi wapi ili leo jioni nikija hapa uniambie anapatikana wapi.”

“Umeipata wapi picha hii?” Neema aliuliza baada ya kuipokea na kuitazama kidogo, “Na inahusianaje na kifo cha Joram?”

“Inahusiana... Niliipata katika mfuko wa maitu yake dakika chache baada ya kifo chake. Naamini inahusika. Pata maelezo kamili ya picha hiyo. Nikija nitakueleza lipi zaidi la kufanya.”

Baada ya maelezo hayo Unono aligeuka na kuondoka zake kwa mwendo wake wa kuchekesha.

Neema aliitazama tena picha hiyo. Uso wa mtu aliyekuwa katika picha hiyo ulikuwa wa mwanamume mwenye sura yenye dalili ya heri kimaisha na madaraka. Ulionekana kama ambao haukujiandaa kwa picha hiyo. Ilikuwa sura ambayo haikuonekana ngeni sana machoni mwake. “Huyu anahusika vipi na kifo cha Joram?” alijiuliza. Na mwanamke yule, Unono, anajua alisemalo! Kwanza amewezaje kumpata yeye kirahisi hivyo katika jiji kubwa kama hili? Lazima kuwe na jambo hapa. Mawazo hayo yakamfanya Neema aamue kufuata maelekezo ya Unono. Kwa kuwa alikuwa msichana aliyepitia uandishi wa habari, alifahamu angeweza kupata wapi jina na habari za mtu huyu.

Muda mfupi baadaye alikuwa njiani kuelekea kituo cha mabasi. Alipanda UDA ambalo lilimfikisha mjini. Akateremka

na kuiendea ofisi yake ya awali, katika shirika moja la habari. Baada ya kupewa “pole” nyingi na marafiki zake, aliomba ruhusa ya kutumia maktaba ya picha. Humo alitafuta picha ambayo ingefanana na ile aliyokuwanayo. Hakuiipata. Alipokata tamaa aliamua kuwauliza watu wengine kianza kama wanamfahamu mtu huyo.

Mtu wa kwanza kuitazama alicheka na kisha kumtazama Neema kwa mshangao. “Umeipata wapi picha hii Neema?”

“Unamfahamu?” Neema aliuliza kwa matumaini.

“Wewe humfahamu huyu?” Alijibiwa kwa swali lingine.

“Huyu si Profesa Kimara? Kila mtu anamfahamu!”

“Kimara yupi?”

“Chain Kimara. Yule ambaye anaandika kitabu juu ya uwezekano kuifanya mimea aina ya wanga inayolimwa hapa nchini iweze kukua na kukomaa haraka katika kipindi cha nusu ya muda wake wa kawaida. Huwa anakuja hapa mara kwa mara kuendelea na utafiti wake.”

Ilikuwa habari njema kwa Neema. “Anaweza kupatikana wapi?” Aliuliza.

“Nani anajua?” Alijibiwa. Kwani unamtakia nini Neema?”

Neema alimlaghai alivyoweza. Kisha alichukua kitabu cha orodha za simu na kulitafuta jina la Kimara. Haikumchukua muda kulipata. Anwani ilieleza kuwa anapatikana mtaa wa India katika jingo la msajili namba 107. Hayo Neema akayanakili nyuma ya picha hiyo na kisha kuanza safari ya kutoka baada ya kumshukuru mkutubi. Moyoni alijaa furaha. Ilikuwa rahisi kuliko alivyotegemea.

Nyumbani aliketi kumsubiri yule mwanamke aliyeileta picha hiyo. Alipoitazama saa yake aliona ni mapema mno. Ingempasa kusubiri kwa saa nyingi kabla hajatokea. Hangeweza kusubiri kwa muda mrefu kiasi hicho. Alikuwa na kiu kubwa ya kumpata mwuaji wa Joram. Huyu Profesa anahusikaje? Pengine anayo fununu fulani ya haja? Hamu ya kuyapata majibu ya maswali hayo ikaushinda nguvu wajibu wake wa kumsubiri Unono kama alivyoelezwa. Badala yake aliisoma tena anwani ile, akaiweka picha mezani na kisha kutoka nje kukiendea kituo cha basi.

Mara alihisi kitu fulani kikimnong’oneza aichukue bastola yake. Akarejea ndani na kuichukua. Baada ya kuhakikisha

kuwa risasi zilikuwemo aliiweka katika pochi yake na kuianza upya safari ya kuelekea mtaa wa India.

7

PROPER alikuwa katika chumba chake cha kujisomea aliposikia kengele ya mlango ikilia. Aliinua kichwa kwa mshangao. Hiyo ilikuwa mara yake ya awali kugongewa akiwa chumbani humo. Majirani zake walifanya ujirani wao wote nje. Marafiki zake 'bandia' aliwakaribisha nje kabisa ya nyumba hii.

Muda mfupi kabla ya mlango kugongwa, alikuwa akimalizia kuandika mpango wake kabambe ili baadaye auhariri, na kisha kuuingiza katika mtambo ambao ungeyasafirisha maandishi hayo hadi mahali fulani katika nchi fulani huko Ulaya ya Magharibi, kwa wakubwa zake. Mpango huo aliubuni yeye binafsi, akauhakiki na kuona kuwa lazima ungefanikiwa. Yangukuwa mafanikio makubwa ambayo yangeitetemisha Afrika na kuitisha dunia nzima kwa kuwa hili lingekuwa pigo la aina yake, ambalo halijapata kuitukia dunia kwa muda mrefu, pigo zito kama ilivyokuwa kwenye ile gharika ya mvua iliyoua walimwengu wote na kumnusuru Nuhu na familia yake tu. Au kama lile bomu la Atomic alilolipiga na Mwamerika ambalo liliua maelfu ya Wajapani kule Hiroshima. Hili lake pia, ingawa halikusudii kuteketeza nchi, lakini litasababisha machozi mengi yamwagike kiasi cha kufanya lisifutike katika kurasa za matukio ya kihistoria.

Mafanikio lazima. Hakukiona kipingamizi chochote. Polisi

walikuwa gizani wakitetemeka na kusubiri kwa hofu, bila kufahamu wanachokisubiri. Watakapotanabahi, kazi itakuwa imekamilika. Joram, ambaye alihofiwa kama tishio, ingawa yeye Proper hakuona vipi angeweza kumletea vipingamizi, sasa yuko kuzimu. Wafu wenzake watamsimulia ilivyotukia.

Pengine tatizo lingetokana na viongozi wake huko Ughaibuni. Labda ni wao wangeweza kumpinga kwa woga wao. Lakini mpango huo ulikuwa wake binafsi, ameubuni, ameuandaa na lazima autekeleze. Umekwishamgharimu muda na pesa nyingi, zake binafsi pindi akiuhakiki. Hakuna mtu yeyote ambaye angefaulu kumshawishi abadili nia yake. Zaidi ya hayo, hakumbuki lini waliwahi kupewa changamoto nzito kama hiyo. Kifo cha aliyekuwa Waziri Mkuu wa Zaire (Kongo), Patrice Lumumba? Kuuawa kwa Rais Nguabi? Unyama aliofanyiwa Edward Mondlane? Hapana. Yeye Proper atafanya zaidi ya hayo. Ataifanya dunia ielekeze macho na masikio hapa.

Kengele ya mlango iliita tena. Ni nani huyu? Proper alijiuliza akificha vifaa vyake vyote kikamilifu. Haraka na kwa utaalamu, aliuvua uso wa Proper na kujivika ule wa Profesa Chain Kimara wenye dalili zote za hekima na mshughuliko. Ni uso huo uliomlaki Neema Iddi ambaye alisimama mlangoni akijiandaa kubonyeza kengele kwa mara ya tatu.

“Karibu mama,” Proper alitamka akisimama kando kumpisha mgeni wake. Kichwani alikuwa kajawa na mshangao mkubwa. Sura nzuri ya msichana huyo haikuwa ngeni machoni mwake ingawa hakuwahi kuiona ana kwa ana kama leo. Ilikuwemo katika majalada yake. Ilikuwa sura ya Neema, Katibu Mahsusi wa Joram Kiango. ‘Amewezaje kunishuku mapema namna hii?’ Proper alijiuliza. ‘Si kitu,’ alijiambia. ‘Nilikosea sana kumsahau. Alistahili kufa kitambo. Alistahili kwenda na Joram. Madaam kajileta mwenyewe...’

“Dada, karibu ndani,” alimhimiza.

“Ahsante, lakini sikai. Nilitaka... ni...” Neema alikwama kidogo. Uso uliokuwa mbele yake hakuona kama unahitaji kusumbuliwa kwa maswali yaliyoeleweka. Aliuona kama uso wa msomi mwenye mengi ya muhimu, ingawa macho yalikuwa na kitu zaidi ya usomi. Alijiona mpumbavu kuja hapa bila subira. Huyu haelekei kuhusika katika suala la kifo cha Joram.

“Haraka ya nini?” Proper alimkatiza akimtengenezea tabasamu ambalo lilimtoa hofu Neema. “Utaingia ndani, utakaa, unywe walao chupa moja ya bia kisha tutaanza maongezi.”

“Hapana, hapana,” Neema alikanusha, “Sitaki kuupoteza bure muda wako. Nilitaka ku...”

Alikatizwa tena, akashikwa mkono na kuvutwa ndani kistaarabu. Akaonyeshwa kiti ambacho aliketishwa taratibu.

“Sikai sana. Samahani kwa kukupotezea muda wako. Nilitaka kuuliza kama unajua chochote kuhusu Joram Kiango,” alifaulu kueleza.

“Joram! Namjua sana. Sidhani kama yupo mtu asiyemjua. Kifo chake kimenishtua sana. Alikuwa kijana wa ajabu sana.” Kisha Proper alijifanya kushituka kidogo alipouliza, “Unadhani ni kweli kafa hivihivi tu? Mimi siamini. Nadhani wamempa sumu. Wewe waonaje?” Neema alipochelewa kujibu, Proper alijitia kugutuka tena, “Lakini wewe ni nani? Na ulitaka nikuambie nini juu ya Joram?”

Neema alijiona mjinga zaidi. Huyu msomi wa watu hajui chochote. Yaelekea yule mwanamke wa ajabuajabu, Unono, alikuwa punguani, pia. Picha ya huyu mzee pengine aliokota au kuiiba mahala, akaamua kuileta kwake. Mzee huyu hakuonekana kujua chochote cha muhimu juu ya kifo cha Joram.

Mara Neema akainuka na kuaga.

“Haraka hivi?” Proper alihoji kwa mshangao. Safari hii ulikuwa mshangao halisi. Alikuwa akitafuta nafasi nzuri ya kumtia Neema mikononi. Japo kiti alichokalia Neema kingemtimizia kazi yake hakukusudia kuitumia njia hii, ingekuwa rahisi mno. Proper angekanyaga mahali fulani chini ya meza kisha voti elfu kadhaa za umeme zingepita katika kiti hicho na kumwua papo hapo. Hakufanya hivyo kwa sababu mbili. Moja, alikuwa hajafahamu msichana huyu anajua nini na anataka nini, na pia hakutaka afie hapa kwake kwani hakuwa na muda wa kusumbukia mzoga wa mtu.

“Huwezi kwenda.” Unajua hujanywa chochote? Siwezi kumruhusu binti mzuri kama wewe atoke kwangu pasi ya kuonja chochote. Vilevile, hatujazungumza.”

“Samahani. Sijisikii kunywa chochote.”

“Na ulichotaka kuuliza juu ya Joram?”

“Nimebadili mawazo.”

“Kwa nini?”

Huku akianza kutoka Neema alisema, “Nilikosea...”

Alijikuta akianguka polepole uso Profesa Chain ukimtazama kwa kicheko cha kebehi. Hakuwa na uwezo wsa kupiga kelele japo alijaribu, alihisi fahamu zikimtoka polepole.

* * *

Alipoibuka kutoka katika usingizi mzito, alijikuta kalala kitandani, uchi, kando ya Proper ambaye alikuwa kamkumbatia kwa mkono mmoja; wa pili ukizichezea chuchu zake. Ulimi wa Proper ulikuwa kinywani mwake. Neema aligutuka. Akajivuta kando kwa nguvu huku akitamka neno ambalo halikusikika kikamilifu. Lakini hakufaulu kujitoa katika mikono yenye nguvu ya Proper ambayo ilizidi kumbana.

“Bado kidogo mpenzi,” alisema, “Mara moja zaidi kisha utaenda zako,” Sauti yake ilifuatwa na kicheko ambacho masikioni mwa Neema kilijaa kebehi.

“Nini kinatokea?” Neema alifaulu kuuliza, huku mshangao ukimtoka na haya kumwingia.

“Tunafanya mapenzi,” Proper alijibu.

“Mapenzi!” Neema alifoka. Kisha aliongeza ghafla

“Nitakushitaki,”

“Kwa?”

“Kuninajisi. Umenitenda pasi hiari. Siwezi kuvumilia.”

Kicheko kingine kikamtoka Proper. “Usiwe kama mtoto mpenzi,” baadaye alisema. “Nani atakayekuelewa? Zaidi, nani atakayekuamini? Ulivyo mrembo kila mmoja ataamini kuwa unatosha kabisa kumfanya Profesa yeyote asahau shughuli zake kwa muda na kufanya nawe mapenzi. Nani atakayekanusha nikisema jana tulikutana mitaani tukaahidiana uje leo na umefika? Au yeyote aliyeniona nikikuvuta huko nje na kukuleta ndani?”

Hayo yalimwingia Neema. Hakuona uwezekano wowote wa kuifanya hatia ya mtu huyu idhihirike. Lakini alikuwa na hofu moyoni. Si hofu ya kufanya mapenzi bila kukusudia. Hofu yake ilitokana na kutofahamu kitu gani kilimfanya apoteze fahamu hata kuvuliwa mavazi na ... Pia hofu ilimzidi kwa kutokuwa na

hakika yaa yote yaliyotukia alipokuwa hana fahamu. Ilikuwa kama ndoto ya kitambo anayokumbuka kwa shida. Alikumbuka kama aliyenusa harufu Fulani iliyomfanya atokwe na fahamu. Pia, alikumbuka kuwa alimsikia mtu huyu akimhoji juu ya kifo cha Joram Kiango, naye akiropoka kila kitu alichofahamu. Alimweleza juu ya yule mwanamke mwenye sura mbaya ambaye alileta picha yake. Kisha alikumbuka kuwa alinyeshwa kitu fulani na kuambiwa, *“Hiyo itakufanya usafiri hadi aliko mpenzi wako Joram. Usisahau kumsalimu.”* Baada ya hapo ndipo nguo zilianza kuvuliwa. Akaletwa kitandani ambako...

“Pamoja na hayo mpenzi,” Profesa aliendelea, “Nitakulipa vyema. Sina mkono wa birika hasa kwa binti mzuri kama wewe. Umenifanya nimsahau mke wangu aliyefariki miaka kumi iliyopita.” Alisema huku akiushughulisha mkono wake kutambaa kutoka katika matiti ya Neema hadi tumboni mwake, ukiteleza hadi katikati ya miguu yake.

Neema aliusukuma mkono huo kando na kujiinua kwa nguvu. “Sijapata kumwona mtu mshenzi kama wewe,” alifoka kwa hasira akiyaendea mavazi yake ambayo yaliyokuwa juu ya kochi.

“Kwa nini mpenzi? Nipe nafasi nyingine uone nilivyo penzi mstaarabu. Tafadhali. Mara moja tu halafu utakwenda zako...”

Sauti ilikuwa ya mapenzi. Ni tabasamu lake ambalo lilibeba kitu kingine kabisa, kitu kisicho karibu na mapenzi hata kidogo. Kitu ambacho kilikuwa kinyume kabisa na mapenzi na mahaba. Kitu hicho kilimfanya hasira kumjaa Neema. Alivaa nguo zake harakaharaka, akautwaa mfuko wake na kuanza kutoka.

“Siku yoyote nyingine ukijisikia kufanya mapenzi unakaribishwa.” Proper alisema akifungua pochi lake na kutoa shilingi elfu mbili.

“Sitaki chochote kutoka kwako,” Neema alifoka huku akitoka zake.

Alipofika kituo cha basi alifungua pochi yake kuchungulia. Kila kitu kilikuwa isipokuwa bastola yake! Hakujua cha kufanya.

Nyumbani Neema aliketi juu ya kochi akijaribu kufikiri. Mara akaona hana nguvu za kufikiri lolote. Alichohitaji ni pumziko tu. Akahisi usingizi mzito ukimnyemelea. Kitanda alikiona kiko mbali mno. Akajinyoosha juu ya kochi. Usingizi ukamchukua.

Ulikuwa usingizi wa aina yake. Ulimchukua moja kwa moja na kumtoa katika dunia hii na kumpeleka katika dunia nyingine, dunia yenye kiza kizito, dunia isiyo na hisia.

Unono alipofika alimkuta katika usingizi huo. Awali hakufahamu kilichokuwa kinatukia. Akapoteza dakika kadhaa kulihusudu kwa wivu umbo la Neema lililolala kifudifudi juu ya kochi. Kisha akapoteza dakika zingine kadhaa akijaribu kumwamsha kwa kumsukasuka. Mara akaiona damu nzito iliyokuwa ikimtoka midomoni na puani, ulimi ulivyoponyoka kutoka kinywani na kuduwaa nje, upande mmoja. Akayaona macho yalivyotoka nje. Kila kitu kilitangaza mauti.

“Amekufa!” alifoka kwa hofu, akiruka kando.

Kifo! Unono alikifahamu sana. Alikifahamu tangu wazazi wake wote wawili walipokufa kwa ajali ya gari, akiwa na miaka mitano tu. Alikifahamu miaka minne baadaye wakati shangazi yake, aliyekuwa mlezi wake wa pekee, alipofariki kwa kipindupindu. Naam, alifahamu kifo na madhara yake. Lakini hakupata kuwa karibu na kifo kiasi hiki. Hakupata kumshika mtu aliyekata roho na kumsukasuka. Hivyo, alipouondoa mkono wake juu ya mwili wa Neema, aligeuka na kuanza kutoka nje mbio, huku akipiga kelele.

Hakwenda mbali kabla halijatokea gari lenye haraka zake ambalo lilimlonga na kumwua palepale.

Watu walioishuhudia ajali hiyo, baada ya kumuona alivyokuwa akikimbia hovyoy barabarani, na kumwona alivyo, waliamini mara moja kuwa ‘Mwendawazimu mmoja’ kagongwa na gari.

* * *

Miongoni mwa watu walioshuhudia ajali hii ni Proper. Kama watu wengine, yeye pia ilimsikitisha. Tofauti ni kwamba yeye hakisikitika kwa kuona maisha ya binadamu yakiteketea ghafla katika hali ya kutisha kama hiyo, la. Kwake hakuna jambo lolote lililomsisimua zaidi ya kuona mtu akikata roho. Hakuna mchezo alioupenda au kuujutia zaidi ya huo. Alisikitika kwa kule kukosa fursa na kuzungumza naye na kujua yote anayofahamu juu yake na wapi alikoipata picha ambayo Neema aliizungumzia wakati alipomhoji baada ya kumlevya kwa dawa zake. Aliamua kummalizia Neema, baada ya kuona kuwa hakujua lolote

lingine la haja. Ndipo akamnywesha sumu ile maalumu ambayo ilikusudiwa kumuua kwa utulivu, baada ya muda fulani. Kisha alimfuata kwa hila hadi hapa ambapo alijificha katika uchochoro akimsubiri Unono. Alimwona alipoingia ndani. Akamwona alivyotoka mbio. Kabla hajaanza kumfuata, ilitokea gari hili na kumgonga kwa bahati mbaya.

Proper alifanikiwa kujisokomeza katikati ya umati wa watu uliojaa hapo barabarani. Akiwa kajibadili kimavazi na kitabia, hakuwa yule Profesa Chain tena, bali mmoja wa watu kadhaa wa mitaani na hakuna mtu yeyote aliyeweza kumshuku. Hivyo, hakuna aliyemwona akiinama na kuokota pochi ya marehemu na kwenda nayo kando ambako aliifungua na kuipekuapekua ndani. Hamkuwa na chochote alichohitaji. Akatupa chini na kupishana na umati uliokuwa ukija katika eneo la ajali, akaiendea nyumba ya Neema.

Hakuna aliyemwona akiingia. Alisimama kando ya kitanda akitabasamu kwa 'uzuri' wa kazi yake. Marehemu alikufa kwa namna aliyotaka. Mtu yeyote ambaye angeingia na kumtazama harakaharaka angemdhania yuko usingizini. Hata hivyo, Proper hakuridhika kikamilifu. Akambeba na kumlaza juu ya kitanda na kumfunika shuka hadi usoni. Kisha akafanya msako wa harakaharaka. Alikuwa akiitafuta ile picha aliyoitaja Neema. Hakuiona. Akaamua kuondoka.

Mlangoni alikutana na jirani mmoja wa Neema ambaye alimtazama kwa macho yenye swali ingawa hakuuliza chochote.

"Nilikuwa mgeni wa huyu dada lakini naona amelala," Proper alieleza.

"Amelala?" jirani alihoji akichungulia ndani. alipoona mwili wa Neema umetulia kitandani aliamini na kusema, "Naona tumuache alale. Shoga yetu kapatwa na makubwa."

Akiufahamu umbeya wa wanawake wa Dar es Salaam, Proper hakusubiri kumsikiliza. Alifanya haraka kurejea nyumbani kwake ambako aliendelea kuandaa mpango wake. Kisha, aliipitia tena taarifa ambayo alikwishaiandaa kwa ajili ya kuipeperusha nje. Aliirekebisha hapa na pale, kisha akavuta mtambo wake wa kupeperushia habari ili isikilizwe huko kwingine. Akaufunga mtambo wake na kusubiri majibu. Aliyahofia majibu hayo lakini hakuyajali. Maadamu alikuwa kadhamiria hakuna jambo

ambalo lingemfanya ashindwe kuutekeleza.

Kidogo hofu ilimwingia kwa kufikiria yule marehemu aliyegongwa na gari aliipata wapi ile picha yake na vipi picha hiyo isipatikane ingawa aliitafuta kwa makini. Kuna kitu chochote cha kutisha kinachomnyemelea? Au iko sehemu yoyote alikosea katika mbinu zake? Wapi? alijiuliza.

Hakuona angeweza vipi kuacha mwanya wa kupatikana kwa urahisi. Mambo mengi au yote aliyotaka yafanyike kikamilifu aliyoyafanya mwenyewe, ingawa alikuwa na watu wengi chini yake ambao wanalipwa vyema na wamekamilika kimauaji. Watu wote hao anawafahamu lakini hakuna yeyote anayemfahamu. Yeyote anayedhani kuwa anamfahamu basi alikuwa akijidanganya kwani Proper unayeongea naye leo si Proper wa kesho. Kadhalika, vifo vyote vilivyotokea alivitekeleza mwenyewe kiufundi zaidi ya alivyofundishwa. Alimwua Waridi kikatili ili polisi wadhani kuwa ni mwehu mwingine ambaye anaipenda sana kazi ya kuua pasi na sababu. Joram amekufa kwa bomu! Mtu yeyote anayemfahamu ataafiki kuwa alikuwa na maadui wengi. Hivyo, yeyote kati yao aweza kujifariji kwa kumlipua kwa bomu. Neema alikuwa msiri wa Joram! Yeyote aliyemwua Joram asingesita kumwua Neema. Zaidi, kafa kwa sumu ileile iliyokusudiwa kumwua Joram. Katika hali kama hiyo, nani angefanya nini kumtia mikononi kwa urahisi? Polisi? Wao hawangekwenda mbali na ukweli. Joram, ambaye alikuwa na uwezo wa kunusa chochote, yuko kuzimu.

Hata hivyo, Proper alihisi kama uovu fulani ulijificha kando ukimnyemelea. Kama angeipata ile picha... Kama yule mwanamke asingepatwa na ajali... angeweza kujisikia salama zaidi. Aliifukuza hofu hiyo kwa kujiwashia moja ya sigara zake kali, ambazo alizivuta kwa nadra sana. Kisha akaitazama saa yake. Alipoona imepungua dakika moja kuweza kupata majibu ya taarifa yake, aliubonyeza mtambo wake. Karatasi yenye maandishi ilijitokeza. Akaichukua na kuisoma.

“...Utapewa jibu rasmi kesho muda kama huu...” ilisema. Akaisoma tena na kuichana, mabaki aliyatia katika mtambo mwingine wa kusaga karatasi hata ikawa majivu.

Hakujua jibu rasmi lingekuwa lipi na lilimhusu vipi. Alichotuma yeye halikuwa swali wala ombi. Ilikuwa taarifa ambayo watake

wasitake ingefanyika. “Wapuuzi!” aliwaza. Akawatoa akilini na kuanza kuandaa mkutano mwingine baina yake na washiriki wake, washiriki ambao kiasi fulani hawakuwa zaidi ya mateka wake.

— 8 —

MKUTANO huu wa siri ulifanyika chini ya uenyekiti wa Proper. Bado alikuwa sirini, kafichika nyuma ya taa kali za umeme kwa namna ambayo iliwafanya wenzake wasimwone vizuri. Huu, kama mkutano wa awali, uliitishwa kwa namna ya hadhari na siri, jambo ambalo liliwazidishia mashaka wajumbe wote. Kila mmoja alijikuta yuko mkutanoni bila ya kutaraji wala hiari.

Huyu alikuwa akipita zake mtaani, gari kaliacha pale na dereva wake. Mara alijikuta kashikwa mkono na mtu aliyekuwa akipita ghaffa. Alipoutazama mkono wake aliona kadi ndogo yenye maandishi yasemayo “BAADA YA NUSU SAA NJOO PALE KWA SIRI... ONYESHA KADI HII MLANGONI.” Akijua dhahiri maana ya kadi hiyo, mtu huyu alimruhusu dereva kuondoka. Kisha akatembea kuelekea nyumba hiyo ambayo nje ni nyumba ya kawaida isiyotazamika sana hali ndani ni ya aina yake. Mlangoni alipotoa kadi hiyo aliingizwa katika chumba ambacho kilikuwa na lifti iliyomsafirisha kwenda chini ambako alipitishwa vyumba kadhaa hadi chumbani humu.

Na huyu alikuwa kastarehe na mkewe nyumbani kwake. Alipoinuka kwenda maliwatoni aliuona mkono wa mtu ukiingia kupitia dirishani, ukiwa umeshikilia kadi hiyo iliyosema “BAADA YA NUSU SAA...” aliipokea na kumuaga mkewe kuwa anarudi kazini. Nje aligeuza safari na kuelekea kwenye nyumba ile.

Mwingine alikuwa kazini. Simu ilipigwa ghafla ikimwarifu kuwa ana mgeni anayemsubiri katika mgahawa mtaa wa pili. “Mgeni” huyo alimpa kadi iliyomwalika hapo ambapo sasa walikutanika wakimsubiri Mwenyekiti kuufungua mkutano.

“Tungeanza kwa kukumbushana kuwa Joram, ambaye mlimwona kama tishio sasa ni marehemu. Yuko kuzimu. Nadhani hiyo ni habari njema. Au?...” aliuliza.

“Nadhani ni njema,” mtu mmoja alijibu. “Ingawa kifo chake hakikuwa kizuri sana. Watu wanashuku kuwa alipewa sumu. Nadhani hawatasita kuendelea na uchunguzi.”

“Hakuna watakalogundua,” Mwenyekiti alimjibu. Kisha akaongeza, huku akicheka, “Ningependa pia kuichukua fursa hii kukufahamisheni kuwa hakufa kwa sumu. Walipanga hila ili watulaghai tu baada ya kunusurika kwake. Nililazimika kumwua kwa bomu.”

Ilikuwa habari ngeni kwa wajumbe. “Si lazima watazidisha mashaka? Nazungumzia polisi? Walipoona amepona kwa sumu na hatimaye kuuawa kwa bomu nadhani watakuwa macho, wakipeleleza kwa makini hadi...” akasita baada ya kuona kuwa amezungumza mengi zaidi ya ilivyomstahili.

“Hadi nini?” mwenyekiti alihoji. “Hakuna lolote watakalogundua. Watakuwa wakibabaika tu kama mfamaji asiye na msaada wowote. Hawatafahamu iwapo ubaya utatoka Mashariki au Magharibi. Hawatajua ni kitu gani kinatokea. Watakachofanya ni kuteremsha bendera zote nusu mlingoti na kuanza maombolezo ambayo hayajawahi kutokea katika historia.”

Wajumbe waliduwaa. Mioyo yao ilidunda kwa hofu. Ingawaje walikuwepo mkutanoni kama washiriki kamili katika njama hii, lakini hawakuelewa barabara kilichokusudiwa. Tamaa! Tamaa ya pesa nyingi zaidi, madaraka makubwa zaidi, ndivyo vitu vilivyowafanya waupende mkutano huu. Lakini hayo hayakuwafanya watokwe na mashaka. Hawakujua kama mambo yalikuwa heri kama alivyodai Mwenyekiti wao, au shari kama mioyo yao ilivyokuwa ikinong’ona. Mashaka hayo yalitokana hasa na kuteuliwa kwao. Hakuna aliyefahamu wajibu wake. Hakuna aliyekuwa na fununu kwa nini kateuliwa yeye. Ni kweli kuwa walikuwa watu wenye nafasi nzito serikalini na

chamani. Ni kweli pia, kuwa wote walikuwa pamoja kwa nafasi zao; wote wangependa pesa zaidi na cheo zaidi. Lakini umoja huo haukuwafanya washindwe kujiuliza mtu huyu aliyejificha nyuma ya nuru, mbele yao, aliweza vipi kuisoma mioyo yao, hata akawateua katika jumuiya hii. Aliweza vipi katika nchi na katika ulimwengu mzima? Watu wenye njaa kama hizo ni wengi mno, endapo si wote. Sheria na katiba zisingekuwepo kulinda haki na usawa, ingedhihirika jinsi gani wengi walivyo na tamaa na kiti hicho.

Ingawa kuna sheria zinazotisha, pamoja na katiba zinazoadili; lakini wengi wanakiuka kwa siri na kulilia nafasi ya kufanya mengi kinyume cha mwelekeo. Wako wachache walio “jaliwa” wakafaulu kufanya mengi kwa siri hali ni wao ambao huongoza na kuilinda katiba na sheria. Baadhi ya watu hao ni hawa ambao sasa hivi walikuwa mbele ya Proeper wakimsikiliza kwa hofu. Walikuwa na mengi ambayo waliamini ni siri zao binafsi, na wasingependa jamii iyafahamu. Hata hivyo, tamaa hiyo haikuwa kubwa kiasi cha kuwafanya wafurahie kushirikiana na mtu huyo wasiyemfahamu na anayekusudia kufanya jambo la kutisha wasilolifahamu, kwa ahadi ya pesa zaidi na vyeo zaidi.

“Unakusudia kufanya nini?” mmoja wao alifoka ghafla.

“Ndiyo... Tuambie ni kitu gani unataka kufanya,” mwingine aliunga mkono.

Proper, kama ambaye alikuwa akiyasoma mawazo yao kitambo, alicheka kidogo; kisha akawaambia “Sikieni. Kazi iliyoko mbele yenu ni ndogo kuliko kazi zote mlizowahi kufanya... Hamna haja ya kuwa na hofu yoyote.”

Alipoona wametulia kumsikiliza aliongeza, “Nimepata fununu kuwa karibuni utafanyika mkutanowa viongozi mbalimbali wa nchi za mstari wa mbele kujadili uhuru wa Namibia. Viongozi mbalimbali wa nchi za Afrika, enye msimamo wanaouita wa kimapinduzi, wamealikwa pia. Nitakachohitaji kwenu ni ratiba kamili ya mkutano huo, wapi kiongozi fulani atalala, wapi atakula, jumba lipi watakutania, na kadhalika. Nataka taarifa kamili, ya siri, si ile ambayo hutangazwa katika magazeti yanayouzwa shilingi mbili. Kulingana na nafasi zetu, najua kazi hiyo ni ndogo mno. Yatakayofuata niachieni mimi.”

“Kitafuata nini?” mtu mmoja aliropoka.

“Mara ngapi nikuambie kuwa, bendera kadhaa katika nchi kadha wa kadha, zitapepea nusu mlingoti? Nataka kitu fulani ambacho hakijatokea wala kufanyika kifanyike! Kitu ambacho hakijafikirika ; kitu ambacho historia haitakisahau. Kwa muda mrefu amekufa kiongozi mmoja. Safari hii nataka wafe wengi pamoja. Huenda wakafa wengi pamoja. Huenda wakafa wote pamoja juu ya meza zao. Huenda wataanguka mmoja baada ya mwingine pindi wakiagana. Kwa kweli, litakuwa jambo la kufurahisha sana...”

“Kufurahisha!” mtu mmoja aliropoka akifoka. “Kufurahisha!” Alirudia tena. “Sikuwa na hakika. Sasa nimeamini kuwa una wazimu. Hata hivyo, wazimu wako unakudanganya sana kukutuma udhani kuwa mimi naweza kushiriki kuinua mkono wangu katika kuwaangamiza watu hao ambao, licha ya kwamba hawana hatia, wanajitesa kutwa kucha kusaidia wanyonge wanaonyimwa haki zao.”

Mtu huyo ambaye sasa alikuwa wima, akitetemeka na kutokwa na jasho, alisita akiwatazama wenzake. Alipoona wote wana dalili za kumwunga mkono aliongeza, “Huna budi kulionea aibu wazo lako la kipumbavu....”

“Keti!” Proper alimwamuru. “Hujui unalosema. Maneno yako yamejaa ndoto au nyimbo ambazo hao unaowaita viongozi, sijui watetezi wa wanyonge gani, wamekuwa wakizijaza katika vichwa vyenu. Nani anayemtetea nani katika dunia hii? Mnyonge hujitetea mwenyewe. Wale wanachofanya ni kutetea matumbo, maisha na vyeo vyao tu kwa visingizio vingi. Wamehitimu katika taaluma ya kusema neno zuri na kila ahadi tamu kiasi cha kuwafanya waonekane kama miungu ambayo binadamu wanaitegemea!”

“Hata hivyo,” mjumbe huyo alidaki, “Siwezi kushiriki katika kuangamiza damu zisizo na hatia.”

“Bado hujui usemalo,” Proper alimjibu. “Naweza kuwa mwema kuwakaribisheni katika mpango huu ambao utayabadili maisha yenu kuwa yenye heri kwa utajiri mkubwa. Lakini siwezi kuwa mpole kiasi cha kuacha mpango huu ambao utawabadili maisha yenu kuwa yenye kheri kwa utajiri mkubwa. Lakini siwezi kuwa mpole kwa kuacha mpango huu, ambao nimeuandaa kwa miaka mingi, uharibike kwa ajili ya uoga na ujinga wa yeyote kati yenu.

Nadhani mmenielewa.” Akasita ili kuzipa nafasi fikra zao ziupate ujumbe uliokuwepo katika maelezo yake.

Ulikuwa ujumbe wa kutisha. Yangufuata maafa na ukatili mkubwa kwao au yeyote ambaye angethubutu kukanusha au kutoa siri hii. Ukweli huo uliwatia wajumbe hofu hata wakatazamana kwa dalili za kukata tama.

Kama aliyekuwa akiyasoma mawazo yao, Proper aliongeza kwa sauti ileile ambayo, japo haikuwa kali wala yenye hasira lakini iliubeba ujumbe kamili; alidhamiria kutenda yote aliyotishia. “Najua kwamba majalada yenu kazini hayaonyeshi doa lolote. Na raia wengi nchini wanayo picha safi sana juu yenu, picha iliyowawezesha kuchaguliwa kushika sehemu muhimu za uongozi. Lakini kuna upande wa pili wa picha hizo, upande wenye kila aina ya uovu, ukatili na kukiuka taratibu za nchi. Ninyi mnadhani upande huo wa pili ni siri zenu binafsi ambazo hakuna anayefahamu. Kwa bahati mbaya au nzuri, mimi nafahamu kila kitu. Namfahamu kila mmoja wenu vilivyo. Na ninao ushahidi mzuri ambao ukiwekwa hadharani, utafanya majina yenu yanuke kama takataka.”

Wajumbe walizidi kuchanganyikiwa. Ndio kwanza wakafahamu “Bahati” iliyowafanya wateuliwe katika kundi hili. Mtu huyu aliyewateua baada ya kuwapeleleza kwa muda mrefu na kuwaweka katika kona ambayo wasingeweza kujitoa. Wakaanza kutapatapa, kila mmoja akijiuliza yanafahamika mangapi kuhusu vitendo vyake vya siri.

Kuna yule ambaye kabla hajaingia bungeni aliwahi kufanya magendo ya madini na bangi ambayo aliyauza nje ya nchi. Hadi leo bado biashara hiyo inaendelea na ndiyo anayoitegemea kiuchumi. Tayari imemfanya ajenge nyumba huko ughaibuni na kufungua kiwanda hapa nchini kwa jina la mtu mwingine. Hayo kumbe yanafahamika!

Mwingine ni yule ambaye huuza siri kwa mashirika ya kijasusi huko nje ya nchi. Wao humlipa pesa nyingi sana na wamemwahidi hifadhi ya kisasa endapo lolote lingetukia. Mambo haya yakienda kwa siri sana, hakujua kabisa kuwa yangeweza kufahamika. Kumbe...

Na kuna huyu ambaye alishiriki katika kuandaa kifo cha mgombea mwenzake katika uchaguzi wao. Kadhalika, alikuwa

kiungo muhimu katika kufanikisha kifo cha shupavu ambaye alionekana kuwa kauawa na majangili wa nje, kitendo ambacho kilimpatia pesa za kutosha. Kama yote hayo yanajulikana!... kama kuna ushahidi!...

Kila mmoja alijikuta katika nafasi ngumu mno kwa maisha yake ya baadaye. Baada ya kutazama tena, kila mmoja kuona hofu katika macho ya mwenziwe, waliyarudisha macho yao kwa proper kwa namna iliyosihi. Kukiwa hakuna jambo ambalo alihitaji zaidi ya hilo, Proper aliongeza:

“Labda yupo ambaye haogopi aibu. Ambaye yuko tayari nitoe ushahidi huo. Au kama mwingine ambaye anabuni mbinu ya kutoroka, akajifiche mbali. Ndoto kama hizo ningeshauri mziindoe akilini. Ingawa sioni fahari kusema haya lakini sina budi kukufahamisheni kuwa hatua tuliyofikia katika suala hili ni ya mbali mno. Hivyo, yeyote yule atakayekiuka, kwa njia yoyote ile, afahamu kuwa hatafika mbali. Kifo kitakuwa kando kikimsubiri. Wala hatajua kapigwa na nini. Atakayenisurika ni yule mwenye uwezo wa kutoroka bila roho yake.

Hofu ilizidi kuitawala mioyo ya wajumbe hao. Tamaa na matumaini yao yote ya utajiri zaidi na vyeo zaidi ikaanza kudidimia. Walio waoga walijiona kama ambao tayari wako safarini kuelekea kuzimu. Mashujaa kiasi waliduwaa tu. Wale ambao wana mioyo migumu zaidi walimtaazama “Kwame” kwa namna ya kupima uwezekano wa kifo chake yeye kabla na badala yao.

Kama ayasomaye mawazo yao Proper alisema, “Naona. wako wanaodhani kuwa nastahili kufa,” akacheke kidogo. “Hilo ni wazo la kipuuzi kuliko yote. Mimi ni mtu ambaye hafi kwa urahisi. Na kabla hujaniua, utakufa wewe; bila ya kujua kitu gani kimekupiga.” Akacheke tena kabla ya kuongeza, “Pamoja na hayo ndugu zangu, mawazo yote ya nini? Maelezo yangu yote niliyokupeni hayakuwa ya kuwatisha isipokuwa kuwaonyesha tu hali halisi ilivyo nina hakika, hakuna baya lolote litakalotokea kusababisha hali hiyo. Bado naomba tusiogopane. Tuwe marafiki na tutimize wajibu wetu vyema. Tasisahau kuwa mpango huu una utajiri ambao wengi wenu hamjawahi kuugusa na vyeo ambavyo msingeweza kuvikalia.

“Wala msihofu kuwa utawala wenu utakuwa wa kidikteta hata

muwe kama maadui wa wananchi wenyewe. Mbinu zitafanyika mara tu baada ya vifo vya wakubwa wachache ili majina yenu yazibe mapengo hayo. Sifa zenu zitaimbwa redioni na kutangazwa magazetini, vikao vyote vya chama havitaona ubovu wenu; hata raia watawapenda na kuwategemea. Mmoja wenu atakuwa Rais. Ni kazi ndogo sana. Itakuwa kama ndoto tu, mradi kila mmoja atimize jukumu dogo lililoko mbele yake.”

Ingawa sauti ilikuwa kama isemayo kweli, lakini wajumbe waliona kama inayowadhihaki.

Kutoka hapo Proper aliharakisha kukiendea chumba kilichokuwa na mtambo wake wa kupeperushia habari. Alipofika, alitazama saa yake na kusubiri dakika kadhaa, kisha akabonyeza hapa na pale. Mara ikatoka karatasi iliyokuwa na maandishi yaliyosema: *Ua limechanua bustanini, lafaa kuchumuwa.*

Proper alielewa maana ya ujumbe huo. Ilikuwa lugha ya siri ambayo ilimfahamisha kuwa kulikuwa na mzigo wake mahala pao pa siri. Mahala hapo ni katika chumba chake cha pili cha nyumba yake nyingine, mtaa fulani. Katika kona moja ya chumba hiko, kulikuwa na kasha la takataka ambalo haliwezi kuvutia macho. Humo uliwekwa ujumbe wa hatari zaidi au mahitaji mengine, kama silaha, madawa na kadhalika. Yote yale ambayo viongozi wake wa nje walihofia kuyapeperusha katika mtambo wao kwa hofu ya kunaswa na mitambo ya adui, yalipelekwa pale; naye aliarifiwa.

Lililomtoa jasho Proper ni kutomjua mtu huyu ambaye Makao yake Makuu walikuwa wakimtumia kuleta habari hizo. Kwa mujibu wa madaraka yake, ni yeye aliyekuwa mkuu wa mambo yote ya kijasusi katika kanda hii. Watu wote walikuwa chini yake. Wala hakufahamu wakati gani anafanya shughuli zake. Proper alikuwa na hamu kubwa ya kumfahamu. Aliwahi kukiuka utaratibu na kuanza kuendesha upelelezi ili amfahamu. Lakini alishangaa alipopewa onyo kali kutoka Makao Makuu kwa kitendo hicho. Ikamlazimu kutii, ingawa shingo upande.

Kwa hiyo, alipokuwa akiuendea ujumbe huo, alikuwa mtu mwenye mashakamashaka, hasa alipozingatia kuwa ujumbe alioutuma haukuhitaji jibu refu zaidi ya “ndiyo” au “hapana.” Alipofika chumbani humo, katika sura na jina tofauti, alijifungia na kuliendea kasha hilo. Alipekua taka chache za karatasi

kabla hajaifikia bahasha pana ambayo iliandikwa herufi moja tu “P.” Akaitatua kwa uangalifu. Alishangazwa na harufu tamu ya poda na manukato ambayo ilitoka katika bahasha hiyo. Kwa jinsi alivyokuwa na haraka ya kufahamu jibu la pendekezo lake, hakusita kujiuliza maana na dhamira ya harufu hiyo tamu. Alichofanya ni kuanza kuisoma.

“Ajenti 034/X/P

Tumeipokea taarifa yako na kuipitia kwa umakini. Tumeshangazwa sana na wazo lako la kinyama. Inaonyesha hujui kuwa nini huko hapo. Tumekuweka hapo si kuwa kutenda ukatili kwa kujifurahisha bali mara tu inapobidi katika kulinda maslahi yetu kiuchumi na kisiasa.

Wazo lako ni la hatari kwani linakusudia kumwaga damu nyingi kuliko inavyostahili, jambo ambalo ukweli utakapodhihirika litafanya tuonekane wakatili mno. Kadhalika, kati ya hao unaokusudia kuteketeza hujui kama tunao watu wetu tunaowategemea ingawa hadharani tumewaruhusu wajifanye wanatulaani na kutulaumu. Kuondoka kwao madarakani kuna hatari ya kuja watu wapya ambao huenda tukashindwa kuwamiliki.

Kwa muda mrefu tumevivumilia vitendo vyako ambavyo vimekuwa haviambatani na wajibu wako. Umekuwa ukitumia wadhifa tuliokupa kuufariji moyo wako wenye kiu ya kumwaga damu. Safari hii imevuka kiwango. Ofisi hii imeshindwa kustahimili zaidi. Pamoja na kukuonya uondoe ndoto za kipuuzi kama hizo, tunakutaka uichukulie barua hii kama taarifa ya kukupokonya madaraka yote uliyokuwa nayo. U huru...”

Alipofika hapo, Proper aliruka ghafla na kugeuka nyuma akitazama kila upande, bastola yake mkononi tayari. Hakuona chochote. Alikuwa peke yake chumbani. Hakuamini. Akaanza msako wa kuchungulia hapa na pale, bastola ikimtangulia. Hofu ilimpanda ingawa hakuona mtu wala kitu... Alivyojua yeye barua hiyo ya kumnyang’anya wadhifa pia ilimhukumu adhabu ya kifo. Akiwa mtu ajuaye mengi ya hatari sana asingeweza kuruhusiwa kuwa “huru” kwa urahisi kiasi hicho. Aliyoyaamini yeye ni kuwa, yeyote aliyeleta barua hiyo alikuwa pia na jukumu la kumwua. Wala asingemruhusu kuishi kwa muda wa dakika nyingi baada ya kupewa taarifa hiyo. Lakini mbona alikuwa peke

yake? Nani ambaye angemwua? Na ni lini? Alijiuliza akiendelea na uchunguzi wake kwa adhari!

Haikuwepo dalili yoyote ya uovu.

Hakuona dalili yoyote ya hatari.

Alijiona mzito zaidi ya kawaida. Kichwa chake pia kilimwelekea ghafla na macho yake yakaelekea kushindwa kutimiza wajibu. Aliyasikia maungo yote yakianza kulainika. Aliona kama kwamba angeanguka sakafuni. Ndipo alipoelewa mwisho wake ulivyopangwa. Ile harufu tamu aliyoinusa katika bahasha aliyokuwa nayo mkononi haikukusudiwa kumburudisha. Ilikuwa sumu kali yenye jukumu la kumwua, sumu ambayo ilikuwa ikitimiza wajibu wake. Akasonya kwa kutoliwaza hilo tangu awali.

Proper hangekubali kufa kwa mkono wa mwanaume mwenzake. Hilo, hakulitazamia na hangeruhusu litendeke. Proper, mbezi na mwenye kiburi kikubwa, alijikongoja kuitafuta bastola yake. Akaiielekeza kifuani tayari kuifyatua. Kisha akakumbuka kuwa sumu iliyokuwa ikikaribia kumwua haikuwa ngeni kwake. Alipata kuisoma katika vitabu vya kemia vya kijasusi na kufahamu kuwa iligunduliwa siku chache zilizopita. Sumu hii ilitwa *crycne*, na ingeweza kumwua mwanadamu kwa dakika chache sana. Hata hivyo, alikumbuka pia kuwa, dawa pekee ya sumu hiyo ni maji. Aliirejesha bastola yake kibindoni na kujikongoja harakaharaka kuelekea bafuni. Alijaza maji beseni la kuogea na kujitumbukiza ndani yake baada ya kuvua nguo zake harakaharaka. Akahakikisha pia, maji mengi yanaingia tumboni mwake. Baada ya muda, alijisikia akirudiwa na uwezo wake kimwili na kifikra. Akajichopo kutoka majini na kuvaa mavazi yake.

Hasira kali zilikuwa zikitambaa kichwani mwake, hasira dhidi ya yule aliyepitisha uamuzi wa kumwangamiza. Na hasa, hasira dhidi ya huyu aliyepokea amri hii ya kumwua bila ya kukumbuka ni nani kakusudiwa kuangamizwa. Aliukumbuka mchango wake kwa shirika hili ambalo lilimtumia hapa nchini, mchango ambao kila mara uliihatarisha roho yake. Alistahili medali, sio kifo.

Proper si mtu wa kustahimili uonevu kama huo. Aliamua kulipiza kisasi. Na hakuiona njia nyingine ya kulipiza zaidi ya

kuendeleza mpango wake, kama alivyoupanga; ili wajue kuwa hana mzaha. Na huyu aliyethubutu kumtegea sumu? ‘Lazima afe,’ alijiambia. Maadamu wamekwishamhukumu kifo, sasa walikuwa maadui zake. Haikuwepo haja ya kuwasamehe. Kuhusu usalama wale binafsi, alijua angefanya nini. Mara baada ya kufanikisha mpango wake huu, angetoweka na kwenda mbali ambako angeanzisha maisha mapya. Kweli, mkono wa majasusi ni mrefu na unatambaa kila upande wa dunia, lakini usingemgusa yeye. Alijua wapi angejificha na angejigeuza vipi kuwa mtu mwingine kabisa. Hii ni dunia ya pesa, naye alikuwa nazo za kutosha; asingeshindwa kuzitumia zimgeuze mtu mwingine. Ikibidi atajigeuza kuwa mwanamke kabisa. Wazo hilo lilimfanya atabasamu.

Alikuwa na hakika kuwa huyu aliyetega sumu hii lazima angekuja kutazama matokeo ya kazi yake, pamoja na kuchukua maiti ili ayafiche kokote alikopanga. Akaamua kumsubiri mtu huyo kwa namna aliyotaka yeye. Alijifanya maiti yaliyofia juu ya kochi, mkono mmoja na kichwa vikining’inia. Mkono wake wa pili ulikuwa umeficha bastola kwa uficho kiasi kwamba yeyote asingeweza kuiona wala kushuku.

Mtu huyo aliyekuwa akisubiriwa aliingia kama kivuli. Ilikuwa baada ya dakika kadha wa kadha kupita bila lolote kutukia. Ndipo Proper aliposhitukia mkono ukitua juu ya kifua chake kupima iwapo moyo ulikuwa ukifanya kazi. Hakujua mtu huyo alitokea wapi. Wala hakuwa na haja ya kutazama kuwa ni nani. Aliinua mkono wake wenye bastola na kufyatua risasi tatu za mfululizo. Mwili wa mtu huyo ulimwangukia kitini huku ukitapatapa. Proper alipoinuka na kumtazama hakuweza kumtambua. Uso mzima ulikuwa umefumuliwa na risasi kiasi cha kuacha nyamanyama zenye damu ambazo zingemfanya hata mama yake asiweze kumtambua. Kiwiliwili kilikuwa salama. Kilikuwa kiwiliwili cha mzungu aliyefunikwa na mavazi ya kipadri. Proper aliutia mkono wake katika moja ya mifuko mingi ya vazi hili na kutoa kijimsalaba ambacho kilikuwa na maandishi yasemayo “*Father Peter jamaa.*” Amemwua Padri! Proper alishangaa. Kumbeni ni padre huyu ambaye siku zote alikuwa sirini baina yake na Makao Makuu! Na asafiri salama huko peponi.

* * *

Saa tatu baadaye Proper alikuwa katika uwanja wa kimataifa wa Dar es salaam akisoma ratiba ya safari za ndege. Mkononi alishika begi lake jeusi lililokuwa na vifaa muhimu tu. Begi hili lilikuwa na mifuko ya siri ambayo wakaguzi wasingeweza kuifikia. Mifuko hii ya siri ilihifadhi silaha zake na pesa za kutosha.

Hakujua alipotaka kwenda. Alichojua ni kwamba ilimlazimu kuondoka kwa muda ili kuwababaisha waajiri wake ambao bila ya shaka wangeanza kumwinda kwa hasira kali zaidi. Vilevile, kuondoka kwake kungempa fursa ya kusubiri siku aliyoihitaji ili aachie pigo lake la mwisho.

Kama kawaida, ndege za ATC zilikuwa zimejaa. Lakini baada ya dakika ishirini, ingewasili ndege ya Aeroflot, itokayo Nairobi ikielekea Bunjumbura kupitia Mwanza, ambayo ingekuwa na nafasi. Proper alikata tiketi ya Mwanza na kusubiri.

Ilipowasili, alikuwa abiria wa kwanza kuingia.

— 9 —

KWA Inspekta aliyekuwa kavurugika kichwa kiasi cha kuchanganyikiwa kama alivyokuwa, simu hii ilikuwa kama iliyokusudiwa kumtia kichaa.

Alikuwa katika ofisi yake, juu ya kiti ambacho hakikaliki, mara kwa mara akipiga hatua kuelekea dirishani ambako alisimama akichungulia kama kwamba wakati wowote alitegemea kuona uovu aliokuwa akiutarajia kutokea, uovu ambao hakuujua, ingawa hakuwa na shaka kuwa ungekuwa wa kutisha kuliko mengine yaliyokwisha tokea.

Lolote lingeweza kutokea, Inspekta Kombora aliamini. Dunia hii iliyojaa waovu, nchini humu wakiwemo wa kutosha! Wako watu wenye mioyo ambayo husheherekea kitendo chohote cha unyama. Watu ambao hutabasamu waonapo maafa na kushangikia washuhudiapo mauaji. Watu kama hao si wahache. Si kuna yule aliyediriki kuitia moto Benki Kuu bila ya kujali wala kujiuliza kuwa nchi na wananchi wangetukiwa na nini baada ya pesa zote za hapa na za kigeni kuteketea! Si wako wale ambao wamepanga kuwaua viongozi ambao wamechaguliwa na wananchi? Naam, waovu wapo, na si haba.

‘Lakini hawa wanataka nini?’ Ni swali hilo ambalo lilizidi kuneemeka katika kichwa chake na hasa lilimtesa zaidi ya hofu yenyewe. Swali hilo ambalo lilianza kumsumbua tangu watu hawa wasiojulikana walipoanza kumfanyia njama Joram na hata

kufanikiwa kumwua! Isitoshe hawa waovu wamemwua Neema, katibu wa Joram! Ingawa kilionekana kama kifo cha kawaida machoni mwa watu wa kawaida, lakini Kombora aliamini kuwa yalikuwa mauaji. Na hospitali ilimthibitishia hivyo baada ya kugunduliwa kwa sumu kali mwilin mwake. Sumu ileile aliyotegewa Joram.

Watu hata wasiojulikana walikwepa mbinu zote za upelelezi. Kufikia sasa hakukuwepo na fununu yeyote. Wala haikuwepo hakika kama alikuwa mtu mmoja au kikundi kimoja kilichokuwa kikiyafanya haya. Kifo cha yule malaya mzuri; Waridi, kifo cha Joram, kifo cha Neema... kifo, kifo kipi kingefuata?... aliendelea kutaabika kimawazo. Ni mawazo hayo yaliyomzidishia hofu na mashaka mengi kichwani.

Haya, na sasa simu hii isiyoeleweka inachohitaji! Kombora alikitazama chombo cha kusikiliza kwa hasira. Kisha alinguruma tena kwa nguvu zaidi.

“Unasemaje, wewe?”

“Mbona mkali hivyo Inspekta. Hutaki kupata salamu zako?”

Kombora aliikumbuka sauti hiyo. Haikuwa ngeni masikioni mwake. Hata hivyo, alishindwa kumkumbuka mwenye sauti hiyo moja kwa moja. Sauti hiyo ilionyesha dalili za dhamira maalumu. Kombora alishindwa kuikata simu hiyo kama alivyokusudia awali. Badala yake aliuliza, “Salamu! Salamu toka wapi?”

“Kuzimu.”

“Nini?”

Kicheko kikasikika toka upande wa pili. “Mbona unashituka, Inspekta?” Si kuna rafiki yako aliyekwenda huko hivi karibuni? Anaitwa Joram Kiango. Au umemsahau mara hii?”

Sekunde chache zilizofuata Kombora alikuwa akisikiliza kwa makini zaidi. Dakika chache baadaye tayari alikuwa ndani ya gari lake, bastola kibindoni, akimwelekeza dereva apelekwe wapi, kama alivyokuwa kaelekezwa katika simu.

Mara alitokea mmoja wa wasaidizi wake ambaye baada ya kupiga saluti alisema, “Mzee, kuna tatizo jipya limetokea.” Kombora alimjibu kwa kumkazia macho askari huyo. Hivyo, akaongeza harakaharaka, “*Father* mmoja ametoweka tangu jana.”

“Ametoweka?” Kombora alifoka. “Mmekwisha mtafuta katika

makanisa yote?”

“Kila mahali...”

“Katazameni hata makaburini. Nasikia uwa anaenda huko kuombea watu.”

“Tumetazama huko pia, lakini...”

Kombora akataka aongeze kwa ukali, ‘Nenda hata katika majumba ya wanawake malaya. Nasikia wengine wana mahawara.’ Lakini hilo hakulitamka kwa kuchelea kuonekana mhuni mbele ya “vijana” wake. Badala yake alisema, “Sikia. Nina haraka sana, nitarejea baadaye. Kwani kitu gani kinawatia wasiwasi kwa mtu kutoweka usiku mmoja? Watu si hupotea hata kwa wiki na wakarudi salama?”

“Damu.”

“Damu?”

“Nguo alizokuwa kavaa zimeokotwa mtaani. Na zilikuwa na damu.”

“*My God!*” kombora alinong’ona akiingia katika gari na kumwashiria dereva atie moto.

* * *

Wajumbe wote waliudhuria mkutano huu, ingawa kiasi hawakuuona kama wa kawaida. Kwanza, hawakutegemea kama ungeweza kufanyika mapema kiasi hicho na, kisha, njia zilizotumika kuuitisha hazikuzingatia usalama wa hali ya juu kama walivyozea. Safari hii kila mmoja alipata kadi kwa njia ya posta ‘*express*’ ikiwa na ujumbe mfupi ambao kila mmoja aliuelewa ukisema, “Leo saa mbili palepalae”

Kila mmoja alikuja shingo upande, hofu ikiwa tele moyoni pamoja na hasira dhidi ya “Mwenyekiti,” ambaye alikwishawafanya kama mateka au watumwa wake. Ahadi zake za utajiri na vyeo vilikuwa na ladha ya uchachu mdomoni. Hawakuwa na hila ya kumwepuka. Haikuwa njia nyepesi, hasa walipokumbuka mauaji ya kinyama ambayo mtu huyu alikuwa akiyaendesha bila ya serikali kumshuku. Zaidi, wasingeweza kusahau maneno aliyowaambia katika mkutano wa mwisho, “Kifo kitakuwa kando kikiwasubiri...” na “Hutajua kitu gani kimekupiga.” Hivyo, walimtii na kuja mkutanoni. Na waliketi kwa utulivu kumsubiri afungue mkutano baada ya kumkuta katulia

nyuma ya meza yake, juu ya kiti na, kama ilivyo kawaida, nuru ya taa ikiwamulika macho hata wasiweze kumwona kikamilifu, na kumfanya yeye awaone vyema zaidi.

“Nadhani hukutegemea mkutano huu ndugu mwenyekiti,” mjumbe mmoja aliinuka na kuropoka gafla. “Umeuitisha kinyume cha kanuni iliyowekwa na haukuwa na usalama. Bila shaka lipo jipya lililokulazimisha kuuitisha. Pengine ingefaa uanze kutueleza mapema ili tuweze kuondoka mahala hapa.”

“Ni kweli,” sauti mbili tatu ziliunga mkono.

“Ni kweli kabisa,” mwenyekiti alisikika akiunga mkono. “Lakini ningeomba tufanye subira kidogo. Yuko mgeni mmoja ambaye amealikwa kama msikilizaji tu wa kikao hiki.”

Sauti yake ilikuwa ngeni masikioni mwao. Haikuwa ile waliyoizoea. Ikawafanya washangae. Mmoja wao hakuvutiwa na sauti hiyo. Yeye kilichomshangaza zaidi ni madai ya mwenyekiti. “Mgeni?” aliuliza kwa sauti ya juu kidogo. “Nadhani tulikubaliana kitambo kuwa suala hili ni siri kubwa baina yetu tuliopo hapa tu. Vipi tena mambo ya kuleta wageni wengine?”

Mwenyekiti alikohoa kidogo kabla hajamjibu mjumbe huyo kwa kusema, “Nchi hii ni kubwa sana ndugu zangu. Tulioko hapa hatuwezi kufaidi peke yetu. Lazima tuwakaribishe baadhi yao vilevile. Mmoja wao ni huyo ambaye atafika hapa karibuni,” alimaliza kwa kuitazama saa yake.

Sasa ilikuwa dhahiri kuwa sauti hii ilikuwa ngeni kabisa masikioni mwao. Baada ya juhudi zao za kumtazama kutozaa matunda kwasababu ya nuru iliyotengwa, waligeuka na kutazamana kwa mshangao. Mwenyekiti aliusoma mshangao wao. Akasikika akiangua kicheko, kicheko ambacho kilitofautiana kabisa na kile cha kikatili walichokizoea.

Kabla hawajajua la kufanya, mlango ulisikika ukigongwa na kisha ukafunguka. Mgeni aliyeingia alikuwa wa mwisho kati ya watu wote ambao wajumbe wangependa kuwaona wakati huo. Inspekta Kombora, mkuu wa kikosi maalum cha polisi nchini, ambacho hujishughulisha na hujuma za kiuchumi na kisiasa! Mtu ambaye sifa zake za ushindi dhidi ya watu wa aina hiyo si haba. Alikuwa kavaa mavazi yake kamili ya kikazi, nyota zikipepea mabegani.

Kombora pia aliduwaa mbele ya umati huu. Haikuwepo sura

yoyote ngeni machoni mwake. Wote walikuwa watu ambao, madaraka yao yalifanya picha zao kutokea magazetini mara kwa mara, majina yao kutajwa redioni, na katika mikutano ya hadhara walikalialia vile viti vya mbele vinavyowaelekea watu. Sasa wanafanya nini katika chumba hiki ambacho kilikuwa sirini mno hata akawa amekifikia baada ya mzunguko mrefu kutoka chumba hadi chumba? Alipoyatupa macho kumtazama yule aliyejiweka kitini, mbele yao kwa namna ya uenyekiti, aliyarejesha chini mara moja baada ya kulakiwa na ile nuru kali ya taa za umeme.

“Sijaelewa...” alianza kusema. Kisha alinyamaza ghafla ili kufikiri kabla ya kutia neno lolote katika kikao hiki. Simu aliyopigiwa ilimwambia aje hapa ili apewe salamu zake kutoka kwa Joram, kuzimu. Alikubali kuja hapa hasa, simu ilipomwelekeza katika jumba hili, jumba ambalo machoni mwa wapita njia lilikuwa la kawaida lakini kwake halikuwa la kawaida. Kwa muda mrefu alikuwa akilitupia macho yenye maswali ambayo yalitaka kujua kipi hasa kilichokuwa kinafanyika katika jumba hili. Alikuwa hajapata nafasi hadi leo hii.

“Karibu sana Inspekta,” sauti ya Mwenyekiti ilimhimiza. “Nimefurahia sana kufika kwako. Haja yangu ni kutaka ufahamu kuwa tulioko mbele yako ni raia wazalendo wa nchi hii wenye njaa kubwa ya utajiri na kiu kali ya vyeo kiasi cha kushiriki kikamilifu katika njama za hatari ambazo hazijawahi kutokea katika historia ya ulimwengu.”

Wote walimsikiliza kwa mshangao. Kombora aliduwaa. Wajumbe walitetemeka.

“Labda nirudi nyuma kidogo kimaalezo. Mpango huu umeandaliwa kwa muda mrefu. Majaribio ainaaina yamekwishafanyika. Sumu maalumu zimeandaliwa. Moja ya sumu hizo ni ile ambayo ilikusudiwa kumwua Joram Kiango. Iliposhindwa, msichana aliyeteuliwa kuutekeleza mpango huo aliuawa kikatili. Kuliko kifo chochote cha kikatili kilichowahi kutokea. Utakumbuka Inspekta kuwa, viungo vya msichana huyo viliokotwa chumbani kwake mfano wa nyama inayouzwa. Baada yake, ndipo alipouawa Joram kwa bomu. Viungo vyake vilitapanywa hovyoo hata asijulikane kabisa. Sivyoo, Inspekta? Na baada ya Joram akauawa Neema Iddi, yule msaidizi wake. Ni sisi

ambao tuko mbele yako...”

Wajumbe ambao walikuwa wakitetemeka walianza kuinuka. Mmoja alipiga hatua mbili tatu kuelekea mlangoni. Lakini alirejeshwa na bastola ya Kombora ambayo ilikuwa ikimwelkea. “Yeyote atakayeinuka atakuwa maiti. Kuanzia sasa, wote mko chini ya ulinzi.”

“Usiwe na hara Inpekta,” Mwenyekiti aliendelea kwa tulivu kama awali. “Bado kuna mengi yatakayokusisimua. Kumbuka umealikwa kama msikilizaji tu. Tulioko mbele yako si tishio kubwa kwako. Yuko kiongozi wetu ambaye si mroho sana wa vyeo na utajiri, lakini anayo maradhi ya hatari zaidi. Yeye ni mtu ambaye anapenda sana mauaji. Mengi kati ya mauaji yaliyokwishafanyika ameyafanya kwa mkono wake. Na anafurahia sana kuua. Twaweza kusema kuwa ana wazimu. Yeye ndiye kiongozi wa mpango huu na ameapa kuwa ataufanikisha. Kwa bahati mbaya hayupo hapa tena. Ametoweka...”

“Wewe ni nani?” Kombora alifoka.

“Mjumbe tu mwenye jukumu la kukupa salamu kutoka kuzimu aliko...”

“Sikia,” kombora alikatiza tena. “Huu si wakati wa mzaha hata chembe. Kuna mtu mmoja tu mwenye sauti na tabia yako, mtu ambaye alifariki kitambo na nilimzika mwenyewe, Joram Kiango. Sasa wewe ni nani? Huonekani kama mmoja wa kikundi hiki cha hatari. Pengine hii ni ndoto tu? Kesho mambo yatakuwa shwari.”

“Sio ndoto, inspekta,” Mwenyekiti huyo alijibu. Labda niondoe nuru hii inayowanyimeni nafasi ya kuniona vyema.” Aliupeleka mkono wake chini ya meza na kubonyeza mahala. Nuru ikatoweka. Aliyekuwa nyuma ya nuru hiyo alikuwa Joram Kiango!

Na alikuwa akitabasamu.

“Joram!” kila mmoja aliropoka kwa mshangao. Hakuna aliyemaamini macho yake.

“*It can't be true,*” Kombora alifoka kwa lugha ya kigeni. Akajisahihisha mara moja akisema, “Haiwezekani. Lazima iwe ndoto. Ulifariki kitambo Joram. Dunia nzima inafahamu hivyo.”

“Ndivyo,” Joram alijibu baada ya kucheka kidogo. “Nilifariki. Na ni rafiki zangu hawa ambao walinihukumu kifo na kuhakikisha

nimekufa. Lakini kuna mengi yaliyotokea. Nadhani muumba alikuwa hajaweka saini katika mkataba wa kifo changu, au ameikubali rufaa yangu. Hivyo, nimerudi ili nitoe salamu zangu kwa kikao hiki. Salamu nilizozipata huko ahera,” alimaliza akiachia tena tabasamu.

Lilikuwa tabasamu la dhihaka, tabasamu ambalo liliwatesa sana wajumbe zaidi ya kufichulika kwa ukweli. Wote waliamini kuwa Joram alifariki kama walivyoafikiana. Na walisikia hivyo katika vyombo vya habari. Na wakahakikishiwa na “Mwenyekiti” wao ambaye hawakuwa na na shaka kuwa angelitimiza jukumu hilo. Vipi tena Joram awe hai! Tena mbele yao! Akiwadhihaki na kuwakebehi? Kitu gani kinatokea! La kutisha zaidi ni kufahamu kuwa Joram bado alikuwa hai. Waliona matumaini yao yakifa mbele yao. Tazama anavyocheka! Tazama macho yake yanavyotoa nuru ambayo inadhihirisha kuwa alikwishafahamu siri kamili, siri ya kutisha ambayo inatosha kuwafanya wahukumiwe kitanzi! Yu wapi “Mwenyekiti” huyu aliyewatumbukiza katika mkasa huu? Au tayari ametiwa mikononi?

Kombora hakuweza kuhimili, akasema, “Sikia Joram. Pengine nimeanza kuzeeka mno. Lakini nadhani mtu yeyote aweza kutiwa kichaa na suala hili kama nilivyochanganyikiwa kwa sasa. Kabla sijaanza jukumu lolote la muhimu nadhani unao wajibu wa kufafanua vipi huko hai baada ya lile bomu ambalo lilitapanya maungo yako. Sipendi kuamini kuwa umekufa, ukafufuka...”

“Sikufa afande,” Joram alifafanua. “Lile bomu halikunidhuru,” aliendelea kueleza.

* * *

Bomu lililipuka muda mfupi baada ya Joram kumwona mtu yule aliyekuwa akinyatia mlangoni. Joram hakujua mtu yule katokea wapi. Alichojua ni kwamba, aliona kila kitu ndani ya nyumba kikipaa angani na kutua sakafuni. Alijikuta chini ya vitu vingi ambavyo vilimkandamiza sakafuni. Kichwani alisikia maumivu makali, maumivu ambayo yalimfanya asikie kelele za watu bila ya uwezo wa kuomba msaada. Mwishowe, kukawa kimya. Joram akafahamu kuwa watu wameondoka katika eneo hilo bila ya kumwona. Tumaini la kunusurika likamtoka. Akatulia akisubiri kifo. Muda si mrefu, akazirai. Fahamu zilipomrudia,

alijikuta yumo katika chumba cha nyumba mbovumbovu; kalazwa kitandani akihudumiwa. Alipotupa macho kumtazama aliyekuwa akimhudumia ndipo macho yake yalipopambana na kitu chenye sura ya kutisha na kucheakesha, kitu kilichokuwa mithili ya binadamu. Dalili pekee iliyomfanya ajue kuwa mtu huyo ni mwanamke, ni furushi la matiti lililokaa kifuani bila mpangilio wowote uwezao kuvutia macho ya mwanaume.

Mtu huyo alitabasamu alipomwona Joram akirudiwa na fahamu, tabasamu ambalo lilikuwa ni vigumu kutofautisha na kilio.

“Naitwa Unono. Nimekuokoa kutoka katika kifusi cha nyumba iliyopatwa na ajali. Unajisikiaje bwana wangu?”

“Bwana wake!” hili lingemcheakesha Joram Kiango. Lakini maumivu yaliyokuwa yakimsumbua hayakuwa madogo. Yakamfanya amshukuru na kuuthamini msaada wa unono. Alijua kuwa bila unono angekuwa marehemu. “Ahsante sana,” alijikongoja kutamka.

“Usijali mpenzi.”

‘Mpenzi!’ Joram aliwaza kwa hasira kidogo. Kisha alitabasamu alipojikumbusha kuwa huenda mama huyu hana akili timamu kwani Joram hakumbuki aliwahi lini kuitwa “mpenzi” na watu wa aina yake.

Tabasamu la Joram lilimtia Unono moyo. Akachekeka na kueleza kwa sauti ya mnong’ono, “Nimekuleta kwa siri. Majirani wote wamelala. Hakuna anayejua kama huko humu. Kama wangejua wangekupokonya kutoka mikononi mwangu. Hakuna mtu anayependa kuniona nikipata kitu kizuri. Nawe u mzuri bwana wangu. Mzuri na mwenye afya. Nimekubeba kwa tabu kubwa sana. Baada ya muda si mrefu utapona. Utakuwa wangu. Nitakupa chochote na kila kitu utakachokitaka kutoka kwangu.”

Joram hakumsikiliza. Aliirejesha akili yake katika tukio zima na kulitafakari. Akajikumbusha kuwa kuna mtu aliyedhamiria kumwua na akatumia njama za namna ya kumwua. Kwanza, akamtumia yule msichana kumpa sumu. Pili, ametumia bomu. Na ameponea chupuchupu kuuawa na bomu hilo. Pengine mtu huyu anaamini kuwa amekwishafariki. Vinginevyo, asingeshindwa kuja hapa na kummaliza kwa urahisi. Kwa nini huyu akataka kumwua kwa vyovyote vile? Amefanya kosa

gani hata achukiwe na binadamu mwenzake kiasi hiki? Joram hakupenda kuwindwa kama mnyama mwituni. Hasira zilimjaa, hasira zilizompa nguvu. Akashindana na udhaifu aliousikia mwilini. Akainuka kwa kujikongoja. Akajitahidi kusimama wima.

“Una nguvu za ajabu mpenzi,” Unono alisema kwa mshangao.

Joram alimtazama bila kumsikia. Akilini mwake aliwaza, ni vipi angekuwa mwinda badala ya mwindwa? Vipii angemia mikononi mtu huyu wa hatari? Alikuwa na fursa nzuri sana kwani huyu alikwishamtoa akilini kwa kudhaniana kuwa tayari amemwangamiza. Aliona kuwa isingekuwa kazi ngumu kumtia mikononi.

Hata hivyo, aliuona ugumu wa jukumu hili. Alikuwa amepoteza silaha zake zote. Alipoteza ndevu zake za bandia pamoja na kilemba chake. Begi lake lililokuwa na vifaa muhimu lilikuwa limepotea pia. Basi, alifurahi mno kupata pochi yake kwenye mfuko wa suruali. Pochi hiyo ilisitiri mambo mawili muhimu, noti zake chache na picha ya adui yake, picha ambayo alipiga kwa siri sana kule hotelini ambako adui huyu alikuwa akimuandalia kifo chake. Joram alitazama picha ile kwa makini, kisha akaihifadhi; na kujilaza kitandani; akisubiri mapambazuko.

Unono, ambaye wakati huu wote alikuwa ametulia akimtazama Joram, alimfuata kitandani; buibui amelivua tayari kusheherekea vuno lake. Weusi wa umbo lake haukupendeza hata kidogo. Lakini Unono alikuwa amedhamiria.

“Naona umepona mpenzi,” alisema. “Tunaweza kufurahi kidogo...”

Hilo hakulitegemea. Alitamani kumwachia kofi kali ambalo lingetua katika sura hiyo mbaya na kuirejesha akili. Lakini kwa kuwa bado alimhitaji, hilo hakulifanya. Badala yake, alizungumza kwa sauti ya udhaifu zaidi, “Baada ya kunitoa hatarini unataka kunuia hapa? Huoni kama niko hoi?”

“Pole!”

Usiku huo ulikuwa mgumu kwa Joram. Kwa kweli, alikuwa amezoea kupambana na wanawake wazuriwazuri. Lakini hakuzoea kupambana na wanawake aina ya Unono. Mwanamke mzuri anaponuna, Joram huwa anaelewa na haimchukizi, na anapocheka inampendeza. Huyu akicheka inachukiza, na akinuna tazama inavyotisha! Ulikuwa usiku mgumu. Usingizi

ulimpitia alfajiri. Alikurupuka na kumkuta Unono yuko juu yake!

Kulipopambazuka alitayarishiwa maji ya moto ambayo aliyaoga harakaharaka. Alipotoka bafuni, akakuta Unono kaandaa chai nzito. Baada ya kuinywa aliambiwa, “Sasa hujambo, tafadhali tulale kidogo kabla hujanikimbia, kama wenzako wote.”

“Kukimbia?” Joram alihoji, akijitia kushangaa. “Bado nauhitaji sana msaada wako.” Akaitoa pochi yake. “Ninahitaji sana msaada wako,” aliongeza. “Pesa hizi ni nauli yako. Na hii hapa ni picha ya mtu ambaye nitakuomba uipeleke kwa msichana mmoja. Anwani yake ni hii...” akamweleza. “Utanisaidia mpenzi?”

Unono hakuwa amemsikiliza kwa makini. Lakini “mpenzi” lilimfanya ayakumbuke yote aliyoelezwa kwa uhakika kabisa. ‘Kuitwa mpenzi’ na kijana mzuri kama huyu, aliyemkosesha usingizi usiku kucha! Hakumbuki kama kuna binadamu yeyote wa kiume aliyewahi kumwita hivyo. “Nitakusaidia kwa lolote,” alimjibu.

“Ahsante,” Joram alijibu. “Jambo jingine nitakalokuomba ni la siri. Tafadhali sana, usimfahamishe mtu yeyote kuwa unaishi na mtu hapa. Wala usimfahamishe mtu yeyote kuwa mtu huyu alinusurika na ajali ya bomu. Tafadhali, iweke vyema siri hiyo. Ningependa kuishi hapa kwa wiki nzima bila mtu yeyote kufahamu.

Wiki! Unono hakuyaamini masikio yake. Alizidiwa na furaha. Hakuahidi tu bali aliapa asingeitoa siri hiyo hata kwa ncha ya kisu. Baada ya kujiandaa, aliaga na kutoka nje ambako alipanda basi kama alivyoelekezwa na Joram. Ndipo alipomwendea Neema na kumpa ile picha ingawa, kwa ajili ya wivu, hakueleza kikamilifu yote ambayo Joram alimwelekeza. Wivu huo ulimharakishia Neema Iddi kifo chake.

Baada ya Unono kuondoka, Joram pia alifuata. Aliingia mitaani ambako alinunua mavazi fulanifulani na miwani myeusi, akajibadilisha. Mtu asingeweza kumfahamu kwa urahisi, hasa mtu ambaye alikuwa na hakika kuwa Joram Kiango alikwishafariki. Kutoka hapo, akaenda kwa Neema. Alishuku kuwa binti huyo alikuwa anachunguzwa. Aliingia kumwona. Alishangaa kutomkuta Neema ndani ingawa picha aliyohitaji ilikuwa mezani, nyuma yake ilikuwa na maelezo yote. Baada ya kusubiri kwa muda, aliondoka tena kwa siri kama alivyolingia.

Alirejea kwa Unono ambaye Joram alimkuta tayari kanuna na kukata tamaa. Hivyo, Unono alipomwona Joram alimrukia na kumkumbatia. Lakini Joram alijitoa mikononi mwake kwa kumwomba aende kwa Neema kupata majibu. Alimpa maelezo mengine.

Unono aliondoka, lakini hakurudi.

Subira ya Joram haikuzaa matunda yoyote. Kiza kilipoingia, aliondoka hadi kwa Neema. Mbele ya nyumba hiyo alisikia maongezi ya watu juu ya ajali ya ‘mwanamke kichaa, mfupi...’ ndani kwa Neema, alimkuta kalala kitandani, kapoa kitambo.

Kifo cha Neema kilimshitua Joram zaidi ya kitu chochote kilichowahi kutokea. Hakutegemea. Alitaka kulia ingawa hakujua kwa nini machozi hayakujitokeza. Neema kufa! Msichana pekee ambaye waliondokea kupendana zaidi ya dada na kaka au mtu na mkewe, msichana ambaye daima alikuwa tayari kuhatarisha maisha yake kwa ajili yake, binti ambaye mara nyingi aliyaokoa maisha yake. Asingeweza kusahau mchango wake katika kisa cha *Najisikia Kuua Tena*. Wala asingekosa kumkumbuka kila anapolifikiria tukio la Dimbwi la Damu. Neema! Mtoto mpole, msikivu, mwenye hekima. Mtoto mzuri wa sura na umbo, kupotea bure kwa uzuri ule katika mikono ya mtu mwenye roho ya kinyama na fikra za kishetanai...

Hatimaye, machozi yakamtoka.

Joram hakuwa na haja ya kuambiwa kuwa kifo hiki ni matokeo ya kazi ndogo aliyompa Neema kupeleleza juu ya mtu au watu hawa waliokusudia kumwua. Akaapa kuwa asingetulia hadi amtie mikononi mtu huyu! Mikononi? Alijiuliza kwa hasira. Ndiyo, joram hajawahi kuua. Wala leseni yake haimruhusu kuua isipokuwa katika kujitetea tu. Lakini huyu lazima amwue kwa mkono wake. Aliapa. Damu ya Neema na wote wasio na hatia waliouawa na mtu huyu lazima ilipwe. Deni la damu hulipwa kwa damu.

Ndipo aliporudi tena mtaani ambako alikamilisha mipango yake ya upelelezi. Adui yake alikuwa na uhakika kuwa Joram ameuawa. Joram aliliona jambo hili kama la kumrahisishia kazi yake. Angemchunguza na kufuata vipengele vyake vyote, kumtembelea kwa siri na kumfuata barabara. Ndipo alipofaulu kumwandalia Inspekta Kombora ushahidi huu wa ajabu.

“Uliona alivyo mnyama, Inspekta?” aliendelea akimgeukia Kombora. “Ni mtu ambaye hafai kuishi, mtu hatari zaidi ya simba mwenye kichaa.” Akawageukia wajumbe ambao pia waliduwaa kwa maelezo yake. Hivi ni vibaraka vyake. Lakini Proper anayafahamu madhambi yao mengi na amewatisha hata kuwafanya walazimike kumtii. Yeyote ambaye angeyadharau maagizo ya Proper, angeteketezwa kinyama. Hii ndiyo adhabu ya tamaa na kutotosheka.”

Joram alisita kidogo, aliwatazama wasikilizaji wake kwa utulivu. Alifungua kinywa kutaka kuendelea na maongezi lakini Kombora alimkatiza kwa kufoka, “Joram. Tafadhali, hili si jambo dogo kama unavyolichukulia wewe. Nadhani jambo la muhimu na la haraka ni kumpata huyu shetani mkubwa zaidi. Nitampata wapi? Sema haraka.”

“Hilo ndilo tatizo Inspekta,” Joram alimjibu. “Mnyama huyu ametoweka.”

“Ametoweka! Haiwezekani. Lazima apatikane,” Kombora alikuwa akifoka. Akawageukia wahalifu ambao walikuwa wameduwaa. “Nye. yuko wapi bwana wenu?” hakuna aliyemjibu. “Hamsemi sio? vizuri. Baada ya muda, badala ya kusema, mtatapika maneno hayo. Nitawakabidhi kwa watu wanaojua kukamua.”

“Usijisumbue Inspekta,” Joram alimjibu. “Hawa hawafahamu lolote la haja. “Hakuna anayejua aliko. Lakini usijali. Mimi nitamtia mikononi mtu huyu. Lazima nimwue mwenyewe kwa mkono wangu. Nisipomwua nitajiua,” Joram alimaliza kusema hayo akikiacha kiti chake na kumsogelea Inspekta akimwambia, “Nadhani Inspekta hujafahamu kiini hasa cha unyama huu. Taarifa kamili imo katika makataratasi hayo ambayo nimeyapata kutoka katika hifadhi zake. Yapitie uone.”

Kombora aliyapokea na kuanza kuyasoma haraka. Alikuwa hajasoma walao robo ya taarifa nzima jasho lilipoanza kumtoka. Akainua uso kumtazama Joram huku akisema kwa sauti inayotetemeka, “Haiwezekani... sikuja kama wazimu wake ni wa hatari kwa kiwango hiki. Mara akagundua kuwa alikuwa hazungumzi na Joram.

“Yuko wapi?” alimwuliza askari wake mmoja.

“Ametoweka.”

“Ame... kwa nini mmemruhusu kuondoka?”

“Hakuna anayejua kama alikuwa anakwenda zake, afande.”

“Mtafuteni haraka!” Kombora alifoka.

— 10 —

WAZIMU wa hali ya juu... wazimu wa hatari... Kombora aliendelea kufoka kimoyomoyo saa kadhaa baada ya kuudhuria kile kikao kilichoendeshwa na Joram. Karatasi zile zilikuwa bado ziko mbele yake, zikimtisha na kutatanisha. Mtu kudhamiria kuua kinyama umati mzima wa viongozi, kwa nia za kipekee ambazo si rahisi kugundulika! Wazimu ulioje? Hana haki ya kuendelea kuishi. Lazima afe haraka iwezekananvyo.”

Hayo, Kombora alikuwa ameyasema mara nyingi usiku huu. Tangu Joram alipomwacha, alitoa amri ya kuwahifadhi “waheshimiwa” wote na kisha kuanza jukumu la kumtafuta Proper. Kati ya karatasi alizoacha Joram, zilikuwepo zile zilizofichua makazi yake yote na majina yake mbalimbali. Hivyo, makachero walitumwa kumtafuta sehemu mbalimbali. Mengi ya kutisha yaligunduliwa, lakini mtu waliyemhitaji hakupatikana. Alikuwa ametoweka kama moshi unavyopotelea hewani.

Ndipo Kombora alipoelekeza juhudi zake kumtafuta Joram kwa matumaini kwamba angeweza kuwa na fununu ambayo ingerahisisha kupatikana kwa mtu huyo. Lakini alishangaa alipoona kuwa juhudi za makachero za usiku kucha hazikufanikiwa. Sasa kulikuwa kukipambazuka bila ya dalili zozote za kupatikana Joram.

Yeye pia alikuwa ametoweka.

Ulikuwa usiku wa manane sasa. Lakini Kombora hakusinzia hata kidogo. Wala hakudhani kama angeweza kupitiwa na lepe la usingizi usiku wowote hadi wakati mtu huyo hatari atakapokufa au kutiwa mbaroni. Zilikuwa zimesalia siku chache sana kabla ya mkutano huu maalumu wa viongozi wa nchi za mstari wa mbele kufanyika mjini Arusha. Ilisemekana pia kuwa viongozi wa nchi nyingine huru za Afrika wangehudhuria. Na mtu huyu, Ianakum anayekusudia kuwaangamiza viongozi hawa kinyama, yuko huru mahala fulani katika nchi hii! Kombora angeweza je kulala? Angeweza vipi kustarehe?

Alikuwa na wajibu, wajibu muhimu na wa haraka kuliko wowote mwingine uliowahi kumhusu kama kiongozi wa kikosi hiki maalumu, kumpata mwuaji huyu mapema iwezekanavyo. Ni hilo lililomfanya aendelee kuwa ofisini hadi saa hizo, akipokea simu na taarifa mbalimbali za makachero waliosambazwa kote jijini kwa kazi hiyo moja tu; kumpata Proper akiwa hai au maiti.

Hakupatikana.

Saa tisa... saa kumi... na moja! Bado haikufika taarifa yoyote ya haja, jambo ambalo lilizidisha hasira na mashaka katika kichwa cha Kombora. Akaelekea kuamini taarifa ya makachero wake wa uwanja wa ndege iliyodai kuwa mtu wa aina hiyo amepanda ndege iliyoelekea Mwanza. Hata hivyo, Kombora hangeweza kuikubali mara moja taarifa hiyo. Baada ya kumfahamu Proper kutokana na vitendo vyake, hakuona kama alikuwa mtu wa kukubali kushindwa na kukimbilia Mwanza. Aliamini kuwa mahala ambapo mtu mwehu kama huyo angekimbilia ni Arusha ambako angesubiri kuukamilisha wazimu wake kwa vitendo. Hivyo, akaendelea kutoa amri za kuendelea na upekuzi hadi mtu huyo apatikane.

Mapambazuko yalifika kabla hajapatikana. Baada ya kunywa vikombe viwili vya kahawa, kupunguza uchovu, Inspekta Kombora alijikuta akiinua simu na kuzungusha namba za nyumbani kwa Katibu Mkuu wa wizara yake.

Usiku mzima alipingana na wazo hilo. Hakuwa mtu wa kuyatupa matatizo yake kwa wakubwa. Lakini hili aliliona ni la hatari zaidi. Lingeweza kuleta madhara ya kimataifa. Hivyo, haikuwepo njia nyingine ila kuirifu serikali kabla ya maji kumwagika.

Simu ilipokelewa na katibu mkuu mwenyewe. Maelezo ya simu hayakumridhisha Katibu Mkuu. Akamwamuru Inspekta kufika ofisini mwake saa mbili kamili ili aarifiwe barabara. Ndipo Kombora aliporudi nyumbani kwake ambako alioga, akabadili sare yake na kisha kurudi kazini bila ya kujisumbua kumweleza mama watoto wapi alikolala. Haikuwa tabia ngeni katika kazi yake.

“Unadhani ni kweli mtu huyo ameamua kuitekeleza ndoto yake?” Katibu Mkuu alimwuliza Kombora baada ya kumsikiliza kwa makini.

“Ndivyo mzee, Inspekta Kombora alimjibu baada ya kusita kwa muda. “Tazama alivyofaulu kumwua huyu jasusi mwenzake aliyekuwa akijificha kwa mavazi ya kipadri. Kwa kila hali anakusudia kuendelea na ndoto yake,” Inspekta alimaliza kwa msisitizo.

“Na unasema huyu kijana Joram Kiango , ambaye iliaminika kuwa amekufa, aliyesaidia kufichua yote hayo hajulikani aliko?” Katibu aliendelea kusaili.

Kombora alikohoa kabla hajajibu. “Hajulikani mzee. Ni ajabu kuwa yeye pia ametoweka. Naamini yuko katika msako wa kumtafuta huyu ambaye amemwua pia msichana wake mpenzi, Neema. Hata hivyo, juhudi zake hizo za kibinafsi akiongozwa na hasira zaweza kuleta madhara. Ingefaa tushirikiane...” mara Kombora akasita baada ya kukumbuka kuwa mengine kati ya maelezo yake hayakumhusu katibu mkuu. Yalikuwa mawazo yake binafsi.

“Ndiyo, ndiyo Inspekta,” Katibu Mkuu alimjibu. “Sasa sijui kiini hasa cha kuniona ni nini. Sidhani kama utapenda kuniambia kuwa kikosi chako kimeshindwa kabisa hivyo unaomba msaada wa wizara nzima kumtia mikononi mwendawazimu mmoja tu.”

“Sivyo mzee,” Kombora alijibu akimtaazama kijana huyu kwa aibu kwa kulazimika kumwita “mzee” ilihali alimzidi sana kwa miaka. “Naamini tutampata. Isipokuwa niliona nikuarifu ili endapo hatapatikana siku mbili kabla ya kikao hiki, tukuarifu ili ikiwezekana uishauri serikali ihairishe kikao.”

“Hilo haliwezekani kabisa,” Katibu Mkuu alidakia. “Kikao hiki ni muhimu mno. Ni kikao pekee ambacho kinaelekea kufanikisha dhamira yetu ya kuipatia Namibia uhuru. Na

kadhalika, kimekusudiwa kuratibu mbinu mpya za kuharakisha kutokomezwa kwa ubaguzi wa rangi Afrika Kusini. Aidha, kikao hiki kimekusudiwa kujadili vita vya wenyewe kwa wenyewe huko Sudan na Ethiopia. Tunakusudia kukuza misingi ya muungano wa Afrika. Haya nikusimuliayo ni siri kubwa. Natarajia utayahifadhi. Nimelazimika kukuelezea haya ili ubaini umuhimu wa kikao hiki. Haiwezekani kuuharisisha mkutano huu. Utakuwa ni wajibu wako kumnasa huyo mtu mnayemwita Proper. “Fanya kila uwezalo,” Katibu Mkuu aliendelea. “Kadhalika, siri ya kunusurika kwa Joram Kiangoo ingepaswa ilindwe vilivyo. Kijana huyo ana busara sana. Anaweza kukusaidia kumpata mtu huyo. Lakini itabidi isifahamike kabisa kuwa kijana huyo yuko hai,” akasita na kumtazama Kombora. Kisha aliuliza ghafla, “Kwa nini hujamweka katika kikosi chako kijana huyu?”

Kombora akatabasamu. “Joram! Tumemwomba mara nyingi. Hataki. Ni mtu apendaye uhuru wake.”

“Na pengine mkiwa naye pamoja huenda akashindwa kufanya kazi yake,” Katibu Mkuu aliongeza. “Naona njia zake za upelelezi zimo katika tapo la kipekee. Nimezisoma harakati zake magazetini na katika vitabu mbalimbali.”

“Nadhani ni kweli.”

Kikafuata kimya kifupi. Kombora alifahamu kuwa Katibu Mkuu alikwishamsahau na kutazama katika mawazo ya shughuli nyingine. Hivyo, aliinuka na kuaga. “Ahsante mzee.”

“Natumaini utafanya chini juu kumpata mtu huyo, Inspekta,” Katibu Mkuu alimtupia alipofika mlangoni.

“Bila shaka mzee,” alimjibu, kichwani akijiuliza angeweza kufanya nini zaidi?

* * *

Proper alikuwa juu ya kitanda katika kimojawapo cha vyumba vya hoteli nyingi za mji wa Mwanza. Mkono wake wa kulia ulikuwa ukichezea chuchu za matiti ya msichana aliyelala kando yake, wa kushoto ukipapasa kiuno. Wote walikuwa uchi na miili yao ililoa jasho, jasho lililoendelea kuwatoka asubuhi yenye baridi kali, kutokana na juhudi za miili hii katika kuthibitishiana utaalamu na uwezo wa kimahaba.

Huyu alikuwa msichana wa tano tangu Proper afike katika

mji na hoteli hii... wawili waliotangulia aliwaona wa kawaida tu. Zaidi ya uzuri wao wa sura na umbile, kitandani hawakuwa na la ziada. Hivyo, aliwapa ujira wao na kuwaaga. Lakini huyu wa tatu, hakuonekana kama angeweza kuagwa kwa urahisi. Sura haikuwa nzuri sana. Wala umbo lake halikuwa moja kati ya yale maumbo yanayowafanya madereva waroho wasababishe ajali barabarani kwa kuyatazama. Msichana huyo alitambua alichopaswa kuwafanyia wanaume. Alielewa alichokusudia muumba wake kwa kumpa viungo tofautitofauti. Kila kitendo chake kitandani alikitendea kwa ari na nia, bila uchoyo wowote. Kila kiungo chake mwilini alikitumia kikamilifu bila hiana. Na hakuonekana mwanafunzi katika vitendo vyake vyote.

Ni haya yaliyomfanya Proper ajisahau kwa kiasi fulani. Ni kweli kuwa aliyoyaona Mwanza hayakuwa ya kawaida. Katika jiji la Dar es Salaam ambako aliishi sana, kupata msichana au mwanamke wa kujiburudisha naye sio tatizo. Ziko saa za jioni au usiku, ambazo utajitokeza mitaani na kujipitishapitisha. Hutavuka mtaa wa tatu kabla hujapata mtu ambaye ataivunja safari yake na kuandamana nawe hadi chumbani kwako, ambako ataondoka alfajiri ya pili. Lakini si hivyo kwa mji wa Mwanza. Hapa unachotakiwa kufanya ni kujipatia chumba chako katika moja ya hoteli nyingi zilizozagaa. Kaa chumbani kwako kwa utulivu. Hautapita muda mrefu kabla hujapigiwa hodi na watoto wa kike ambao watajitia kuuliza hili na lile hadi maswali yao yatakapokufanya utoe jibu ambalo litawafanya waangukie kitandani.

Proper pia, alingojea hodi yake. Haja yake haikuwa kujiburudisha tu, bali alitaka kujificha ili aonekane kama wapangaji wengine; kama vijana ambao waliamua kuuonyesha ujana au wazee ambao waliifurahia fursa ya kuwaasi wake zao. Ndipo alipoanza kuwakaribisha mmoja baada ya mwingine hadi alipompata huyu, ambaye hakuonekana kama alistahili kuondoka.

“Jina lako?” alimwuliza akihamisha mkono mmoja kutoka kiunoni na kuupeleka kichwani kuchezea nywele ndefu zilizotimuliwa.

“Sofia,” sauti hiyo ya kike ilijibu. “Na wewe?” Ikaongeza.

“Bakari, ingawa rafiki zangu hupenda kuniita Beka,” Proper

alilaghai.

“Kwa hiyo nikuite Beka sio?”

“Hapana. Niite mpenzi.”

Msichana huyo akacheke. Na kicheko chake kilikuwa cha kupendeza.

Baada ya muda msichana huyo alipitiwa na usingizi, kichwa kakiegemeza katika kifua cha Proper; mkono wake kauweka mahala fulani katika mwili wake. Akalala kwa utulivu mkubwa. Uso wake ukawa kama unaocheke.

Proper alimnazama kwa muda. Kisha alijitoka kitandani hapo kwa uangalifu bila ya kumwamsha Sofia. Akaliendea begi lake ambalo alilifungua na kulichunguza. Sehemu za kawaida zilikuwa na mavazi yake, vitambulisho vyake bandia na vikorokocho vingine. Mifuko ya siri, ambayo kama alivyoitegemea, wakaguzi wa uwanja hawakuweza kuifikia, ilikuwa na silaha zake, nyaraka zake muhimu, dawa zake maalumu, na pesa nyingi. Kila kitu kilikuwa kama kawaida. Proper akakirudia kitanda ambako alikiinua kichwa cha msichana huyo taratibu na kukirudisha kifuani kwake na mkono akauweka palepale ulipokuwa. Kisha akayafumba macho yake kwa namna ya utulivu.

Lakin akilini hakuwa na utulivu wowote. Kichwa chake kilikuwa kazini kikitafakari matukio yote yaliyopita na yajayo. Aliukumbuka kwa hamu mpango wake madhubuti aliouandaa kwa gharama kubwa na muda mrefu, na ulivyokaribia kumpotezea maisha. Ilimchukiza kuona kuwa waliokusudia kumwamamiza walikuwa watu wa upande wake. “*Kwa ajili ya woga,*” aliwaza. Uoga usio na msingi. Uoga uleule ambao kwa muda mrefu uliwafanya watumie fedha nyingi kukamilisha mabomu ya nyuklia, lakini hadi leo hawajathubutu kufanya walao majaribio katika nchi moja. I wapi basi haja ya kusumbua vichwa? Yeye angewaonyesha. Liwalo na liwe lakini mkono wake... dunia ione... ulimwengu usikie.

Proper alimnazama Sofia usoni. Akamwona alivyolala kwa utulivu. Angetokwa na kicheko kwa kumhurumia msichana huyu alivyolala kwa utulivu bila ya kufahamu amelala na nani. *‘hajui kama amelala na kifo!’* alinong’ona kimoyomoyo. Kisha alimwamsha na kumtaka wafanye tena mapenzi. Kama kawaida, msichana alikuwa tayari. Kama kawaida, yalikuwa mapenzi

mengine ambayo yaliacha kumbukumbu akilini.

“Unaishi wapi sofia?” Proper aliuliza baada ya kukusanya pumzi kwa dakika kadhaa.

“Kirumba. Nyuma kidogo ya uwanja wa mpira.”

“Unaishi na nani?”

“Peke yangu.” Kimya kifupi kikapita. “Kwa nini unapenda kujua?”

Proper aliupeleka ulimi wake kuchezea chuchu kabla hajamjibu. “Kwa sababu nyingi. Kubwa ni kwamba sijapata kukutana na msichana aliyeniburudisha kama wewe. Nisingependa tutengane tena, kwani nikikukosa huenda nisipate mtu wa aina yako. Hivyo, ningependa nihame hapa hotelini na kuishi kwako hadi shughuli zangu zitakapokwisha hapa Mwanza, twende zetu Bunjumbura pamoja. Unasemaje?”

Habari hii ilimfurahisha sana Sofia. Sofia alikuwa ametoroka kwao Sengerema baada ya kupata mimba isiyokuwa na mwenyewe. Mimba hiyo iliishia chooni. Tangu wakati huo akawa mtu asiye na tumaini la kupata bwana wa kudumu. Sura yake pia, ilikuwa pingamizi kubwa. Daima, mabwana aliowapata walikuwa hawa wa “kuokota,” mabwana waliosukumwa tu na uchu wa kuwa na mwanamke. Hali hii ilimfanya ajikabidhi kwa wanaume bila ya kujali lolote akiwatimizia kila haja bila ya haya wala kinyongo. Lakini harakati zake za kuwaburudisha wanaume mara nyingi hazikumfikisha mbali. Mara kwa mara alijikuta akipewa “Kwa heri ya kuonana” na mabwana hao. Wengi waliwarudia wake zao. Wengine walikuwa wameishiwa. Na wengine walikusudia kuziponyesha pesa zao.

Ndivyo Sofia alivyoyachukulia maombi ya “mzee kijana” huyu, kama tunu aliyotunukiwa bila ya kutazamia. Aliyaona kama mwisho wa matatizo yake na mwanzo wa maisha mapya. Alimtazama tena Proper. Hakuiona dalili yoyote ya mzaha katika sura yake. Kama kweli mtu huyu alikuwa na tatizo lolote, pesa halikuwa moja wapo. Angekubali mara moja. Hata hivyo, alikumbuka hali ya chumba chake, mazingira yaliyostahili jina la pango. Ndipo alipomweleza Proper kwa sauti iliyosihi, “Ningependa sana kukukaribisha kwangu. Lakini hali ya chumba kile... kwa kweli, hakifai kwa mtu kama wewe.”

Proper hakuwa mgeni kwa maisha ya wasichana wengi mjini.

Alikwishawaona wengi ambao wawapo mtaani, waonekana kama malaika kwa uzuri au malkia kwa mavazi, lakini ufikapo wanakoishi utadhani ni vijakazi. Alimsihi Sofia atoe shaka. Alimweleza kuhusu misingi yake ya kimasikini, kwamba ameishi sana *ghetto* na maisha hayo anayapenda. “Nikiwa Dar napendelea sana kutembelea sehemu za Manzese. Nikiwa Arusha makazi yangu ni Ngarenaro. Na niwapo Moshi, nastarehe zaidi nikiwa Majengo,” alimhakikishia. “Hiyo ndiyo sababu iliyonifanya niishi hoteli hii ndogo badala ya kubwa kama Mwanza Hotel!”

Hayo yalimaliza ubishi wa Sofia. Usiku uliofuata uliwakuta Kirumba katika chumba chake.

Chumba kilikuwa katika hali ambayo Proper aliitarajia. Rasilimali pekee za muhimu zilikuwa kitanda kikuukuu chenye godoro kuukuu la sufi ambalo halikuwa na haki ya kuitwa godoro. Pia kulikuwa na sanduku, meza na sufuria mbili tatu zilizonuna kwa uchafu. Ambacho Proper hakutegemea ni ukarimu wa kunguni na mbu katika chumba hicho. Walimlaki moja kwa moja bila ya kumpa walao fursa ya kujipumzisha.

Yote hayo Proper alilazimika kuyastahimili, eti amempenda! Kumbe ni uhitaji tu. Alikusudia kujisetiri akisubiri siku kuu ili atimize lengo lake. Hakuna askari au mpelelezi yeyote ambaye angeweza kufikiria kumtafuta pale. Alitarajia wangemtafuta katika mahotel makubwa na kwenye vitongoji vikubwavikubwa. Siyo kwa malaya wa hali ya chini kama huyu aliyeishi kwenye mtaa uliosahauliwa kama huu.

Siku mbili zilipita bila ya kitu chochote kisicho cha kawaida kutokea. Proper alishinda ndani akijisomea vitabu, naye Sofia akijishughulisha kutafuta vyakula na vinywaji. Sofia alikuwa akipewa pesa zilizozidi mahitaji yake ya kawaida. Proper alimruhusu kununua mavazi mapya. Hali hii ngeni ilimwinua sofia, akawa anapepea kishada. Nafasi yoyote iliyojitokeza ilitumiwa kufanya mapenzi. Sofia alifanya kila juhudi kumridhisha Proper. Hakuweza kutambua unafiki wa Proper, akazidi kutekwa akili na vitendo vya mtu huyo. Hata hivyo, sauti nyingine ilimnong’oneza atahadhari.

Jioni ya siku ya tatu, mambo yalianza kwenda mrama. Sofia alirejea kutoka mjini na gazeti mkononi. Alimfuata Proper aliyelala chali kitandani na kumfunulia ukurasa wa tatu ambao

ulikuwa na picha sita chini na kichwa cha habari kilichosema:

TANGAZO LA POLISI,

*JIHADHARI NA MTU HUYU, ANATAFUTWA KWA MAUAJI YA
WATU WENGI NA ANAWEZA KUUA WAKATI WOWOTE.*

MARA UMWONAPO, IARIFU POLISI.

Proper alilisoma harakaharaka. Kisha alizitazama picha hizo kwa makini. Moja ilikuwa yake halisi. Zilizosalia zilikuwa picha za kuchora. Zilichorwa kwa namna mbalimbali kuonyesha nywele zote; nyingine ilichorwa na madevu mengi, nyingine kavaa miwani, na kadhalika. Ni moja kati ya picha hizo ambayo ilifanana kikamilifu na sura aliyokuwa akiitumia sasa. Alijitia utulivu na kumgeukia Sofia na kumwuliza kwa upole, “Ni hii tu uliyoiona habari ya maana katika gazeti lote?”

“Hapana. Nilitaka kukuonyesha huyo mtu. Naona mmefanana naye sana.”

“Tumefanana!” Proper alijitia mshangao. “Mimi na huyo anayetafutwa kwa mauaji? Haiwezekani.”

“Mmefanana sana. Nadhani ni wewe.”

“Usiwe mjinga, Sofia.”

“Kwa kweli hata yule rafiki yangu aliyekuja hapa jana amesema hivyo. Labda ungesoma hapa chini uone.”

Proper alianza kusoma kifungu hicho kilichoandikwa kwa herufi mlazo.

“Mtu huyo hatari anatakiwa haraka sana. Zawadi ya shilingi laki nne itatolewa kwa yeyote atakayewezesha kupatikana kwake. Inaaminika kwasasa yuko Mwanza au mikoa ya jirani. Unaonywa tena kujihadhari naye...”

“Ni wewe Beka?” Sofia alimkatiza.

“Sio mimi,” sauti ya Proper bado ilikuwa ya utulivu mkubwa.

“Kwani unanionaje mimi, naweza kuwa mwuaji?”

“Hapana, lakini hiyo picha...”

“Achana na picha hii. Huoni kama imechorwa tu, usiwe msichana mjinga sofia. Mimi ni mtu ninayeheshimika sana huko kwangu. Wasichana kama wewe, wazuri zaidi yako, ninao kama ishirini hivi ambao wanalipwa mshahara mzuri kutoka katika mfuko wangu. Na wanaume wengi wasiopungua mia, wote wako chini yangu. Wote wananiheshimu. Au kwa kuwa niko nawe katika chumba hiki hafifu ndipo umefikia hatua ya

kuniita mwuaji?”

“Sivyo mpenzi, ila...”

“Ila...”

“Nina mashaka yule rafiki yangu amekwenda polisi. Laki nne sio pesa ndogo!”

“Polisi. Akiwaleta hapa, wakinikuta mimi watamtia ndani kumfunza adabu. Ondoa hofu, Sofia. Njoo kitandani, tujipumzishe. Lete ulimi...”

Sofia alisogeza shingo. Hakutarajia radi iliyompiga ghafla. Lilikuwa pigo kali jepesi ambalo lilitua katika shingo hiyo na kuivunja kabisa. Sofia hakujua kapigwa na nini. Wala hakuona ugumu wa kufa. Alianguka chini na kupapatika kwa muda mfupi na kukata roho.

Proper alifanya kazi harakaharaka. Aliuzoa mzoga wa aliyekuwa sofia na kuulaza kitandani. Akaufunika vizuri kwa shuka. Kisha, alikusanya vifaa vyake na kutoka nje. Giza lilikuwa limeanza kutanda. Hakuona haja ya kujificha kama alivyotegemea. Aliifuata polepole barabra iendayo mjini. Alipofika mabatini alisimamisha teksu na kuingia.

Dereva wa teksu alikuwa kijana wa kiarabu mwenye ndevu nyingi. Alimsalimu Proper kwa adabu, kisha akamwuliza anataka kwenda wapi.

Proper hakumjibu kwa maneno bali kwa kitendo fulani. Aliudidimiza mkono wake katika begi na kutoa bastola. Aliigandamiza ubavu mwa kijana huyu. “Ukifanya ujinga utapoteza maisha. Nataka gari hii ifuate matakwa yangu. Haya endesha hadi nitakapokwambia wapi uelekee.”

Huku akitetemeka, macho yamemtoka, kijana huyo alilitia gari moto na kuliondoa.

— 11 —

“*Its him, its him. That’s his style!*” Kombora alifoka. Kisha alijisahihisha haraka na kusema polepole, “Ndiye. Bila shaka ni yeye.” Macho yake yalikuwa yakiwatazama wasaidizi wake wawili ambao waliketi mbele yake kimya, wakimsikiliza.

Walikuwa wakijadili taarifa iliyowafikia kutoka Mwanza, muda mfupi uliopita. Taarifa hiyo iliusika na habari za mtu mmoja ambaye alijua alikojificha mtu huyo anayesakwa. Mtu huyu aliyetoa habari alisema kuwa huyu atafutwaye amejificha kwa mwanamke fulani. Lakini makachero walipoivamia nyumba hiyo, waliambulua maiti ya mwanamke aliyelala chali kitandani. Tayari mhusika mkuu alikuwa ametoweka. Ushahidi uliopatikana ulielekezea kumhukumu zaidi huyu mtu wa hatari. Waligundua baadhi ya vifaa vyake na maandishi ya kijasusi. Mambo mengi yalishindana kichwani mwa Kombora.

“Ni yeye msimwache aponyoke,” alisisitiza. “hakikisheni yeye au maiti yake inapatikana kabla ya kesho.” Na kila baada ya kila nusu saa aliulizia maendeleo ya kazi hiyo.

Ilikuwa alfajiri ya siku ya pili alipopata taarifa hii nyingine alipokuwa ameketi na wasaidizi wake wakijadiliana. Teksi moja, aina ya *Peugot* 504 iliokotwa katika mapori ya Ngara, mpakani mwa Rwanda na Burundi. Dereva wa gari hilo aliokotwa akiwa taabani bin mahututi. Hivyo, hakuwa na chochote cha kueleza alipoulizwa gari liliweza vipi kuvuka vipingamizi vyote hadi kufika

Ngara. Lakini baada ya matibabu, aliweza kueleza kuwa gari lake lilitekwa na mtu mmoja ambaye alikuwa akienda Burundi. Kwamba, mtu huyo alimpiga kwa dhamira ya kuua, huenda alimwacha hai kwa kukosea tu akidhani kuwa tayari amemwua. Dereva huyo alipoonyeshwa picha za Proper alizitambua mara moja.

“Ni yeye,” Kombora alirudia tena. “Lakini ni kitu gani kimempeleka huko mpakani?”

“Ametoroka afande,” mmoja wa wasaidizi hao alimjibu.

“Ameona mambo yamemzidi kimo. Akifika Bunjumbura atapata usafiri ambao utamtoa nje ya Afrika mapema awezavyo.”

Kombora alifikiri kwa muda, kabla hajasema, “Labda. Hata hivyo mimi sioni kama kwamba mtu huyu ametoroka. Sio mtu wa kukata tamaa mapema. Huyu mwenda wazimu anakusudia kufanya unyama wake kwa vyovyote vile.”

“Mambo yamemzidi kimo afande.”

“Hata hivyo sioni kama ana haki ya kuvuka mipaka ya nchi hii salama. Alikuwa mtu wa kufa. Na nitahakikisha kuwa serikali ya Burundi inampata arejeshwe hapa kusubiri kitanzi.”

Kombora alilaani bahati yake kimoyomoyo. Alijilaumu kwa kutangaza picha za mtu huyo gazetini. Ingawa hiyo ilikuwa njia pekee yenye uhakika, lakini kwa polisi aliyehitimu, kitendo hicho uwa cha mwisho katika harakati za kumpata mtuhumiwa. Kitendo hiki mara nyingi humfanya mtuhumiwa kujiandaa kwa mbinu mpya. Ama, mtu kama huyo huweza kutenda uovu zaidi usiotazamiwa. Kombora alifahamu kuwa kufa kwa mwanamke yule na kuponea chupuchupu kwa dereva yule ni matokeo ya picha hizo zilizotokea gazetini. Aliona kana kwamba kitendo chake kimehusika na kifo cha mwanamke huyu. Angejitakasa tu kwa kumnasa Proper au kwa kumfumua kichwa chake “kibovu” kwa risasi.

Aliufikia uamuzi wa kuzitangaza picha hizo baada ya kuona siku ya mkutano ikikaribia bila ya mtu huyu hatari kukamatwa. “Pengine imesaidia,” Kombora aliwaza.

“Kwa hiyo tuseme mtu wetu yuko Burundi,” alisema baadaye. Wasaidizi wake wakaitikia kwa kutikisa vichwa.

“Hata hivyo, nataka ulinzi huzidi kuimarishwa hadi baada ya mkutano. Makachero wengi zaidi watumwe Arusha. Na msako

wa mtu wetu uendelee kama awali. Sina imani na mtu mwehu kama yule hata chembe. Aweza kuwa popote na akathubutu kufanya chochote...”

* * *

Arusha, maandalizi ya mkutano huu yalipamba moto. Zikiwa zimesalia siku chache wageni mashuhuri waanze kuwasili, viongozi wa Chama na Serikali waliokuwa kazini usiku na mchana. Walijitahidi kuhakikisha kwamba hakuna lolote ambalo lingeweza kuuchafua mkutano huu uliokusudiwa kuiandika upya historia.

Hoteli ya *Mount Meru* iliandaliwa kwa uangalifu mkubwa. Tafrija zilipangiwa kuwa katika hoteli hii. Baadaye wajumbe wangekwenda katika jengo la mikutano la kimataifa (AICC) kuhudhurika kikao. Usafi wa hali ya juu ulidumishwa. Maua ya aina aina yaliypamba mazingira ya hoteli hii. Bendera za nchi tofauti zilipepea kutangaza ukamilifu wa matayarisho hayo.

Vinywaji na chakula viliandaliwa kwa uangalifu mkubwa kulingana na mahitaji ya kila kiongozi na ujumbe wake. Wataalamu na wapishi wachanganyaji vinywaji stadi walipewa maagizo kwa tafsiri. Wahudumu walioteuliwa kwa uangalifu mkubwa walikuwa tayari kutekeleza wajibu wao. Sura zao na maumbo yao yangeweza kumridhisha na kumsisimua mtu yeyote yule.

Kati yao, alikuwa Nuru msichana ambaye aliumbwa akaumbika. Msichana huyu aliumbwa kwa njia ambayo haingeweza kupambanuliwa kwa urahisi. Sio mfupi wala mfupi, sio mnene wala mwembamba. Alikuwa kati kama aliyepimwa kwa mizani ya kipekee. Sura yake pia ilitatanisha. Umtazamapo utashindwa kusema moja kwa moja kama ni binti wa Kiajemi, Kihindi, Chotara wa Kizungu au Mbantu Halisi. Mtazamo wake, mcheko wake, kuzungumza kwake, mwendo wake, kila kitu kiliwatoa jasho watazamaji wake. Baadhi ya watu walidiriki kutamka kwamba hakuwa binadamu wa kawaida. Eti alikusudiwa kuwa malaika, likatendeka kosa la kumleta duniani kwamba, kosa kama hilo hutendeka mara moja katika kila miaka mia moja duniani.

Nuru aliajiriwa kama Katibu Muhtasi wa mmoja wapo wa

wakubwa katika hoteli hii. Lakini umbo lake lilimfanya mara kwa mara ateuliwe, kuwahudumia wageni wa kimataifa waliofika hapa. Viongozi ni watu, hawana roho ya chuma wala macho ya shaba, wanaujua uzuri na kuuthamini, Nuru ana uwezo wa kumsahalisha yeyote matatizo yake. Huwafanya viongozi wanaohudumiwa watabasamu kwa dhati. Sio lile tabasamu la “kisasa” lililojaa uzandiki. Mwanadada huyu atoapo kinywaji, hakuna anayekikataa.

Jioni hii alikuwa amemaliza shughuli za za kutwa nzima na kuanza kujiandaa kutoka. Aliamua kufuata ngazi badala ya kuteremka kwa lifti. Alipokuwa akimaliza ngazi za ghorofa ya tatu, alikutana na kijana huyu, Duncan Adolf. Alikuwa mpangaji ambaye alikwishaishi hotelini hapo kwa wiki nzima sasa. Lakini alivyoondokea kuzoeana na kila mtu hotelini hapo ilikuwa kama kazaliwa papo hapo. Wafanyakazi kwa wageni wote alizungumza nao vizuri, kila mmoja akipenda kumsikiliza. Naye Duncan alikuwa mwingi wa maongezi. Aliongea juu ya kila kitu, uchumi vita, utamaduni, starehe na, kadhalika. Alionekana mwenye upeo mkubwa wa elimu katika kila fani. Ilisemekana kuwa Duncan alikuwa mzaliwa wa Uingereza ambako baba yake aliishi tangu ujana wake na kwamba aliamua kuja nyumbani kutazama uwezekano wa kuanzisha kiwanda cha utengenezaji wa vipuri vya magari. Mradi huo walidai ungeendeshwa na Duncan mwenyewe kwa pesa zake alizopewa na baba yake, ambaye ni tajiri sana. Nuru hakupata kumsikia Duncan mwenyewe akiyasema hayo. Lakini kwa jinsi alivyomwona, mambo hayo hayangekuwa mbali sana na ukweli.

Duncan alikuwa na sura yenye dalili za utulivu, sauti yake ikionyesha uridhifu wa moyo na mwendo wake ukitangaza udhabiti wa nia. Sifa za mwanamume huyo zilimvutia Nuru. Hakumbabaiikia kama wanaume wengine. Walipokuwa pamoja, maongezi yake yalikuwa ya kawaida. Awali, Nuru alimchukia Duncan kwa kutoonyesha nia yoyote. Lakini baadaye alimpenda na kumtamani. Alimhusudu Duncan na husuda ilizaa mapenzi. Na penzi hilo likawa na upande mmoja, likaumiza kama jeraha lisilo na dawa. Penzi lilimchoma Nuru. Kwa nini kijana mwerevu kama huyu hawezi kuona kuwa nampenda? Nuru alijiuliza kimoyomoyo.

“Salama tu, za kwako bibie?”

Ndipo Nuru alipong’amua kuwa alikuwa amemsalimu Duncan bila kutegemea.

‘Si vizuri msichana kuanza kumsalimu mvulana mara kwa mara,’ aliwaza kwa haya kidogo. “Siyo mbaya,” alimjibu.

Kama kawaida macho ya Duncan yalimtazama kwa tabasamu; kama yanayosoma kila wazo katika fikra za Nuru. Lakini, yanaona! Nuru alijiuliza akitabasamu kidogo. Pengine yanaona! Aliwaza alipoona Duncan akilijibu tabasamu hilo na kumshika mkono na kusema polepole, “Naona unatoka zako, Bi Nuru. Sijui itakuwa adabu kuomba nikaribishwe nyumbani? Nimechoshwa na maisha ya hoteli usiku na mchana.”

Ingawa Nuru alifurahishwa sana na ombi hilo, lakini hakulitegemea. Hata hivyo, alijikumbusha na kujibu harakaharaka: “Karibu wakati wowote, isipokuwa leo tu.”

“Kwa nini isiwe leo? Nilisoma mahala fulani ambapo Mwalimu Nyerere alisema linalowezekana leo lisingoje kesho.”

“Ndiyo, ndivyo,” Nuru alijibu. “Lakini leo imekuwa ghafla mno. Itabidi nijiandae...”

“Ujiandae? Humkaribishi Rais wala waziri nyumbani kwako. Ni kijana mmoja asiye na hili wala lile.”

“Hata hivyo...”

Maongezi hayo yalikoma Duncan alipocheka ghafla na kusema polepole, “Usijali, siwezi kukutembelea ghafla kiasi hicho. Tutapanga baadaye. Au sivyo?” akauachia mkono wa Nuru na kuuamishia begani. “Samahani kwa kukuchelewesha. Kesho tutazungumza kirefu. Kwa sasa nadhani tuagane.”

Nuru aliteremka ngazi polepole, moyo ukiwa umejaa furaha na faraja. Mguso wa Duncan ulikuwa kama ulioacha kitu fulani katika nafsi yake. Sauti ilikuwa kama kinanda kinachoburudisha fikra zake. Alitamani arudi nyuma aendelee kumsikia akiwa ameshikwa mkono. Hata hivyo alijikaza kisabuni, akamaliza ngazi na kuliendea gari lililokuwa likimsubiri. Alipoingia garini, gari lilitiwa moto na kuelekezwa Sanawari ambako alikuwa akiishi katika moja ya majumba ya Shirika la Nyumba. Gari lilimteremsha mlangoni na kuendelea na safari yake.

Mara Nuru akamwona tena mzee yule. Akakumbuka kuwa leo ilikuwa mara ya pili. Kila atokapo kazini humwona mzee

huyu kasimama upande wa pili wa barabara akimtazama. Mzee mwenye kichwa ambacho nusu ya nywele zimemezwa na mvi na kidevu chenye ndevu fupi nyeusi. Kilichomfanya Nuru amtie akilini mzee huyu ni mavazi yake. Alikuwa kavaa suti nyeusi ambayo kutoka mbali alidhihirisha kuwa iligharimu pesa nyingi. Alimtazama mzee huyo kwa mshangao kidogo, kisha akatoa ufunguo wake na kujishughulisha na kufuli. Mlango ulipofunguka, alimtazama tena mzee yule. Akashangaa kumwona akivuka barabara kumjia, mkononi akiwa na fimbo ya kutembelea ambayo ilimsaidia kuuvuta mguu wake mmoja ambao aulionekana mbovu. Nuru hakudhani kama mzee huyu alikuwa akimfuata yeye. Hivyo, aliingia zake ndani na kujitupa chali juu ya kochi lake refu.

* * *

“Unataka nini?”

“Kukuona tu. Hujui kuwa umeumbwa vizuri kuliko binadamu wote iliopata kuwaona?”

“Toka nje! Nani kakuruhusu kuingia?”

“Niruhusu nikutazame mara moja zaidi. Sio mzaha ninapokwambia kuwa uzuri wako hauna mfano wake. Ulimpa nini Mungu hata akakupendelea kiasi hicho?” alisema hayo akijiweka juu ya kochi lililomwelekea Nuru na kupapasa mifuko yake ambamo alitoa sigara, akaiwasha na kuanza kuivuta kwa utulivu, utulivu mkubwa ambao ulizidisha hofu na mshangao wa Nuru.

‘Mtu huyu ni nani? Na anataka nini kwangu?’ Nuru alijiuliza kimoyomoyo. Zaidi ilimshangaza kwa kutofahamu kitu gani hasa kilichokuwa kikiujaza moyo wake hofu mbele ya mtu huyo ambaye alionekana mstaarabu mwenye sura iliyoficha utajiri mwingi, au cheo kikubwa, ama vyote kwa pamoja.

Mgeni huyu alikuwa akiyasoma mawazo yote ya Nuru. Rohoni kicheko kikubwa kilikuwa kikichanua. Nuru angefanya nini kama angefahamu kuwa yeye hakuwa mwingine zaidi ya mtu yule ambaye Kombora na jeshi lake lote la polisi lilikuwa likimtafuta kama chawa na kumwomba mauti kama watu waishio jangwani waombavyo mvua. Hakuwa mwingine zaidi ya Proper.

Kuwa kwake hapa aliamini ilikuwa siri yake binafsi. Tayari alikuwa amewapumbaza polisi kwa kujifanya amekimbilia nchi jirani. Bila shaka waliamini kuwa alivuka mpaka na kwenda zake Burundi baada ya kumwua yule mwanamke malaya ambaye alimhifadhi. Na wataendelea kuamini kuwa yule dereva aliponea chupuchupu. Hawataashuku kuwa alimwacha hai ili awe shahidi ambaye angefanya kazi ya kuwarahisishia polisi kumtambua na kuwahakikishia kuwa alitorokea Burundi.

Hakwenda Burundi na wala asingekwenda Burundi. Alichofanya ilikuwa hila ya kumpumbaza Kombora ili alegeze ulinzi wake hapa Arusha baada ya kudhani kuwa alikuwa amekimbia. Hivyo, alitafuta usafiri mwingine uliomrejisha Mwanza mjini ambako alitumia ujuzi wake usio na mashaka kujibadili. Kisha, akaja Arusha ambako tayari amejiaandaa kikamilifu kwa kazi yake, kazi aliyodhamiria kuifanya. Kazi ya kuhakikisha maraisi wasiopungua kumi, mawaziri wao zaidi ya hamsini na makatibu wasio na idadi wakianguka na kufa mmojammoja, hadharani.

Msichana huyu alikuwa na bahati mbaya sana. Uzuri wake ulimponza. Ni mkono wake utakaotumika kuyateketeza maisha ya viongozi hao. Proper alikuwa amemchunguza kwa muda mrefu, baada ya kukusanya taarifa za watu wake ambao humwuzia habari. Watu hao kwa sasa hawakujua kama bado yuko nchini au duniani.

Itakuwa kazi rahisi...

“Unataka nini?” Sauti tamu ya Nuru ilimzindua.

“Kweli!” Proper alijitia mshituko. “Tafadhali usinifikirie kuwa mimi ni mzee mhuni. Kama nilivyosema awali sura yako nzuri ndiyo iliyonivutia. Haja yangu ni kukuona tu...” Nuru alifungua mdomo ili atie neno. Mgeni wake alimkatiza kwa kusema, “Usiwe na haraka bibie. Usiseme neno ambalo utalijutia baadaye. Ningeomba unielewe kuwa mimi ni mzee asiye na hatia yoyote. Sina wazo lolote baya juu yako. Nitakuambia ukweli ambao sipendi kuusema kwa mtu yeyote. Si unaliona hili jicho langu moja? Pamoja na mguu mmoja? Basi waliniharibia mguu na jicho langu hilo la pili. Walinifanyia ukatili mwingine ambao hausahauliki. Walinivua nguo na kuukata uume wangu.”

Ilikuwa sauti ya kusikitisha, sauti iliyobebaba kila chembe

cha majonzi na simanzi. Ikamtia Nuru huzuni hata akajikuta akimtaazama mgeni huyo kwa nia ya kumsaidia.

“Kwa kweli, ni habari ambayo sipendi kumsimulia mtu yeyote. Ni msiba ambao daima umehifadhiwa katika roho yangu. Nimekusimulia ili tu usinifikirie kama mmoja wa wazee waroho ambao mnawaita *sugar daddy*. Nia yangu ni kuwa nawe kwa vipindi fulanifulani tu. Unajua mtu aliyenyanang’anywa nusu ya uhai wake alivyo.”

Nuru hakujua hajibu nini. Hivyo, alikaa kimya akimtaazama mzee huyu kwa huruma, mzee ambaye alitabasamu kwa namna ya kujifariji; kisha akasema, “Isikushitue sana habari hii bibie. Ni tatizo langu binafsi ambalo nimelizoea baada ya kuwa nalo kwa zaidi ya miaka ishirini sasa, jambo ambalo limeufanya utajiri wangu uwe hauna thamani yoyote; Kwani kila mtu ananitilia shaka kwa kutoniona na mwanamke yeyote hata mara moja japo ni wengi wanaonimezea mate. Basi bibie, moja kati ya mambo ambayo nitakuomba endapo itawezekana ni safari. Ningependa kusafiri nawe kwenda nchi za Magharibi ambako kuna miradi yangu. Rafiki zangu huko wakiniona na mtu kama wewe walao kwa wiki moja tu watabadili mawazo yao juu yangu. Unasemaje bibie?”

Nuru aliposita mzee huyu alitabasamu na kusema, “Usijali. Sikutegemea jibu la haraka kiasi hicho.”

Kisha yakafuata maongezi ya kawaida. Nuru alijikuta akisahau hofu yake juu ya mzee huyu na kuanza kumzoea. Ikamshangaza kuona mzee huyu alivyo mwingi wa maongezi matamu.

Baada ya muda aliinuka na kuaga. Mlangoni alisimama na kumgeukia Nuru akimwambia, “Sio ustaarabu kuzungumza na bibi mzuri na mkarimu kama wewe kisha niondoke bila ya kumwachia zawadi yoyote. Hasa nikikumbuka kuwa katika miaka ishirini iliyopita, hajatokea mwanamke ambaye aliupoteza muda wake kunisikiliza.”

Mkono ulitoka mfukoni na kijisanduku kidogo ambacho alikifungua na kutoa kidani cha kuvutia. Kilikuwa kikimeremeta kwa madini ya thamani kubwa, pengine mchanganyiko wa almasi, dhahabu na tanzanite. “Tafadhali pokea,” alisema huku akimpa Nuru.

“Na nakuomba unifanyie hisani ya kuuvaa kuanzia leo hadi

hapo tutakapoagana.”

Nuru alipokea na kukitazama kwa mshangao na tamaa. Hakujua alikuwa kapokea kitu gani.

* * *

Usiku huo ulimkuta Nuru bado kaduwaa, hajui anawaza lipi, anataka lipi. Mkononi alikuwa na kile kidani alichopewa na yule mzee tajiri. Mara kwa mara alikitazama, hali hakioni. Fikra zake zilikuwa maili kadhaa wa kadha nje ya chumba hicho. Zilikuwa zikiitazama kwa namna ya njozi safari yake ya huko ughaibuni, katika nchi kubwakubwa na miji mashuhuri; miji ambayo hakuwahi kuota kama angeweza kuikanyaga. Alijiona akitembea mji baada ya mji, bega kwa began na mzee huyo chongo na nusu kiwete. Alitarajia kuiona miji yote mizuri. Alitarajia pia safari ya kususimua na kila aina ya starehe zikimwandama. Lakini hakuhisi kama atapata raha katika msafara huo. Ni upungufu wa hisia hizo uliomfanya ajiulize kama tukio la kutembelewa na mzee huyo, pamoja na lile ombi au pendekezo la kwenda naye nje, lilikuwa bahati au balaa.

Ndiyo, mzee alikuwa na dalili zote za utajiri. Wala hakuwa na dalili yoyote ya ubahili. Ni dhahiri kuwa mwisho wa safari hiyo Nuru asingeendelea kuwa Nuru yuleyule kiuchumi, aliwaza. Hata hivyo, bado hakujisikia kulisheherekea pendekezo hilo. Lilimtisha badala ya kumfurahisha, likambabaisha badala ya kumburudisha. Laiti pendekezo hilo lingekuwa limetolewa na yule kijana... nani vile jina lake? Duncan.

Ni hilo lililomfanya Nuru achanganyikiwe badala ya kufurahi, wazo la kwamba Duncan angechukua nafasi ya mzee huyo na kumwomba chochote au lolote. Angekuwa tayari kufuatana naye hata mwisho wa dunia. Mawazo hayo yalimfanya atokwe na machozi. Hakujua kitu gani kinamliza.

Nuru hakutoka katika familia tajiri wala masikini. Ilikuwa familia ya kawaida kama nyingi nyingine za hapa nchini. Baba yake alifika katika kazi yake ya ualimu wa shule za msingi huko kwao, Mbeya. Mama alikuwa mzee ambaye hakukubali kuitwa mzee, bali aliendelea kulitegemea jembe badala ya kumtegemea Nuru, binti yake wa pekee. Elimu ya kidato cha sita na kozi mbalimbali za ukatibu muhtasi ni urithi pekee ambao hayati

baba yake alimwachia nuru. Pesa za kuchezea na vitu vya kusimismua ni vitu ambavyo Nuru hakukua navyo. Alivikuta ukubwani. Hivyo, havikumbabaisha kama ilivyo kwa wasichana wengine. Kutobabaika huko ndiko kulikomwezesha kuwa huru hadi sasa. Au, tayari angekuwa kashawishika kuwa mke wa meneja fulani au bepari fulani. Aliishinda nguvu ya tamaa.

Lakini ulikuwa ushindi usio kamili kwani mara kwa mara alihisi kadhulumiwa jambo kimaisha, kwamba alikuwa hajakata haki yake katika suala la mapenzi; kwamba hana bahati ya kufuatwa na bwana anayemstahili. Mzee huyo alikuwa mmoja tu kati ya orodha isiyo na mwisho ya mabwana ambao humfuatafuata. Laiti Duncan angekuwemo katika orodha hiyo!...

Usiku ulipokolea, Nuru alijibwaga kitandani. Rohoni aliuomba usingizi umchukue haraka na umfanye aote akiwa katika safari hiyo na Duncan, wakielekea popote duniani. Hakuona chochote. Tangu lini mtu akaota hali yu macho?

* * *

“Mbona hivyo bibie, unaumwa?”

Swali lilimzindua Nuru. Ingawa Duncan hakujua ugonjwa wake, lakini sauti hiyo ilikuwa kama dawa iliyomfanya apone ghafla. Alimtazama msemaji kwa haya kidogo huku kitu ambacho asubuhi hiyo hakikupata kuutembelea uso wake kikijitokeza ghafla na kuchanua. Lilikuwa tabasamu zuri, kama tabasamu la Nuru lilivyo.

“Siumwi kabisa kaka Duncan,” alijibu baadaye akiyaepuka macho yake. Asubuhi hiyo kila mtu alimwuliza swali hilo. Wote aliwaambia kuwa haumwi ingawa hakuna aliyeelekea kuamini.

“Kama huumwi basi kuna mtu amekuudhi sana. Hana haki ya kufanya hivyo. Ni nani huyo? Au siruhusiwi kuuliza.” Duncan aliendelea.

“Wala hamna aliyeniudhi.”

“Sidhani kama ni kweli.”

“Kweli kabisa. labda kwa ajili ya kukosa usingizi. Leo sikulala kabisa.”

“Ina maana kuna mtu amekukosesha usingizi. Bado sidhani kama ni haki kwa mtu yeyote kukukosesha usingizi. Nina haki ya kuuliza, ni nani mtu huyo?”

Sauti ya Duncan ilikuwa ya kawaida, yenye mzaha. Hata hivyo, Nuru alihisi msisitizo fulani katika sauti hiyo. Akamtazama usoni. Ndiyo, yalikuwa macho ya mtu ambaye hakupata usingizi mzuri vilevile.

Kisha, Duncan alicheka na kusema, “Nadhani ungekuja chumbani kwangu muda wa mapumziko dada Nuru. Kuna mengi ambayo ningependa kuzungumza nawe.”

Nuru aliitikia kwa kichwa.

Alimkuta Duncan katulia juu ya kochi, mkononi kashika kitabu kinachoitwa *The Day of the jackal*.

“Karibu sana.”

“Ahsante,” Nuru alijibu akiketi juu ya kochi la pili. “Naona unamsoma Fredrick Forsyth. Watu wanasema yu mtunzi mzuri sana, lakini mimi hanifurahishi sana.”

“Kwa nini?”

“Sijui. Nawapenda waandishi wengine kama Mario Puzo, Dennis Robbins na Harold Robbins zaidi yake.”

Maongezi ya vitabu yalichukua muda. Huyu akimsifu mwandishi yule, huyu akiuliza kama fulani kamsoma fulani, na kadhalika. Kisha, yaliingia maongezi ya kawaida. Duncan aliuliza mengi juu ya Nuru na maisha yake. Maswali yake yalikuwa mafupi yaliyohitaji majibu marefu. Kila jibu lilielekea kumsisimua sana. Mazungumzo kati ya watu hawa wawili yaliibuka kama watu waliozoeana kwa muda mrefu, bila kisingizio chochote. Nuru aliyazungumza yale yote ambayo yalikuwa yakingojea fursa kama hii. Mara akawa akisimulia habari za majuzi na jana.

“Mzee wa ajabu sana.”

“Yupi?”

“Yule wa jana. Mtu akufuate ghafla. Akuambie kuwa wewe ni mzuri sana, hii hapa zawadi yako. Akupe mkufu mzuri kama huu, na kukuahidi kwenda naye Ulaya.” Akamsimulia Duncan yote kwa urefu.

Habari hiyo ilielekea kumvutia sana Duncan. Baada ya maswali mengine mawili matatu juu ya mzee huyo Duncan alimwomba Nuru kumwonyesha mkufu huo. Nuru akauvua na kumpa. Aliuchunguza kwa muda mrefu, akiusifia uzuri na thamani yake. Kisha, akainuka na kwenda chumba cha pili ambacho kina kioo na bafu, akauacha huko na kurejea mikono

mitupu.

“Mkufu wangu umeusahau?” Nuru aliuliza.

“Hapana nimeuacha makusudi. Unajua mimi kidogo nina wivu? Nilikuwa sina raha kabisa kuzungumza nawe nikiwa nao mkononi. Najiona kama niliyeachwa nyuma hatua moja na huyo mzee.”

“Kwa vipi?”

“Mimi sijakuambia lolote ambalo ninakusudia kukuambia huku huyo mwenzangu tayari amekupa zawadi kubwa kama hii na kukuahidi kuzunguka naye duniani.”

Nuru akamkatiza kwa kicheko ambacho kilifuatwa na sauti yake nzuri ikisema, “huna haja ya kuwa na hofu na mzee yule. Sina wazo naye kabisa. Zaidi ya hayo, si nimekuambia walivyomfanya? Hana madhara kwa mwanamke yeyote.”

“Usiwe na tabia ya kumwamini kila mzee kwa lolote analosema,” Duncan alimtahadharisha. “Sasa, tafadhali, rudia tena hatua kwa hatua ilivyotokea... hata mkafahamiana na mzee huyo, na yote mliyozungumza.”

Kwa mshangao kidogo Nuru aliirudia hadithi nzima. Baada ya hadithi hiyo, Duncan aliuliza maswali mengi ambayo Nuru hakuuona umuhimu wake. Ilimshangaza zaidi kuona kila jibu likimridhisha zaidi Duncan.

Hatimaye, Duncan aliinuka kwenda bafuni. Aliporudi alikuwa na mkufu ule mkononi. Akamkabidhi Nuru huku akisema, “Naona saa yako ya kurudi kazini imewadia. Chukua zawadi yako, lakini tafadhali usiruhusu zawadi zikununue. Jihadhari na wazee wa mjini.”

Nuru akaupokea na kuinuka.

Nje ya chumba alisita kidogo. Ndio kwanza akakumbuka kuwa Duncan hakuwa amemweleza chochote ambacho angependa kueleza.

— 12 —

“HAPA Afrika, Bandari salama.”

“Nani mwenzangu...”

“Kigogo hapa... Napenda kujua kama lile ua bovu mlilichuma tayari.”

“Bado kidogo. Mtaalamu amesema bado anafanya uchunguzi wa mwisho katika mizizi. Mara akikamilisha litang’olewa.”

“Bila shaka, Kigogo. Mizizi tu ilikuwa haionekani vizuri katika darubini, hasa ilipofikiwa kuwa mbegu zimesambaa hovyoy. Sasa mambo shwari. Mtaalamu anaamini baada ya muda mfupi atakuwa tayari kulichuma.”

“Alichume haraka. Alichume kikamilifu. Sitaki lichumwe na mtu mwingine, anaweza kueneza maradhi yakaleta madhara *Over*.”

“*Off and Over*, Kigogo.”

Chombo kilizimwa na kurudishwa katika hifadhi yake. Msemaji aliduwaa akifikiri kwa muda. Mikono ya Kigogo ilikuwa ikitetemeka. Sio kazi rahisi. Kupewa jukumu la kuua! Tena kumwua mtu hatari ambaye yu macho zaidi ya simba aliyejeruhiwa. Isitoshe, mtu huyo akiwa rafiki mkubwa, kama ndugu umpendaye, mtu uliyeshirikiana naye pamoja katika maovu na unyama wa kila aina. Mtu kama huyo, kumwelekezea bastola na kumwua, kwa kuwa tu kapotoka na kuamua jambo ambalo wakuu hawajaliama! Aibu iliyoje!

Kwa hivyo, aliposikia habari ya mwenzake kutorokea Mwanza, aliona kama bahati njema imemwangukia. Iwapo huyu aliyeamuriwa kumwua ametorokea huko na kuvuka mpaka, hatabeba jukumu la kumwua tena. Jukumu hilo litawahusu wengine walioko huko waendako. Lakini mara wapelelezi wakaleta habari kwamba amerejea na yuko Arusha, tayari kwa kusudio lake la kikatili. Ndipo alipowaarifu wakubwa. Nao wakamwamuru kumwua. Hakuna la kufanya zaidi ya kutekeleza. Akainua simu na kuzungusha namba fulani. Ilipopokelewa akauliza, “Mmempata alipo?”

“Bado, mzee...”

“Bado! Kwa nini?” alifoka.

“Ametoweka kidogo. Nadhani amejibadili tena. Unajua anavyopenda tabia ya kinyonga. Mara ya mwisho tulimpata alipokuwa kajifanya chongo na mguu mbovu. Sasa haonekani. Bila shaka ame...”

“Hata kama amejigeuza kinyonga kabisa, lazima apatikane haraka sawa?”

“Sawa, mzee.”

“Na mara mtakapomwona niiteni mara moja, Sawa?”

“Sawa.”

“Ama hamuhifahamu adhabu ya kushindwa kutimiza wajibu?” alikata simu na kuliendea kasha lake la silaha. Akachunguiza silaha mbalimbali zilizokuemo: bastola ainaaina, viwambo vya kuzuia sauti na mabomu kadhaa. Akayaweka mabomu katika mifuko yake ya siri. Kisha, akainua simu tena na kulipigia shirika moja la ndege za kukodi. “Tafadhali andaa ndege itakayonifikisha Arusha mara moja,” alisema.

“Umepata,” alijibiwa. “Ungependa kuondoka saa ngapi?”

* * *

“Inspekta Kombora hapa. Makao Makuu...”

“Ndiyo, afande.”

“Niambie, taarifa bado ni ileile, kuwa hakuna fununu yoyote ya yule mwendawazimu, Proper?”

“Bado afande. Tumefanya kila aina ya uchunguzi. Kila hoteli na kila nyumba ya wanawake malaya imechunguzwa, hajaonekana mtu yeyote wa aina yake. Arusha nzima imepekuliwa. Bila shaka

katorokea nje ya nchi.”

“Labda lakini sipendi kuamini kuwa katoroka. Tumewasiliana na wenzetu wa Rwanda na Burundi. Aweza kuwa yumo humu nchini. Na kama yumo atakuwa hapohapo Arusha. Mmebakiwa na saa chache sana za kukamilisha uchunguzi. Kesho, kama mnavyojua, viongozi wataanza kufika. Lazima mhakikishe halitokea jambo lolote la kipumbavu.”

“Haliwezi kutokea mzee,” sauti ilieleza. “Hoteli nzima imepigwa ufagio. Wageni kwa wafanyakazi wote wamechunguzwa kwa makini. Kuna kijana mmoja tu ambaye alielekea kututia wasiwasi. Tabia yake ya kuzungumza na kila mtu ilitutia hofu. Ilikuwa kama anayetafuta habari fulani. Lakini baada ya kumchunguza kwa makini tumekuta hana kasoro. Tunazo hata kanda za maongezi yake na wafanyakazi. Kama utapenda kuyasikia tunaweza kukutumia.”

“Msihangaike kuzituma huku. Leo hii nategemea kuwasili hapo wakati wowote. Anaitwa nani kijana huyo?” Kombora alihoji.

“Duncan.”

“Vizuri.”

* * *

Nuru alichelewa kufika nyumbani. Walichelewa kutoka kazini ili kukamilisha shuguli zote za maandalizi ya ugeni mkubwa. Ilikuwa saa mbili kasoro dakika chache alipojikuta mbele ya mlango wake, akitia ufunguo katika tundu la kitasa.

Kabla ya kuanza kufungua aliyatupa macho yake pande zote kwa matumaini ya kumwona tena yule mzee tajiri. Hakuwepo. Bila shaka alikuwa amesubiri kwa muda na alipoona hatokei akaondoka zake. Ingawaje alitunukiwa zawadi ya mkufu wenye thamani kubwa, na ahadi ya kutembea duniani, lakini hakujua kama angenda kumwona tena au la.

Alichofahamu ni kwamba mashaka hayo yalianza pale Duncan alipomwambia: “Unajua kidogo nina wivu... Tafadhali usiruhusu zawadi hizi zikununue...” hakujua kwa nini, lakini maneno hayo yalimbudisha zaidi ya zawadi yenyewe. Hakuna kitu alichohitaji zaidi ya kuonewa wivu na Duncan. Alihisi kama wivu huo ulikuwa mwanzo wa safari yao mpya, ndefu; ambayo

hakujua mwisho wake; safari ambayo aliona ingekuwa ya kosisimua zaidi ya ile ya Ulaya Magharibi aliyoahidiwa na yule mzee. Alasiri nzima alishinda kwa furaha kubwa, kinyume cha alivyokuwa kabla ya maongezi na Duncan.

Alikuwa bado na furaha hiyo alipoingia ndani na kulitupa begi lake juu ya meza. Mkono wake wenye uzoefu ulipenya kiza na kuifikia swichi ya umeme. Akaibonyeza. Nyumba nzima ikamezwa na nuru nzito ya rangi ya kibuluu iliyokuwa ikitoka katika taa zake. Akavuta swichi yake ya kamba na kuifanya nuru hiyo ya buluu ikitoweka na nyeupe kuchukua nafasi yake. Ni katika nuru hiyo alipoweza kumwona mgeni wake ambaye aliketi kwa utulivu juu ya kochi akimtazama, uso wake ukaonekana kama wa mtu anayetabasamu.

Nuru aligutuka, karibu akimbie. Hakujua ulikotokea uwezo ambao ulimfanya asite kukimbia na badala yake afoke kwa sauti ambayo ilitoka kama mnong'ono. "Nani wewe? Na umeingiaje humu?"

Mgeni huyo alicheka kidogo. Kisha alimwuliza kwa upole, "Umenisahau mara hii? Hukumbuki kuwa jana tu tulikuwa wote humuhumu ndani na tukapeana zawadi? Mkufu huo uliovaa..."

Nuru hakuyaamini macho yake. Aliyekuwa mbele yake hakuwa yule mzee wa jana. Alikuwa mtu mwingine kabisa, mtu mwenye sura nzuri, mwenye dalili ya ujana. Zaidi, hakuwa na jicho moja wala mguu mbovu. Alikuwa na viungo vyake vyote, bila kovu wala dosari yoyote. Alivaa suti ya kijivu ambayo ilimkaa vyema mwilini. Haiwezekani! Nuru aliwaza. Huyu hawezi kuwa yule mzee wa jana.

Mgeni huyu alikua akiyasoma mawazo ya Nuru. "Huamini sio?" aliuliza. "Lazima ufahamu kuwa katika dunia hii kuna watu wa kila aina. Wako wanaoishi maisha ya kawaida, na kuna wanaoishi maisha yasiyo ya kawaida. Wengine wanalazimika kutumia sura nyingi na majina mbalimbali ili waishi. Mimi ni mmojawao. Jana nilikua mzee mkongwe, mwenye chongo, leo ni kijana mzuri anayekufaa. Au siyo?" alimaliza akicheka.

Ni kicheko chake kilichomfanya Nuru aafikiane naye mara moja. Kilikuwa kilekile cha jana, kicheko ambacho kwa namna moja au nyingine hakikuwa cha kawaida. Kilikuwa kama kinachoficha uovu au ukatili fulani, jambo ambalo lilimfanya

Nuru ashikwe na hofu.

“Sasa unataka nini?” alijitahidi kufoka. “Sidhani kama nahitaji uhusiano na watu wenye tabia kama zako. Chukua mkufu wako uondoke.”

“Usijisumbue kuuvua,” mgeni huyo alisema. “Hiyo ni zawadi yako. Bado nakupenda.” Alicheka. Masikioni mwa Nuru kilikuwa kicheko cha kifedhuli. “Kuna jambo dogo,” aliendelea. “Nina kazi ndogo yenye faida kubwa sana. Lakini kabla ya kazi hiyo nitapenda unieleze kikamilifu ni nani mliyekuwa mkizungumza naye leo hii chumbani kwake, pale hotelini.”

Nuru hakutaka kuendelea kuzungumza na mtu huyu. Aliona kama, kwa namna moja au nyingine, mtu huyu angemletea madhara au maafa. Kwa nini alazimike kutumia sura za bandia? Na aliingiaje humu ndani? “Sikia,” alifoka kwa nguvu. “Sitaki kuzungumza nawe. Toka haraka kabla sijakuitia polisi.”

“Naona ujafahamu mimi nani,” mgeni huyo alisema akiinuka na kumsogelea Nuru. Ndio kwanza Nuru akaiona bastola ambayo ilikuwa wazi mkononi mwake ikimwelekea.

“Endapo utawaita polisi, watakachokifanya ni kuyazoa maiti yako na kuyapeleka hospitali, *Mount Meru*. Sasa utayajibu maswali yangu yote kwa adabu.”

Ilikuwa mara ya kwanza Nuru kuelekezewa bastola. Ingawa amesoma matukio ya aina hiyo mara nyingi na kuona katika picha za sinema wasichana wenzake wakiuawa kwa bastola, lakini hakuona au hakuamini kuwa siku ya leo ilikuwa ya mwisho katika maisha yake. Aliuona kama mchezo au mzaha wa kuchukiza. Hivyo, aliruka kando na kuinua stuli ndogo ambayo aliirusha kwa nguvu kumwelekea mgeni huyo. Ikamshangaza kuona mgeni huyo akiidaka kama mchezo na kuitua chini kwa utulivu. Wakati huohuo Nuru alipokea kofi kali ambalo lilimwangusha. Alipojaribu kuinuka alirudishwa chini kwa kofi jingine. Maumivu yalikuwa makali, lakini Nuru alishangaa kuona machozi yakigoma kumtoka.

“Sipendi kukuumiza bibie,” mgeni huyo alisema akimuinua Nuru na kumweka juu ya kiti. “U msichana mzuri sana. Sura yako haifahi kuharibiwa kwa makofi. Ketu tuzungumze kama watu wenye busara.” Alimaliza akiirudisha bastola yake katika mfuko wa koti na kukirudia kiti chake. “Napenda uniambie

ni nani huyo kijana anayeitwa Duncan ambaye alikuchukua chumbani kwake?”

“Simfahamu vizuri.” Nuru alijibu.

“Anafanya kazi hapo hotelini?”

“Hapana. Ni mgeni.”

“Alifika lini?”

“Ana muda mrefu kidogo.”

“Alisema nini juu ya kidani hiki nilichokupa?”

“Hakusema kitu isipokuwa, alikisifia tu.”

“Kuna wakati mlikiondoa kidani na kuweka kando. Mlifanya hivyo kwa nini?”

Nuru akaanza kurudiwa na hasira. “Kwani sina haki ya kukivua? Tulikiondoa ili tufanye mapenzi. Tuliona kinatusumbua.” Alisema kwa dhamira ya kumwudhi. “Kama hupendi, ondoka nacho, sikihitaji.”

Mgeni alifikiri kidogo kabla ya kuuliza tena, “Una hakika huyo Duncan alipokitoa hakuzungumza chochote akipeleleza juu yangu au juu ya kidani hiki?”

Nuru hakukumbuka kitu hicho. Alichokumbuka ni kwamba katika maongezi ya jana sauti ya Duncan ilikuwa ya kawaida bila dalili yoyote ya kujua mengi juu ya mkufu huo.

Mgeni aliyasoma hayo katika uso wa Nuru. Akaridhika. “Wala hakukuonya usivae tena?” akauliza. “Aliniambia nikurudishie. Kwa hiyo, chukua uondoke. Nataka kulala mapema.” Nuru alifoka.

“Kweli,” mgeni huyo aliunga mkono. Akacheka kidogo kabla ya kusema, “Bi Nuru, tafadhali, yasahau yote yaliyopita kati yetu. Ulikuwa mzaha tu. Nadhani utanisamehe nikikupa hii?” aliutia mkono wake mfukoni na kuutoa. Ulikuwa umeshikilia kitita cha pesa. Hazikuwa chini ya laki mbili. “Tafadhali, pokea.”

Pesa ni pesa. Zina nguvu na starehe yake. Zinashawishi... lakini hizi zilimtisha Nuru. Kupokea ilikuwa kama kupokea nauli ya kwenda kuzimu. “Mara ngapi nikuambie kuwa sihitaji chochote kutoka kwako?” alifoka. “Ondoka na pesa zako. Zinanuka.”

“Zipokee. Kama hupendi ni juu yako. Lakini hizo sikupi bure. Ni malipo kwa kazi ndogo ambayo lazima uifanye kesho mkutanoni.” Aliingiza tena mkono wake mfukoni na kutoa kopo

la poda ambalo lilikuwa limefungwa katika mfuko wa nailoni. “Hii ni zawadi yako nyingine. Poda ya aina yake. Wewe utakuwa mtu wa pili katika nchi hii kuitumia. Hata hivyo, utawajibika kuitumia kwa uangalifu sana ukifuata maelekezo yangu. Unasikia?”

Nuru alitikisa kichwa.

Nisikilize kwa makini. Kesho utakwenda na poda hii kazini, ikiwa ndani ya pochi yako. Utakapowadia wakati wa kuwapa wageni vinywaji ndipo utakapokwenda bafuni na kuifungua poda hii. Jipake ya kutosha usoni na mikononi. Kisha, utarudi na kuanza kuwahudumia waheshimiwa. Hakikisha mikono yako inagusa karibu kila kikombe. Sawa?”

Hofu na mshangao vilikuwa wazi katika macho ya Nuru. Akamtazama mgeni kwa hofu ingawa hakuuliza chochote. Mgeni alimtoa hofu kwa kucheka kidogo.

“Naona una wasiwasi. Usiwe na haja ya kuogopa kitu. Matokeo ya kazi hiyo utakuwa mzaha mwingine wa kusisimua sana. Viongozi kadhaa watasinzia kwa dakika mbili tatu, wengine watacheka bila sababu. Litakuwa jambo la kuchekesha kidogo ambalo halijawahi kutokea katika historia ya dunia. Nitafurahi sana. Baada ya hapo utarudi zako hapa na kuchukua laki zako mbili uzifanye upendavyo. Halafu, tutapanga mipango ya baadaye. Nimekuwa kijana sasa. Siyo mzee asiyeweza kitu. Unasemaje?”

Nuru hakuwa na jibu. Hofu ilizidi kujengeka katika fikra zake. Hofu hiyo ikamfanya azidi kumchukia mtu huyu aliyekaa mbele yake. Alitamani amfukuze tena. Lakini hakuona kama ingesaidia. Hivyo, alitulia kimya akimtazama, na kisha kuhamishia macho yake juu ya kopo la poda na laki mbili zilizolala juu ya meza.

“Nakukumbusha tena. Utajipaka iwapo mkutanoni tu. Dakika moja kabla ya kuanza kuwahudumia,” alieleza.

“Nani aliyekuambia kuwa nitafanya kazi yako hiyo ya kishenzi?” Nuru alifoka. “Ondoka na vitu vyako vyote. Nakuonya kwa mara ya mwisho. Au nitaita polisi.”

Ndipo Nuru alipoiona hasira kali katika macho ya mtu huyu. Ilikuwa hasira baridi, hasira ya kutisha. Ilijitokeza katika sauti na tabasamu lake aliposema kwa upole, “Utaifanya. La siyoy, nitakuua hadharani. Nitakuwa palepale mkutanoni nikikutazama. Fanya chochote kinyume cha matakwa yangu

na utaona nitakavyokufanya. Utajuta kuzaliwa na kujutia kifo chako. Kitakuwa kifo cha kinyama kuliko unavyoweza kukadiria. Jaribu kukiuka uone...”

Shetani asingeweza kumtisha Nuru zaidi ya sauti hii. Ilikuwa sauti iliyobeba ukweli, bila ya mzaha, sauti iliyofanana na mauti yenyewe.

Ndio kwanza hofu ikazidi kuuteka moyo wa Nuru. Akafumba macho na kuruhusu machozi mengi kumtoka. Alipoyafumbua mgeni hakuwepo.

Pesa na poda vilikuwa mezani.

* * *

Na sasa wakati ulikuwa umewadia. Umati mkubwa wa wananchi ulikuwa umekusanyika mbele ya hoteli ya *Mount Meru* kiasi cha kulifanya eneo zima liwe kama msitu wa miti yenye uhai na rangi mbalimbali. Wake kwa waume, wazee kwa vijana walisimama juani kwa utulivu, kando ya Barabara ya Moshi-Arusha kutoka mjini hadi hotelini. Kila mtu alikuwa na hamu kubwa ya kuwaona viongozi hao ambao walitarajiwa kufika wakati wowote. Kila mtu alikuwa na sababu yake iliyomfanya hastahimili jua na kusubiri. Watu wengi waliitikia wito wa kujitokeza kuwapokea viongozi. Baadhi walikuja kwa kufahamu kuwa hii ilikuwa fursa pekee ya kuwaona ana kwa ana watu hawa mashuhuri ambao huonekana katika magazeti au televisheni tu. Pia, walikuwepo wale ambao hamu yao ilikuwa kumwona kiongozi fulani tu baada ya kuzisikia sifa zake nyingi redioni. Kadhalika, walikuwepo watu, si haba, ambao walikuwepo kwa jukumu la kuwahakikishia usalama wao.

Mtu mmoja tu alikuwepo kwa dhamira tofauti. Yeye alikuja kushuhudia kifo chao. Mtu huyo alipofikiria mshangao ambao utawapata watu kwa kuwaona viongozi wao wakianguka mmoja baada ya mwingine, alijichekelea kimoyomoyo. ‘Kufa hadharani, kama mzaha!’ aliwaza kwa habari ya kusisimua. Magazeti yatapata habari yenye moto. Televisheni zitatoa kitu kinachostahili. Dunia itashangaa, ulimwengu utaduwaa. Litakuwa jambo ambalo halijawahi kutokea katika historia ya dunia. Kwa mkono wake, atakuwa ameusimamisha mkondo wa historia ya Afrika. Ataibadili historia! Furaha iliyoje! Aliwaza.

'Na kwa nini wasife?' alijiambia. 'Kwa nini ilihali kati yao kuna walioua wenzao na kusababisha madimbwi ya damu za watu wasio na hatia katika nchi zao kabla ya kupokonya madaraka? Kwa nini wasife hata wale ambao walipewa kura na wananchi, lakini wamewasaliti kwa kusahau shida za watu hao na badala yake ni wao binafsi wanaonenepa na kufura matumbo? Kwa nini wasife hata wale ambao, japo hawatumi vyao vyao kujaza matumbo, bado wameng'ang'ania madaraka bila nia yoyote ya kuwaachia wengine watawale? Wana haki ya kufa. Wote na kwa pamoja! Hadharani!'

Wakati akiwaza hayo Proper alikuwa katika umati ulioizunguka hoteli kama raia yeyote mwema. Macho yake yalikuwa wazi yakiutazama kila uso kwa makini. Uzoefu ulimwambia kuwa nyuso nyingi alizoziona ni za wapelelezi. Bila shaka walikuwa na silaha zao tayari, na walikuwa wakimtafuta yeye. Alijua bayana kuwa endapo wangemwona, wangemwua kwanza na kumsaili baadaye.

Ndiyo, alikuwa na hakika kuwa wasingeweza kumpata. Wao walikuwa wakimtafuta Proper wanayemfahamu, wakati yeye sasa alikuwa Proper mwingine ambaye hata mama yake aliyemzaa asingeweza kumfahamu. Zaidi, walikuwa wakimtafuta mtu mweye bastola au bomu la mkono wakati yeye alikuwa mikono mitupu kama raia wengine. Ama, kwa ulinzi wao madhubuti, watashangaa watakapowaona viongozi wao wakianguka, mmoja baada ya mwingine.

Hata hivyo, hofu kidogo ilikuwa ikijipenyeza katika moyo wake. Ikawa mara yake ya kwanza kuona hofu, na ikamshangaza zaidi ya ilivyomtisha. Anahofia nini? Mkubwa? Nuru atamwangusha? Hilo halikumtia hofu. Alijua kuwa alimweka Nuru katika kona ambayo asingeweza kuponyoka. Kidogo alimhurumia kwa kujua kuwa atakufa na viongozi hao mara baada ya kuwahudumia. Alimsikitikia zaidi kwa kujua kuwa kifo chake hakitapewa uzito wowote japo ni mzuri mno. Itakuwa sawa na nzi aliyekufa pamoja na tembo.

Hofu iliendelea kuutekenya moyo wa Proper. Anaogopa nini? Alijiuliza tena. Kuna nini cha kuhofia? Au amefanya makosa kuja hapa? Pengine angekaa mahala fulani na kusubiri redio zimletee habari hiyo ya kisisimua? Upuuzi ulioje! Angepata wapi fursa

nyingine ya kushuhudia kitendo kama hiki cha kihistoria? Pindi marais zaidi ya kumi, mawaziri zaidi ya ishirini na makatibu wasio na idadi wakifa kwa kulalia meza zao, mmoja baada ya mwingine, nani atakayehangaika kumtafuta mtu wa kawaida aliyeko katika umati wa watu wa kawaida? Zaidi ya hayo, nani atakayefaulu kumpata? Wakati wao watakapowafikisha marehemu katika hospitali ya *Mount Meru* yeye atakuwa Namanga akitafuta njia za mkato. Wakati habari zitakapoanza kutangazwa atakuwa angani akitokea Nairobi kuelekea *New York* ambako atanunua gazeti la *Times* na kujua nani na nani walikufa, nani mwenye bahati ya mtende aliyeponea chupuchupu. Suala la nani atachukua madaraka baada ya nani na atafanya zaidi ya nani hakuona kama lingemuhusu.

Mawazo ya Proper yalikatizwa na gari la kwanza kuwasili. Lilikuwa na askari wengine wenye vyeo vya juu. Kati yao Proper alimtambua Inspekta Kombora. Alionekana kama ambaye hakuwa amepata usingizi wa kutosha kwa siku mbili tatu. Proper alimhurumia kwa kujua kuwa muda si mrefu atapata mshangao mkubwa wa maisha yake ambao utamfanya apelekwe hospitali pamoja na marehemu wengine, mfano wa mgonjwa wa moyo.

Magari yakaendelea kufika. Viongozi mbalimbali waliteremka kutoka magari hayo huku wakishangiliwa na wananchi. Waliwasalimu wananchi kwa midomo na mikono, kisha; wakaingia hotelini ambamo tafrija kubwa iliyokuwa imeandaliwa, ikiwasubiri.

Sasa! Proper aliwaza kwa furaha, moyo ukizidi kumdunda.

Nuru alikuwa mmoja kati ya watu walioandaliwa kuwalaki viongozi hao na kuwaongoza katika viti vyao. Aliifanya kazi hiyo kama kawaida huku akifanya kila aliloweza kuficha hofu na wasiwasi uliokuwemo katika roho yake kiasi cha kumfanya atetemeke kidogo. Hata hivyo, shamrashamra na vigelegele vilivyokuwepo vilisaidia katika kuifanya hali yake isishukiwe na mtu yeyote.

Hatimaye, ukawadia wakati ambao Nuru aliugopa kuliko nyakati zote, wakati wa kuanza tafrija. Sasa alitetemeka bila kipingamizi. Ilimshangaza kwamba hakuna mtu yeyote ambaye alimshuku hadi sasa. Akayatupa macho yake nje, katika umati uliojazana mbele ya hoteli, ukiwasubiri viongozi watoke. Kama

alivyotegemea, aliyaona macho ya yule mgeni wake wa jana yakimtaazama na kumkumbusha adhabu ya kifo inayomsubiri endapo hatafanya kama alivyoamriwa. Hakuwa na la kufanya zaidi ya kwenda katika chumba chao cha maandalizi ambako, kwa mkono unaotetemeka, alichukua mfuko wake na kutoa ile poda. Akaifungua karatasi ya nailoni aliyopewa na kuitazama kwa makini. Ikamshangaza kuona kuwa ilikuwa poda ya kawaida MALAIKA ambayo hutengenezwa na kimojawapo cha viwanda vyetu vilivyoko katika mji wa Tanga. *Hii kweli itafanya miujiza anayotaka ifanyike yule mwendawazimu?* Alijiuliza.

Ifanye, isifanye; kwa hali yoyote Nuru alijiona kuwa kwa kutii matakwa ya mtu yule wa ajabu alikuwa akifanya kosa kubwa katika maisha yake. Maisha ya viongozi ni maisha ya thamani kubwa. Kiongozi wa nchi ndiye nchi yenyewe. Mamilioni ya watu wanamtegemea. Vipi yeye, Nuru, mtu asiye na lolote wala chochote, ashiriki katika mzaha na kuwafanya watu hawa wapumbazike kwa dakika kadhaa? Na vipi iwapo kuna madhara zaidi ya hayo aliyodai yule mgeni? Ni hayo yaliyomtia hofu. Hata hivyo, alijikuta hana njia ila kutii. Akitoa poda hiyo na kujipaka kama alivyoelekezwa. Ilimshangaza zaidi kuona hata harufu ilikuwa ya kawaida kama zilivyo poda za kawaida. Kisha, alirudi ukumbini na kuanza kuwahudumia viongozi. Muda si mrefu kazi ikawa imekwisha. Viongozi walitulia wakila na kunywa vinywaji vyao kama kawaida. Wawili watatu walizungumza au kutaniana. Kisha, tafrija ikawa imekwisha. Wakaanza kuinuka kuyaendea magari yao, wananchi wakiwashangilia.

Halikuwepo jambo lolote lisilo la kawaida lililotokea.

'Ni hilo tu?' Nuru alijiuliza kwa furaha. Akajidharau kwa kuhofia jambo lisilo na madhara. Bila shaka ulikuwa mzaha mwingine wa yule mtu. *'Kama ni mzaha, zile laki mbili zitakuwa mzaha pia?'* Alijiuliza.

'Haiwezekani!' Proper alifoka kimoyomoyo huku akishindwa kuyaamini macho yake alipoona viongozi hao, wote wakitoka na kuyaendea magari ambayo yaliwapeleka kwenye jumba la mikutano, ICC. Haiwezekani kabisa. Sumu iliyokuwemo katika poda ile ilikuwa kamili na kali ambayo ingetosha kuua kwa harufu tu. Kwa nini wasidhurike? Au ni kweli kuwa wengi wao wanalindwa na miti shamba yenye nguvu? Lakini kama kweli

wana uchawi mbona mara nyingi wanakufa kwa kitu kidogo kama risasi ya bastola? Kama uchawi, vipi hata yule msichana mdogo Nuru asidhurike? 'Haiwezekani' aliyasaga meno yake kwa hasira.

Mtu mmoja tu katika umati huo alikuwa akiyatazama yote hayo kwa furaha, tabasamu pana likiwa usoni mwake. Akiwatazama Nuru na Proper kwa zamu, aliyasoma mawazo yao; tabasamu lake likageuka kicheko.

Huyu alikuwa Duncan.

* * *

"Utakufa kifo cha kinyama kuliko vifo vyote vya kinyama ambavyo vimewahi kutokea katika historia ya dunia. Na kabla ya kufa utaniambia kitu gani ulifanya hata poda ile ikashindwa kuwaua wale mnaowaita viongozi."

'Kuwaual'ndio kwanza Nuru alifahamu jukumu gani alilokuwa nalo. Kwa muda akawa amesahau maafa ambayo yalikuwa wazi mbele yake. Badala yake alijisikia faraja kuona kuwa mkono wake haukufaulu katika kitendo cha kishenzi kama hicho, kama kingetokea. Angewatazamaje binadamu wengine? Angeishije katika dunia hii na doa la damu nzito kama hilo?

"Ulifanya nini Malaya wewe?"

Nuru akakumbuka kumtazama. Kila kitu kilikuwa wazi katika macho hayo. Yalitisha kama macho ya simba aliyejeruhiwa, yakitangaza mauaji. Hakuwa na chochote mkononi; bastola wala kisu. Lakini Nuru alijua kuwa mikono yake iliyokakamaa, ambayo ilikuwa ikitetemeka kwa hasira, ilitosha kumwua kwa pigo moja tu.

Tangu tafrija ilipokwisha Nuru alikuwa na wasiwasi. Alijua kuwa jambo moja au jingine lilikuwa limekwenda kinyume cha matakwa. Alihofia sana kurudi nyumbani. Hivyo, aliporuhusiwa kuondoka yeye alipitia kwa marafiki ambao alizungumza nao hadi saa tatu za usiku. Ndipo aliporudi nyumbani peke yake, baada ya juhudi zake za kumshawishi mmojawao kufuatana naye kutofanikiwa.

Hakushangaa kukuta laki mbili hazipo. Wala hakushangaa kuona funguo ukijipenyeza katika tundu la kitasa na kuufungua mlango taratibu. Kama alivyotegemea aliingia mtu yuleyule,

akiwa katika sura na umbo lake la jana. Aliufungua mlango nyuma yake na kumtazama Nuru kwa macho yake makali. Hakupoteza muda wake zaidi bali aliyasema yale aliyokusudia kuyasema, “Hutaki kusema ulichokifanya, siyo? Nikulazimishe? Proper alinguruma.

Kwa mara ya kwanza Nuru aliupata ulimi wake na kujitetea kwa udhaifu, “Sikufanya chochote zaidi ya kutekeleza matakwa yako. Na kama nia yako ilikuwa kuwaua watu wale wasio na hatia basi Mungu hakutaka.”

“Unajua hatia wewe?” Proper aliendela kufoka. “Unasema ulifanya kila nilichokuambia? Ebu ilete poda hiyo niione.”

Nuru aliitoa na kumkabidhi. Proper aliipokea kwa uangalifu. Mara akatokwa na ukulele wenye mchanganyiko wa hasira na mshangao. “Umeupata wapi uchafu huu?” alifoka.

“Ni wewe uliyenipa.”

“Una wazimu?” alinguruma. “Mimi nikupe takataka kama hii? Poda! Iliyotengenezwa hapahapa!” Akamkazia Nuru macho baridi. “Nakuhurumia sana bibie. Yeyote aliyekupa wazo la kunidhihaki kiasi hiki amekupa wazo la kipumbavu kuliko yote. Utakufa. Na kitakuwa kifo cha kinyama. Naapa. Lakini kabla hujafa utaniambia nani aliyekupa poda hii.”

Nuru akaduwaa. Nafasi ya hofu kwa muda ikachukuliwa na mshangao. Mtu huyu ana wazimu? Alijiuliza. Ni yeye mwenyewe aliyemletea poda hiyo jana. Wala jana usiku hakuigusa bali aliiacha palepale mezani na kulala. Na alipoamka ilikuwa palepale, pamoja na pesa zake.

“Ni wewe uliyenipa. Mimi sikuigusa wala...”

“Vizuri,” Proper alimkatiza. “Yaelekea umeamua. Hujui watu wangapi wamesafiri kwenda kaburini kwa mkono huu. Utawafuata. Utakwenda kuwauliza wakufahamishe mimi ni nani,” alisita kidogo akimtazama Nuru. “Umekuwa msichana mzuri sana. Hufai kufa kabla ya kuonjwa, tuone kama uzuri huo ni wa nje tu, au hata ndani; hasa baada ya kukupa ule uongo kuwa nilikatwa uume wangu. Nataka ujue mimi ni nani.”

Nuru akaduwaa. Alitamani kupiga kelele lakini sauti ilikuwa kama iliyohama mwili wake.

“Vua nguo zako zote.”

Bado Nuru aliduwaa.

“Nasema vua. Au unapenda nizivue mimi? Usitegemee kuvuliwa kistaarabu,” Proper alisema akimsogelea Nuru polepole. Macho yake yalidhihirisha kila dalili ya unyama, na yalimfanya Nuru ashikwe na hofu kubwa na kumkodolea macho.

“Utavua au nikuvue?” Proper alihoji tena mikono yake ikiliendea koo la Nuru na kuanza kulimimya.

“Hatazivua na wala hutazivua,” sauti nyepesi kutoka nyuma yao ilisema. Wote wakageuka kutazama. Msemaji alikuwa akitokea bafuni. Aliwasogelea taratibu sigara ikiwa mkono mmoja, bastola mkono wa pili. Alikuwa akitabasamu.

“Heko Bi. Nuru. U msichana shujaa kuliko nilivyotegemea. Umenifurahisha sana kwa kutobabaishwa kwako na mwehu kama huyu. Poa moyo. Hatafanya lolote la kinyama tena kwako.”

Sauti haikuwa ngeni masikioni mwa Nuru. Ilikuwa sauti ambayo aliizoea sana, sauti aliyoondokea kuihusudu hata akaipenda. Lakini sura na umbile lilikuwa la mtu asiyemfahamu kabisa, umbo zuri lenye dalili zote za afya na sura ya kuvutia yenye kila dalili ya ushujaa. Sura ile ilioana sana na suti yake. Kwa Nuru hii ilikuwa enzi yake ya miujiza. Hivyo, kwa kuzingatia alivyofahamu sauti hiyo alisema polepole, “Wewe ni Duncan.”

Mgeni huyo akacheke. “U msichana shujaa na mwenye hekima sana. Umewezaje kunifahamu kwa urahisi kiasi hicho?” Kisha alimgeukia Proper na kusema, “Hata hivyo, rafiki yangu huyu ananifahamu kwa jina jingine kabisa. Nililazimika kujigeuza sura na umbile kuwa Duncan ili kumdhihirishia huyo kuwa utaalamu wa binadamu kujibadili si jambo geni katika nchi hii. Kila mtu anaweza. Sivyo, Proper?”

Proper alikuwa katika wakati mgumu mno katika maisha yake. Mshangao aliokuwa nao ulikuwa mkubwa kiasi cha kutawala hofu na hasira ambayo ilikuwa imeanza kujitokeza. Hakupenda kuyaamini macho yake, kuwa kijana huyu mwenye bastola mkononi, tabasamu la dhihaka usoni, alikuwa Joram Kiango; mtu ambaye aliamini kuwa alikufa kitambo. Hivyo, aliondoa mikono yake kutoka shingoni kwa Nuru na kukirudia kiti chake ambacho alikikalia.

“Haiwezekani. Huwezi kuwa Joram. Yeye alikufa kitambo kwa mkono wangu.”

“Alaa! Basi lazima ukubali kuwa amerudi kutoka kuzimu ili

akupe salamu zako kutoka huko.”

Proper hakujibu. Wala hakuwa mtu wa kupoteza muda kuwaza kitu gani kimemfanya Joram kuwa hai hadi sasa. Bila shaka lilifanyika kosa fulani ambalo limempa Joram fursa ya kumshinda na kuharibu mipango yake yote kwa kule kufikiriwa kuwa hayuko duniani. Kwa kadri anavyomfahamu, ni yeye aliyeingilia kati baina yake na Nuru. Ni yeye aliyeiiba ile poda yake ya sumu na kuweka hii ya kawaida. Huo ndio mtindo wake, kuharibu mipango madhubuti kwa namna ya dhihaka; kama mzaha. Hasira alizokuwa nazo Proper kwa Nuru zikamgeukia Joram. Alitamani ainuke na kumrukia, amwue kinyama kuliko historia ya mauaji ya kinyama duniani inavyoweza kukadiria, amtafune mzimamzima! Alisita kwa kuiona bastola ya Joram iliyokuwa ikimchungulia usoni.

Joram alikuwa akiyasoma mawazo ya proper. Akacheka kidogo kabla hajasema, “Ndiyo, nililazimika kufuata mtindo wako wa woga kujificha katika sura za bandia ili niweze kupambana nawe vizuri. Dawa ya moto ni moto. Hata hivyo, sina budi kukiri kuwa karibu nikate tamaa baada ya kuona siku zinakwisha kabla hujajitokeza kuanza harakati zako za kinyama. Kidogo nihadaike kama Inspekta Kombora na wasaidizi wake kuwa umekimbilia nje ya nchi. Lakini sikukata tamaa. Nilijua njia ambayo ungeitumia kujaribu kuwaua viongozi wengi kama wale ingekuwa kwa sumu ileile ambayo ulithubutu kuitumia kwangu ukashindwa, lakini ukafaulu kumwua mpenzi Neema,” Joram alisita kidogo kwa huzuni. “Ndiyo, Neema pamoja na watu wengi wasio na hatia,” aliendelea.

Akaeleza alivyolazimika kukaa hotelini, akijifanya mtoto watajiri aliyeko Ulaya na kuzungumza na kila mtu. Ingawa alizungumza mambo ya kawaida tu bila kutia dalili za upelelezi, lakini alikuwa kazini akimchunguza kila mfanyakazi, akitazama kwa makini nani ambaye angekuwa na dalili yoyote ya kukutana na mtu mwenye tabia za Proper. “Hasa nilijua ungewatumia wasichana wazuri,” aliendelea. “Na kwa kuwa hakukuwa na mzuri zaidi ya dada yangu, Nuru hapa, ilinibidi nimtazame kwa makini zaidi. Kidogo nikate tamaa hadi jana nilipomwona katika hali isiyo ya kawaida. Nikapata matumaini. Kisha, nilikiona kidani ambacho ulimpa kama zawaidi, kidani ambacho kina mitambo ya kunasia

sauti na kusafirisha hadi ulipo. Nia yako ilikuwa kusikiliza anazungumza nini na akina nani. Hivyo, nilipomshawishi akivue na kumhoji mengi bila ya yeye kujua uliamua kumtisha. Msaada ulionipa haukuwa mdogo. Uliniwezesha kuwa mmojawenu katika mkutano wenu wa jana wakati ukimpa ile sumu na laki mbili baada ya kumtisha sana. Ingawa nilikuwa msikilizaji tu bado nilinufaika sana. Nilisubiri hadi ulipokuwa umeondoka na binti huyu amelala, ndipo nilipoingia na kuichukua poda ile ya hatari na badala yake kuweka hiyo ya kawaida ambayo niliinunua katika duka la jirani.”

Akimgeukia Nuru Joram alisema, “Laki mbili zako vilevile nilizichukua. Ninavyomfahamu huyu nilijua alikuwa akisubiri usafiri pamoja na viongozi kisha arudi hapa na kuzichukua. Hivyo, nimezihifadhi mahala ili baada ya shughuli hii iliyobaki uje uzichukue. Ni haki yako kabisa kwa usumbufu aliokufanyia.” Akamgeukia Proper tena, “Nawe pengine utafurahi kusikia kuwa sumu yako iko katika mikono ya polisi? Nimepeleka huko ili ichunguzwe. Baada ya uchunguzi ikijulikana nchi na kiwanda cha nchi gani kinatengeneza sumu hatari kama hiyo, suala litapelekwa Umoja wa Mataifa. Lazima anayeruhusu kutengenezwa kwa sumu hiyo ahukumawe vikali. Wakati dunia inafanya kila juhudi kupunguza silaha za hatari yeye anathubutu kutengeneza kitu cha hatari kama hiki?”

Joram alisita kidogo. Akawasha sigara nyingine. Macho yake yalikuwa yakimtazama Proper kwa makini. Tabasamu lilikuwa limetoweka na hasira kali kupokonya nafsi yake. Hata hivyo, alisema kwa utulivu, “Dunia haijapata kumwona mwendawazimu kama wewe. Una roho chafu kuliko mnyama yeyote. Ni ajabu kuwa huna mkia. Unyama wako umewazidi Hitler na Mussoline. Umewazidi Idd Amini na Bokassa. Hata Kaburu Voster na Smith hawakufikii. Kwa kweli, unastahili kufikishwa mahakamani ili dunia nzima ikuone. Inspekta Kombora na wasaidizi wake watafika hapa baada ya dakika chache. Wangestahili kukuchukua na kukufikisha mahakamani. Lakini nimelazimika kuwachelewesha kidogo ili wafikapo wayakute maiti yako. Ni juu yao kama wataamua kuyatupa vichochoroni yaliwe na mbwa koko au kuyafikisha mahakamani. Lakini lazima wayakute. Niliahidi zamani kukuua kwa mkono wangu mwenyewe ili

kulipiza kisasi kwa wote uliowaua kikatili, hasa mpenzi wangu Neema Iddi.”

Proper alianza kutetemeka kidogo. Ni rahisi sana kuuu mtu. Lakini si rahisi kuuawa huku ukimtazama. Akilaani bahati yake kwa kutochukua silaha yoyote siku hiyo. Kwa kweli, alikuwa hazihitaji. Aliamini marais wangekufa kwa sumu. Na mwishowe, binti huyu angekufa kwa mikono mitupu. Kidole chake kimoja kingetoshwa kumwua.

Joram akamgeukia Nuru. “Bibie, tafadhali toka nje nimalize kazi hii. Sipendi ushuhudie anavyokufa mshenzi huyu. Kesho jioni utapokea furushi lenye fedha zako zote. Mimi nitakuwa nimeondoka kurudi Dar es Salaam. Hivyo, nadhani hii ni kwaheri ya kuonana.”

Nuru hakuinuka. Alikuwa akimtazama Joram kama mtu atazamavyo mchezo wa kuigiza katika sinema. Yawezekana huu ukawa mwisho? Mwisho wa ndoto zake zote juu ya Duncan ambaye ametukia kuwa Joram Kiango? Joram ambaye amezisikia sifa zake mara nyingi na kumhusudu kupindukia? Asingependa uwe mwisho. Asingekubali. Mara akaangua kilio. Hakujuu kinachomliza.

“Nuru!” Joram alitamka kwa mshangao.

* * *

Mtutu wa bastola yenye nguvu ulikuwa ukiwachungulia kutoka nje kupitia dirishani. Bastola ilikuwa mikononi mwa mtu ambaye aliufunika uso wake kwa tambara jeusi. Ilikuwa ikimwelekea Proper. Lakini ingeweza kumpata Joram vizuri zaidi. Aliyeishika alisikitika kwa kujua kuwa hakuwa amepewa amri ya kumwua Joram. La sivyo, ingekuwa kazi ndogo sana. Hakujuu ingetokea lini tena nafasi nyingine nzuri kama hii. Akaiielekeza vizuri katika paji la uso wa Proper.

* * *

“Nuru...” Joram alikuwa akisema tena wakati mlio usio wa kawaida ulipolipuka chumbani humo. Alijirusha chini akimpitia Nuru na kuanguka naye sakafuni, bastola yake ikielekea mlangoni! Usingizi ambao hakuutegemea ulimpitia papo hapo.

Dakika chache baadaye alizinduka. Alishangaa kuona akiwa

kamkumbatia Nuru kama walivyoanguka. Alipotupa macho katika kiti alichokalia Proper, alishangaa kuona kitu kama ujiuji uliochanganyika na damu nzito. Baada ya kutazama kwa makini ndipo alipofahamu ni kipi alichokuwa akikishuhudia. Ulikuwa ubongo wa binadamu uliotoka katika kichwa kilichofumuliwa na risasi. Yeyote aliyeifyatua risasi hiyo aliifanya kazi yake kikamilifu. Na hakusahau kuuchukua mzoga wa aliyekuwa Proper. ‘Kwa nini hakuuchukua ubongo wake pia?’ Joram alijiuliza. Au waliuacha ili uwe ushahidi kuwa adui yake amekufa? Hakuona kama ingemsaidia. Alikuwa ameapa angemwua kwa mkono wake. Yeyote aliyemwua alikuwa amemsaliti.

Hasira mpya zikampanda Joram. Akaiinua bastola yake na kuelekeza katika kifua chake. Akafumba macho.

“Joram!” sauti ndogo ya kike ilimwonya.

Akayafumbua macho na kukutana na yale ya Nuru, yenye machozi na huzuni, ambayo yalikuwa yakimtaazama kwa namna ya kusihi na kubembeza kama yanayosema, huwezi kufanya hivyo. Ingawa kwa mdomo hakusema lolote, lakini Joram alijua kuwa asingeweza kujiua. Hakuwa mtu wa kujiua. Akaitupa bastola hiyo chini na kuinuka. Akatoka zake nje.

“Joram!” Nuru aliita, akimfuata.

“Unataka nini zaidi?” alifoka.

Nuru alipomfikia alimshika mkono na kumwambia, “Huwezi kuondoka katika hali hiyo Joram. Nataka nikusaidie kukufariji, umisahau Neema. Niko tayari kufanya chochote na kupoteza kila kitu mradi usahau msiba ulionao moyoni. Tafadhali, nipokee Joram.”

Ilikuwa sauti ileile ya Nuru, sauti isiyoweza kupingika. Na alimtaazama kwa macho yaleyale laini yanayosihi na kubembeza, macho ambayo hayangepuuzwa. Alisema huku vidole vyake laini vikiuchezea mkono wa Joram katika hali inayoshawishi na kuchokoza kwa kiwango kisichostahimilika. Umbo lake lilikuwa lile lenye kila chema ambacho macho ya binadamu hustarehe kukitazama na mikono ikiburudika kukigusa.

Ndiyo, Joram ni shujaa. Lakini nani aliyesema kuwa ana moyo wa chuma?

MWISHO!!!